

312622

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2445

సంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ ఆగస్టునెల 30-వ తేది శనివారము } సంచిక ౧౨౨
Vol. 17 } MADRAS, SATURDAY 30th AUGUST 1930. } No. 122
శ్రీ ప్రమాదూతనామ సంవత్సర భాద్రపదమాస శుద్ధ నవమి

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బాపును. వాత్యున్ననొప్పుల బారదోలును.
బొట్టను బోగొట్టును. జెలుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
చురచను తొలగించును.

ఈ మందును నుద్దగాకే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొల
గించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

గొప్పగొప్పవారిచే
వేలకు వేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది
పంచభాష చీటీ బాచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బీతో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తింబు శెట్టిపేథి, మద్రాసు.
109, ఫేరీరోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి.

మద్రాసు డిస్ట్రిక్టు కొ-ఆపరేటివ్ నెంట్రిల్ బ్యాంక్ లిమిటెడ్,
సం. 3191. తెలిఫోన్ 20, సెకండ్ లైన్ బీచ్, మద్రాసు, పోస్టుబాక్సు సం. 71.

ప్రెసిడెంటు:—బి. రామదాసుపంతులు గారు, బి. యె., బి. యల్.
మదరాసు పట్టణమునందును అన్ని కొ-ఆపరేటివ్ సొసైటీలకును, ఇండిక్ ధనముయిచ్చువారు.
చాలకొలది ముత్తములను కరెన్సీ ఆకౌంట్లలో తీసుకొనబడి మొత్తం 2½ వడ్డీ యివ్వబడును.
ఫిక్స్డ్, సేవింగ్స్, సేవింగ్స్ డిపాజిట్లు చాల అనుకూలమైన రేట్లతో వుచ్చుకొనబడును.
జి. శ్రీరామ్ బాబు నాయుడు, బి. యె. బి. యల్. డి. ఎ. ఎ. నామిక్స్ కార్యదర్శి.

కావలెను

పలుకుబడి, నమ్మకము, ఉదారస్వభావము గలవారు, “యూనివర్సల్ మ్యూచుయల్ ఎయిడ్
అండ్ ఫూర్ హాస్ ఆసోసియేషన్ లిమిటెడ్” తరపున ఏజెంట్లుగ నుండి ప్రతి పట్టణమందును బీద
గృహములను, పింజరపోలులను ఏర్పాటుచేయుటకు కావలయును. వేతనము యోగ్యతలనుబట్టియు,
చేయు పనినిబట్టియు ఏర్పాటుచేయబడును. వెనుకటి యనుభవమును తెలుపుచు, యోగ్యతా
పత్రములతో ప్రస్తుతము చేయుచున్న పని తెలుపుచు ధర్మభాస్తులను, మిస్టర్ ఎమ్. ఎల్. నాగన్న,
చీఫ్ ఆర్గనైజర్, 289, తింబు శెట్టిపేథి, జూరియన్, మద్రాసుకు పంపవలయును.

రోమహరి

డబ్బీ 1 కి రు. 0-8-0 వి. పి. తో 0-12-0
ఈ భస్మమును నీటితో కలిపి పట్టించిన
రోమములు రెండునిమిషములలో మొదలంట రాలి
పోవును. దీనివలన చర్మము నలువెక్కుదు. మంట
యొండదు. రోమములు రాలిపోవును.
అమృతాంజనం డిపో 7 తింబు శెట్టిపేథి, మదరాసు

చ్యవన ప్రాశస్త్యము

క్షయ-దగ్ధ-ఉబ్బసము-అల్సేర్లు-కఫము-పురాణ
జ్వరములు- మొదలగు వ్యాధులను అంకించి అలమును
కలిగించు శోషధములలో ఉత్తమమయినది. 6
20 కులముల డబ్బీ రు 1-4-0 వి. పి. చార్జి ప్రత్యేకము
పి—సి—వ అందు కంపెనీ,
ఆయుర్వేదనమాజం, పెరిడేపే, నెల్లూరుజిల్లా.

ఈ కంపెనీయొక్క ప్రాన్ టెక్స్ట్ నకలు నోకదానిని బెంగాల్ లోని బాయింట్ ప్రాక్ కంపెనీ రిజిస్ట్రార్ వద్ద 2-8-30 తేది దాఖల్ చేయబడినది.

నెంట్రిల్ టిప్పెరా టీ కంపెనీ, లిమిటెడ్.

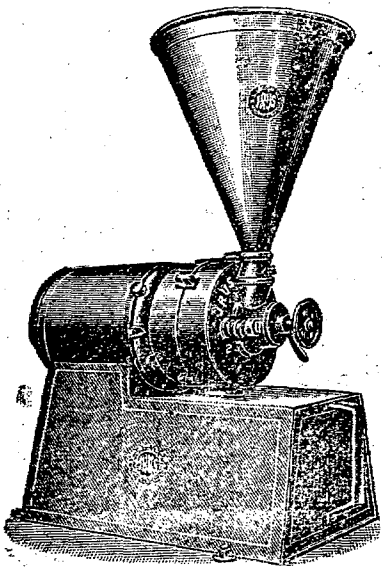
హెడ్డాఫీసు:—7, మిషన్ రోడ్, బ్లాక్ “బి”, కలకత్తా.

మూలధనం: రు. 5,00,000 (ఐదు లక్షలు) అమలులో నుంచబడినది: రు. 4,99,950/- చెల్లించిన మూలధనము: రు. 4,89,510/-

టిప్పెరా కొండవైసందు తోటలలో పెద్దది. తేయాకును నూతన రెండవతరపు భవనముగ నవీనయంత్రసానుగ్రహే యవగృహడిన ఉప్పు-ఫ్యాక్టరీయందు తయారు
చేయబడుచున్నది. తేయాకు ప్రోకర్లగు (థామస్ అండ్ కో వారి 28-4-30 తేది రిపోర్టుననుసరించి) పాక్ 1 కి రు 1/6/- ల ఖరీదు వరకు తయారగుచున్నది. సకాలములో
సాము చెల్లించకపోవునలన హక్కును గోల్పోయినవారి కొలదిపేర్లుమాత్రం ప్రస్తుతం ఖాళీగా నున్నవి. వీనినిరూ. 81-9-30లోగా మూసివేయబడును. వాటా 1 కి రు 25/-లు.
దీనిలో సగముసాము దరఖాస్తు చేయవలెను, మిగతాసాము ఎలాంటిమెంటుయైన 30 రోజులలోగా చెల్లించవలయును. ప్రతియొక్క దరఖాస్తువారు నాయకుపేర్లకు తప్పక వగానుండ
తీసికొనవలయును. లాభములను క్రియకాలములో పంచిపెట్టబడును.

రెండు సంవత్సరములలోపుగ పేర్ల మగాను నగదుసాము లేక కంప్రొమిస్ నీచునధికముగాని, ఎవరికి యధికవేతనము నిచ్చుటగాని లేదు. మొదటి రెండు సంవత్సర
ములకాలములో కమిషన్ యివ్వబడును.

వాటాల నమ్ముటకు ఏజెంట్లు కావలయును. వివరములకు మేనేజింగ్ ఏజెంట్లకు వ్రాయును.

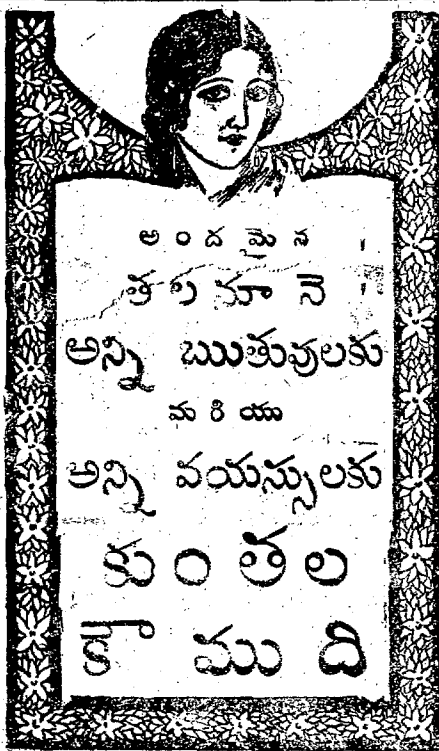

“ట్రస్”

కాఫీగింజలను పొడిచేయుటకు పవరువలనను, చేతితోను, ఎలక్ట్రిక్ మోటారువలనను నడుపబడు యంత్రములు. కొలదిగృహములకు మొదలు పెద్ద భవనములకు సహిత ముపయోగింపదగి యున్నవి.

పోల్ ఏజంట్లు:—

బాట్లీబాయి అండ్ కో.,
4/153, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

అందమైన
తల్లిమానె
అన్ని ఋతువులకు
మరియు
అన్ని వయస్సులకు
కుంతల
కౌముది

ఆంధ్రుల నాంధ్రులు
ప్రోత్సహింపక మరెవరు?

నూతన విద్యుచ్ఛక్తియంత్రముచే శాస్త్రీకృతపద్ధతిని శ్రేష్ఠమైన ముక్కుద్దములు తయారుచేసి ప్రజామోదము బడసిన రాధాబ్రదర్సు ఆంధ్రులుగూక మరెవరు? రాధాబ్రదర్సు, 174 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.
RADHA BROS., 174, Broadway, Madras.

కుష్ఠరోగమునకు

చికిత్స ఉచితము

ప్రత్యేక పథ్యమువలన నర్సవిధములైన వ్రణములు శస్త్రచికిత్స లేక ఉచితముగ కుదుర్చబడును. వృథాగా ధనము వ్యయపరచక, ఒక పర్యాయము వాడి తరవాతనే కోనుడు.

50,000 ఉచితము

తెల్లకుష్ఠనకు మూదిరిస్తూ కెల్లు

పండిత కృపారామ్ గారి

అమోఘమైన తెల్లకుష్ఠ నివారణచేయగల యోగ్యమైన 50,000 స్క్వాంట్ ప్యాకెట్లు ఉచితముగ పంచివెట్టుకొట్టెల్లము చేయబడుటకు గారము, యావ్యాధి కుదురుట దుర్లభమనెడుభయము తొలగించగలదులే! ఇది ఎవ్వరైనా అనారోగ్యము గాంచదు. మేము పంపు ఉచితప్యాకెట్లను 19 అంగుళములనుం దుండుదానికి వాడిన, అద్భుతములు తెలియగలవు. పోస్టుఖర్చుల నిమిత్తమై 6 అణాలకు పి. పి. గా పంపుమని నేడే వ్రాయుడు.

ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులోనే వ్రాయవలెను.

J. Ram o/o Pandit Kriparam
No. 8 Nandibagan Lane,
P. O. Salkhia Howrah Dt.

స్వామిజీ దివ్యప్రభావము

భూత భవిష్యత్ ఎర్రమానకాలములయొక్క సంగతి గొప్పయోగి అని పేరొందిన స్వామి ప్రేమానంద్ జీ రియోగ సాధనవల్ల తెల్లబడును. ఇంగ్లీషు బండ్ల సిలోనలను దంతలు 12 ఎత్తిరములనుండి ఖ్యాతిగాంచినది. దర్శనార్థముగా వారసేతులవల్ల యోగ్యతాపత్రములను పొందియున్న 5 ప్రశ్నలకు రు 1 సంవత్సరపు కీచితం నెలవారీగా చెల్లించు రు 2. వారములవారీగా చెల్లించు రు 5 జీవితమును వ్రాయుటకు వరీకురునుము రు 5. పూర్తి జీవితము పుట్టికాది చచ్చువరకు వ్రాయుటకు రు 10. పి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకముగా పట్టినరేడి లేక వ్రాయుకాలము తెలుపవలెను.

PROF. S. N. BOSE, B. A.

Swami Premananda Asramam,

8, Beadon Street P. O. Box 11-10, Calcutta

గవర్నమెంటు హామీ రెండు లక్షలు పూర్తియైనది

1929 సంవత్సరములో జారీకాబడిన పట్టాలు 19 లక్షలు. తక్షణం మీ జీవితములను మా కంపెనీలోనే భీమాచేయండి. ఆంధ్ర ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్, బందరు.

మీ ముఖము, చర్మములపై కామినియా స్క్రీమ్ (రిజిస్టర్డ్) నుపయోగించుటకు ముఱవకును. ఇది చెమటకాయలు, మొటిమలు మొదలైనవాటిని తొలగించి చర్మముయొక్క సహజసౌందర్యమును ప్రకాశింపజేయును. వెల: పీసా 1-కి అ. 12. వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

వెండుకలకు శ్రేష్ఠమైన యాహారము

మీ శరీరమునకు బలము నిచ్చుటకు మంచియాహార మెంతయావశ్యకమో వెండుకలకు పొడ నట్లే యాహార మావశ్యకమై యున్నది. మీ శరీరాకోగ్యము మీరు భుజించు యాహారముపై నాధారపడి యున్నది. ఆ యాహారనే వెండుకల యభివృద్ధి మీరు పయోగించు తల నూనెపై నాధారపడియున్నది.

కామినియా ఆయిల్ (రిజిస్టర్డ్)

స్వచ్ఛమున నేకవస్తువులే మిళితమై, మెదడునకు నేడ దీర్చి, వెండుకలయభివృద్ధికి తోడ్పడుగలవు. వెండుకల మొదళ్లకు బలమును కలుగజేయుటయేగాక పొడుగెదుగునటుల చేయును. ఇది తలపై ములచు చుండును తొలగించి, వెండుకలు రాలిపోవుట నాపును.

వేలకొలది వుండి యీ కామినియా నూనె నుపయోగించి, మిక్కిలి పొగిడియున్నాడు. నేడే యుపయోగించిన మీకే స్వయముగ తెలియగలదు. అన్ని స్టోర్సులో యమ్మబడును.

ధరలు:— పీసా 1-కి రు. 1. వి. పి. అ. 6. ప్రత్యేకము.
పీసా 8-కి రు. 2-10-0. వి. పి. అ. 0-12-0.

ఓటో దిల్ బహార్ (రిజిస్టర్డ్)

అనాదినుండి వాడబడు సుగంధద్రవ్యము. గొప్ప పువ్వులనుండి తయారుచేయబడిన సుగంధ దివానుగు సువాసన మాదిరిబుడి నొకదాని నుపయోగించిన మీరెత్పై ప్రియమైనది.

ధరలు:— 1/2 ఔన్సు పీసా రు. 2-0-0. 1/2 ఔన్సు ,, రు. 1-4-0.
1 డ్రాము ,, రు. 0-12-0. 1/2 డ్రాము ,, రు. 0-8-0.

వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

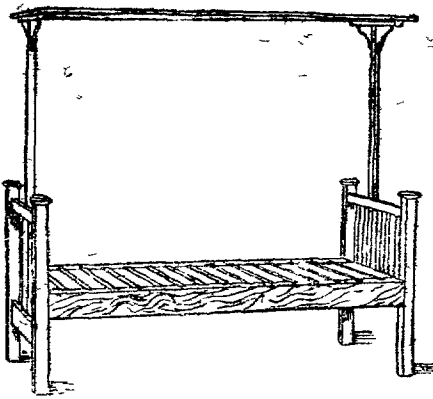
కాంపిల్ బుడ్డి ఖరీదు రెండు అణాలు. అన్ని చోట్లను అమ్మబడును.

పోల్ ఏజంట్లు:—

అంగ్లో-ఇండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,

255, జూబిలీ హిల్స్, మార్కెట్ స్ట్రీట్, హైదరాబాద్, తెల. 2.

పునస్సంధాన వివాహపు మంచములు

మన పెండ్లికొమార్తెలు, పెండ్లికొమారులు కొద్దిలో, అందముగ నుండు మంచములనే కోరుదురు. మావాటికి సదకు చెందును గలవు.

కొద్ది వనితనము— దోమల తరల జరిగించుకొనుట వలయు చుట్టములు సహజగతికి, విశేషకాలమునకు విరిచియుండ గలవు అట్టి భాగములు మంత్రసహాయముచే తయారుచేయబడి, వివిధముగ గతిగియున్నవి విడివిడిగా ములు దొంగగలవు. వెలలో ప్యాకింగ్ మోతము తీల వివరములను పుస్తకమును, 8 సెంటలలో తయారుచేయబడినది.

(6 $\frac{1}{2}$ అ. X 3 $\frac{1}{2}$ అ.)

(6 $\frac{1}{2}$ అ. X 3 అ.)

(6 $\frac{1}{2}$ అ. X 4 అ.)

		2 $\frac{1}{2}$ అ. వెడల్పు	3 అ. వెడల్పు	4 అ. వెడల్పు
కోర్టు ఫుడ్	...	రూ. 24	రూ. 27	రూ. 32
టోక్ ఫుడ్	...	" 22	" 24	" 28
హార్టు ఫుడ్	...	" 18	" 20	" 25

ప్యాకింగ్ చార్జీ రూ. 1-4-0.

నిబంధనలు ధరలో సగము సామును అర్హతవలెను, విగతదానిని వి. పీ. గా బంపబడు రైల్వే రేడును అందుకొనునపుడును చెల్లించవలయును.

THE STANDARD FURNITURE Co., Ltd.
Kalki, South Malabar.

నిశ్చయము!

నిశ్చయము!!

గుణము నిశ్చయము!!!

48 ఘంటలలో గుణము మోహరిగ యిచ్చుట నిశ్చయము

డాక్టరు కే. పి. గారి గోనోక్యూరు

మాయొక్క డాక్టరు కే. పి. గారి గోనోక్యూరు మేఘవాతాదులు సెగరోగములు, తెలుపు, మేఘతెలుపు, మూత్రకోశమువలన మంట, మదకు యిది అంతయు 48 ఘంటలలో, గుణము నిశ్చయముగ యిచ్చును బు. 1 కే. రూ. 2-0-0 అనేకలు ఉపయోగించి గుణపడి యున్నారు. కేటలాగు కొవలయువారికి ఉచితముగ యిచ్చబడును.

విలాసము:—

సీతారాం మెడికల్ స్టోర్సు, 87 వై. నియన్ నాయక్ నేపీధి, మద్రాసు. పి. 4.

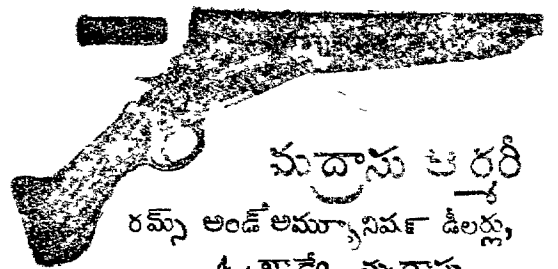
కాంగ్రెసు కవివారలకు తీసుకొనియున్న వస్తువు
ఒక లాభకరమైన పని

కాంగ్రెసు కవివారి మొదటి సిగ్నల్ కార్డులను
విశేషము భిక్షాకం పెనల బహిష్కారము

ఇండియా ఈక్విటబిల్ ఇన్స్యూరెన్స్ కంపెనీ

లిమిటెడ్. మొత్తం తీరుబడియున్న వస్తువు మొత్తం
చేయుపనికి రూ. 1 లక్ష 10 లక్షల వరకు మోతము వివిధ
లక్షణములనుబట్టి మోతము

Dr. A. LAKSHMIPATY
Managing Director, Madras Branch,
1, Harris Road, Mount Road,
P. O. Madras

మద్రాసు ఆర్మీ

రమ్మె అండ్ అమ్మూనిషన్ డిలర్స్,
4 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

పలువిధ ఆయుధములు, వాటి మందుసాము, చాకగ దొంగ
కును, రైఫిల్లు సాదినవా రమగుటచే యిరవేల్లునుండువాడు
మాదిరి యారరులుపంపిన లాభకరముగ ఉండదు. ఆయుధములు
మరమ్మత్తు చేయబడును. గాలితుపాకులుగూడ అమ్మబడును.

చందనాదివటి

సెగరోగమునకు అమోఘమధము

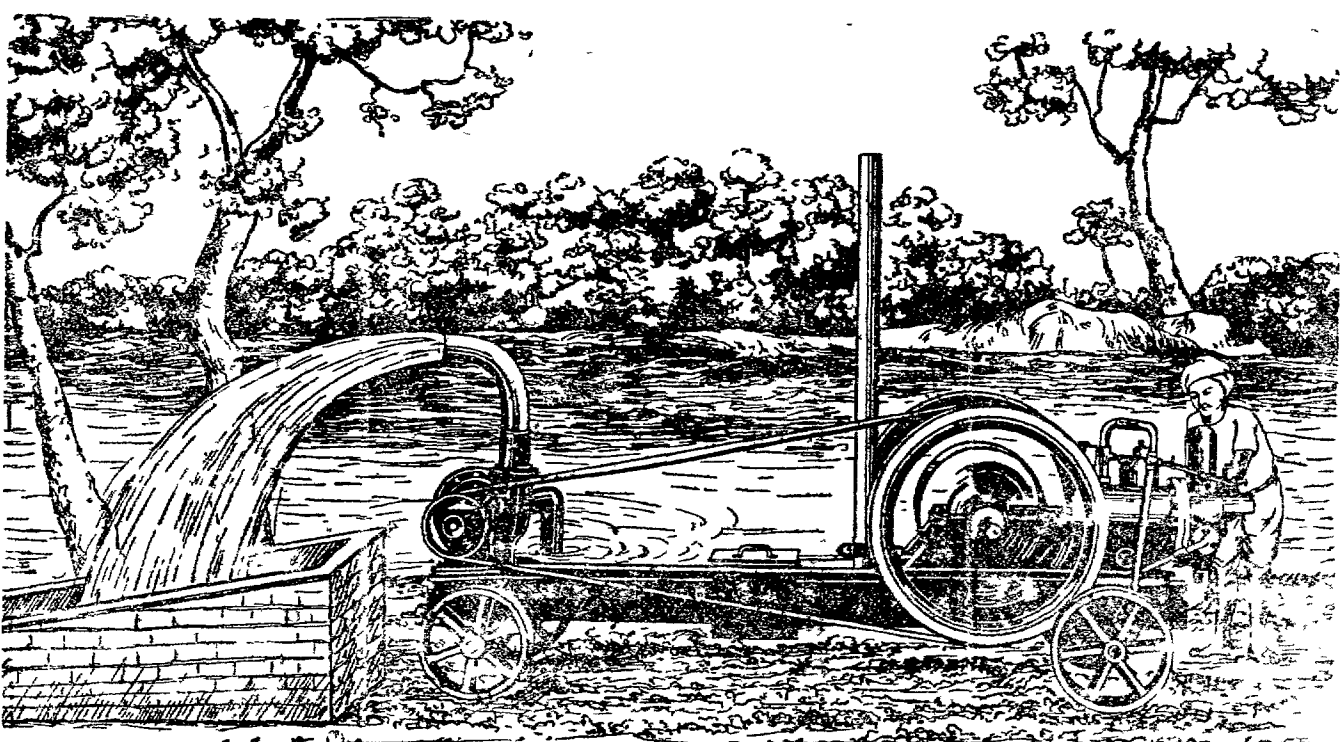
పిరుపు, తెలుపు, పచ్చసెగలకు రామి బాగా 2
30 మాత్రలతో పూర్తిగుణముకలుగును. పిచికారీ చేయవలసినవ
లేదు. చిట్టముకూడ లేదు. అనేకకర్మ ఫీకెట్ల పొందియున్నది.
కల 20 మాత్రలు రూ. 2-8-0. అనుబంధతెలుపు రూ. 1-0-0
కేటలాగు ఉచితము

త్రిపురనుందరి వైద్యశాల,

మహానాద, రామనంద్రపురంపట్టణము, మద్రాసు.

కొలదిఖర్చుతో వ్యవసాయము చేయుటకును, శ్రేష్ఠమైన ఎక్కువపంట ఫలించుటకును రస్టన్ - హోరన్స్ బీ క్రూడ్ ఆయిల్ ఇంజన్ మరపింగ్ సెట్లు

నమ్మకముగ పనిచేయుటయందును, ధరలయందును అసమాన మైనవి

వివరము తెలిసికొనుటకు బావి, చెరువులేక నదియొక్క లోతు; పండించదలచిన వైరు;
విస్తీర్ణమును తెలిపిన, సదరు వివరముల అనుసరించి పనిచేయగలిగిన ఇంజనువివరములు తెలుపగ

మా స్పీస్ (1930) లిమిటెడ్,

పోస్టుబాక్సు 60 రాయపురం, మద్రాసు.

కొలదిఖర్చుతో
వ్యవసాయము
చేయుటకు
సరైనవి
వివరములు
తెలుపగ

(చందనం)

స్వాతంత్ర్యయోధుల చిత్ర పటములు

(చిత్రకారులు: చావలి నాగేశ్వరరావుగారు)

శ్రీయంక చరిత్ర, మోహన్ లాల్ సేన్, పండిత జనార్దన్ లాల్ సేన్, దేశభక్త పెంకటప్పయ్య, సుభాష్ చంద్ర బోస్, చట్టాగోపాల్ బాబయ్య మొదలగు శుభ్రచింతనాయకుల పటములను గురించి యభినందించియున్నారు.

మహాత్మా గాంధీ, బోకమాన్య తిలక్, లాలా లజపత్ రాయ్, దేశబంధు చిత్రరంజనదాసు, పండిత మోహన్ లాల్ సేన్, నర్సయ్య పల్లభయ్య, మహర్షి సాంబమూర్తి, పండిత జనార్దన్ లాల్ సేన్, సుభాష్ చంద్రబోస్, దేశభక్త పెంకటప్పయ్య మున్నగు 25 గురు స్వాతంత్ర్యయోధులపటములు త్రివర్ణములలో బహురమ్యముగ వివిధ సైజులలో చిత్రపటమైనవి.

ఖరీదు 0-8-0, 0-6-0, 0-2-0 మాత్రమే.

పురిమందిరములు, స్థానిక సంస్థలు, జాతీయ పాఠశాలలు మొదలైనవాటికి అసలు చిత్రములు (Original Paintings) నరసమైన ధరలకు తయారుచేసి యివ్వబడును.

ఆంధ్ర దేశమునం దన్నిచోట్లను మంచి పలుకుబడి, సమర్థత గల యేకైక్య కావలెను.

వర్తకులకును, మొత్తముగా కొనువారికిని మంచికమిషను ఇవ్వబడును.

నివారములకు:—

THE ANDHRA CHITRASALA,
LAKSHMI BHUVAN,

GUZDEN PARK, BOMBAY 2

స్థల ప్రతకథలు

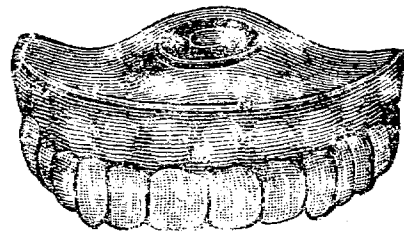
(నోములకథలు)

1-2-8 భాగములు అనుక్రమమున సిద్ధముగా వస్తువి. ఈ మాడ: పుస్తకములయందును స్త్రీలు నిత్యమును పట్టు నోములు, వానికథలు, ఉద్యాతనములు 97 కలవు. ఈ నోములు ప్రతి హిందూ స్త్రీకిని ముఖ్యముగా కావలసినవే. ఈ పుస్తకములున్న, పనులు పాడుచేసికొని యిరుగుపొరుగులకు సాక్షియించి తిరుగవక్తర లేకుండ తాను స్వయముగ కథ చెప్పకొని అక్షరాలు నేసికొనవచ్చును. ఇరువురూనివారూ ఎవరిచేసిన నదినించుకొని నోము పట్టవచ్చును. ఇది యింటింట నుండవలసిన యింటివల్లు. దీనివల భాగము 1-కి 0-6-0, 2 భాగములు ఒక్కసారి తెప్పించుకొనువారికి రూ. 1-0-0 మాత్రమే. చాస్తేజీ ప్రత్యేకము. మొత్తముగా తీయ వర్తకులకు మంచి కమిషను ఇయ్యబడును.

కాలాంతరపు నేంకటరావు, గంధకర్త, విశాఖరము

పండ్లడాక్టరు DENTIST

హెచ్. యం. రావుగారి దంతవైద్యాలయము

గుంటూరు (బాంచి)

లింగమల్లు

రామచంద్రరావుగారి మేడలో

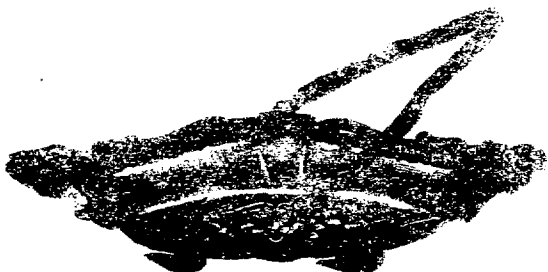
భోజనపదార్థములను బాగుగా నమలుటకు అనుకూలముగా నుండు ఆర్టిఫిషియల్ దంతములు కట్టబడును.

వెంటనే పండ్లనోప్పి బాధ తగ్గిపోవును; మందు వెల 1-4-0

కంఠి నిలవనూ "ఉమ్మడియార్"

కంఠివాడు నెం. 2500

నవీనము, నవనాగరికము, నవలాపణ్యము, ఆకర్షణ

విగ్రహాల మిశ్రితమైన, పండితాచార్యులను అందరినీ పగలకు మాత్రమే ప్రజలు ప్రశస్తించు ఇష్టములేగదా. గాన కేమిటో బోక్కటియైనను తప్పక అనుకరించుచుండుటయే. మా వ్యాపారాభివృద్ధికిని, జాతీయవారూ "ఉమ్మడియార్" ను ముఖ్యకారణము.

ఇక నాలో కనీసంవరకు అన్నియును సాధించుట తలచుచున్నా.

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ,

నగలవర్తకులు, 25 చైవాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

“ఉ చి త భీ మా”

మా ఉచితభీష్మాపద్ధతిలో పాలసీదారుగ చేరుటకు ముఖ్యమైన కారణములు

రెండే!

మొదటిసంవత్సరములో చనిపోయిన పాలసీదారు వారసులకు చెల్లించిన మొత్తము రూ. 12500

1. ముద్రాసు కలెక్టరుగారి నెం. L. D. 911-29/27-1-30 అభిప్రాయానుసారముగ, స్థాంపు ఆక్టు ననుసరించి పాలసీ బారీచేయడము నర్హికికెట్టును గుట స్థాంపుచట్టమునకు విరుద్ధము. ముఖ్యముగ గమనింపవలసిన విషయము.

కటనాప్రగల్భములు గాక చనిపోయిన ప్రతి పాలసీదారుని వారసునకు రు. 500 ల చొప్పున ఇవ్వబడెను.

చివరి పట్టిని గమనించిన నగటున రు. 9-8-0 మాత్రమే చెల్లించి చనిపోయిన 29 పాలసీదారు వారసులకు ప్రతి ఒక్కొక్కరికి రు. 500

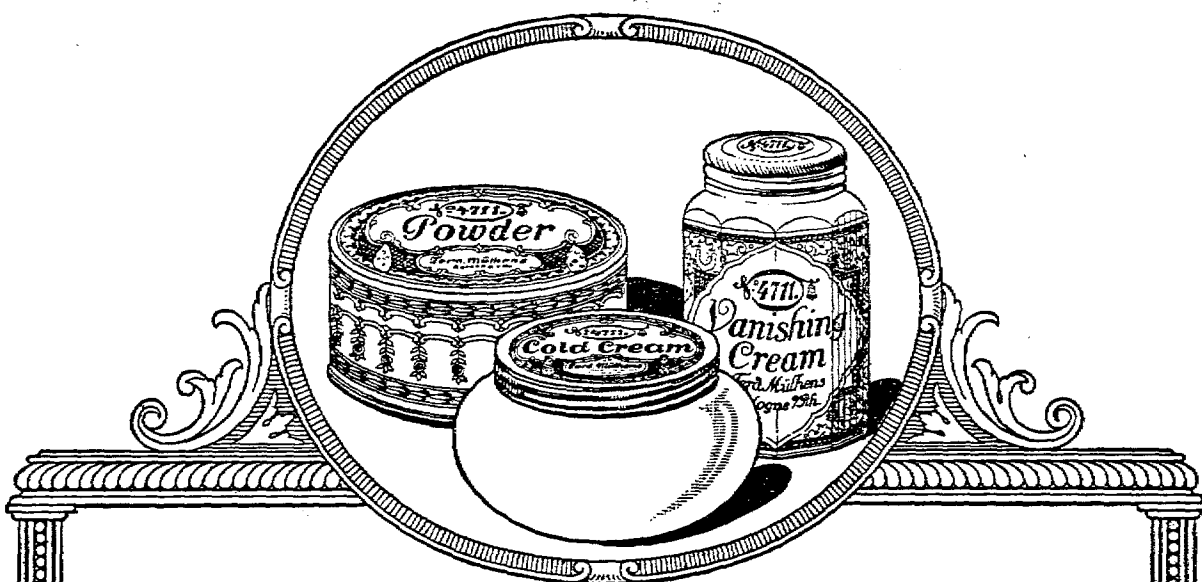
చెల్లు తెలియగలదు. పైపద్ధతిలో చేరదలచు వారు ఇదివరలో చనిపోయిన వారి వారసులకు ఎంతెంత మొత్తములను ఎంతమందికి ఇచ్చినది

వలయు నని కోరుచున్నాము. పైపద్ధతిలో చనిపోయిన ప్రతి పాలసీదారుని వారసునకు రు. 500 లు ఇచ్చిన కంపెనీ మరియొకటి లేదని

తెలియవలయును.

పట్టాదారుని పేరు	పట్టాదారువారసున కిచ్చిన మొత్తం	మరణ సంవత్సరం	పాలసీ నెంబరు	పట్టాదారుని పేరు	పట్టాదారువారసున కిచ్చిన మొత్తం
జి. నరసయ్యనాయుడు, దశరాజుపల్లె.	500	16.	259	జి. కోటమ్మ, దొడ్లెరు.	500
టి. చెన్నయ్య, బెజవాడ.	500	17.	1027	జి. వి. కృష్ణయ్యర్, పాల్నాట.	500
కె. వెంకటేశయ్య, నంద్యాల.	500	18.	522	కె. మల్లమ్మ, తాడిపత్రి.	500
కె. సీతమ్మ, ఆటూరు, ఏలూరుతాలూకు.	500	19.	926	ఆర్. దలపన్న, దెందులూర్.	500
వై. సుందరమ్మ, బెజవాడ.	500	20.	1382	జి. రామకృష్ణయ్య, కాళహస్తి.	500
జి. లక్ష్మమ్మ, దశరాజుపల్లె.	500	21.	130	పి. అచ్చమ్మ, ముదనూరు.	500
ఎ. చుక్కమ్మ, ఆటూరు, ఏలూరుతాలూకు.	500	22.	1257	బి. మహాదేవ, క్వీల.	500
పజనియాయి అమ్మశా, ఒరయూర్, తిరుచినాపల్లి.	500	23.	1393	కె. గరటమ్మ, నంద్యాల.	500
టి. రామయ్య, బెజవాడ.	500	24.	818	ఎన్. సుబ్బారావు, మచిలీపట్నం.	500
బి. జి. సీతమ్మశా, ఒరయూర్, తిరుచినాపల్లి.	500	25.	840	రాయకూట రాచయ్య, బెజవాడ.	500
ఎ. నక్కరూపు, తాడిపత్రి.	500	26.	11	పి. కోటయ్య, గొల్లపల్లి.	500
కె. సుబ్బమ్మ, నూజివీడు, కృష్ణాజిల్లా.	500	27.	1268	టి. రామానుజయ్య, మంగళగిరి.	500
ఎ. వెంకటరామయ్య, రైపూరు.	500	28.	1588	బి. గోదావరమ్మ, బెజవాడ.	500
యూకూబ్ సాహెబ్, తాడిపత్రి.	500	29.	2398	వి. సుబ్బయ్య, చిన్నగంజం.	500
తిరుపిళ్ల, మంగళగిరి.	500	30.	104	మహమ్మద్ ఈసఫయూకుబ్, గుంటూరు.	500

ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్ అండ్ జనరల్ అప్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్, 23, సెకండు లైన్ బీచ్, మద్రాసు.

సౌందర్యమునకు మూలము : "4711"

మీ తెట్టి సౌందర్యమును, తేజ యోగ్యముల నొసంగగలప్రఖ్యాతి గాంచి నది మీకిచ్చుట "4711" గుర్తుకలది దొరకగలదు.

"4711" యుడికొలోన్-చల్లదనమునిచ్చి, నేదదీర్చగలదు. స్నానమందుపయోగించిన ఉల్సాహమును, ఉద్రేకమును కలుగజేయును - నుదురు, కణతలపై విశేష తలనొప్పి కలిగిన బోగొట్టగలదు - జ్వరమును, నరముల యవస్థను తొలగించును.

"4711" వానిమింగ్ క్రీమ్ వగటిపూట నుపయోగించదగినది. దీనికి దగినది "4711" ఫేస్ పౌండరు. "4711" కోల్డు క్రీమ్ మీరున్నిదించునపుడు చర్మమునకుపయోగించదగినది.

"4711" మీగడలు మీ యాకృతిని శీతోష్ణస్థితులనుండి గాపాడును.

"4711" గల యితర ప్రఖ్యాతిగాంచిన సుగంధములు.

"4711" ఫ్రాక్షన్ * "4711" లిక్విడ్ సాంపూ "4711" టూల్ క్రీమ్ పౌడరు "4711" యుడికొలోన్ క్రీమ్ నబ్బు పెట్టె 1 కి కి బిల్లులుండును. "4711" బాల్ పౌడర్.

అన్నివస్తువులు "4711" నెంబరుతో రిజిస్టరు చేయబడి నిలవర్లు, బంగారువన్నె వీటిపై నుండగలను.

దావరిజిల్లా

తాలూకా

వారము

శ్రీమతి కపల అంజలి శతామమ్మగారు, పత్తిరాజు సర్పాధికారులు 15 రోజుల పాటు మునుపటి ఖర్చు చెట్టలను బోధించి చూపారు. మా శ్రీ పుత్తూరును 6 తాడేపల్లి గ్రామము 2 గ్రామములు. ఒక విలేఖరి)

ప్రాథమిక విద్యాసంఘము (దివిత్తాలూకా)

ఖంటపాల ఆగస్టు 31:—ఈ సంఘముయొక్క స్థాయి సమావేశము ది 6.9.80 తేది శనివారం సుధావస్తాము 12 గంటలకు చల్లపల్లి బోర్డు బాలరు గారితో భవనముందు సమావేశమగును.

చర్చనీయాంశాలగించు

1. 1980 సం॥ తాలూకా ఖర్చు
2. సహాయక ర్యదర్శి ఎన్నిక
3. గత మహాసభ తేది
4. సామగ్రి సమస్య
5. ప్రస్తుత రిజిస్ట్రేషన్
6. గ్రంథాలయాభివృద్ధికారకు నొక్కడబడుచున్నారని
7. తాలూకా బోర్డువారికి విద్యావిషయములనుబట్టి వివరము చెప్పుటకు నొక సంఘమును ఏర్ప. కాని మనదేశము ప్రపంచములో నింకెవ్వతాలూకామయ్య, కార్యదర్శి.

శ్రీరాధాకృష్ణ జన్మదినోత్సవము

కృష్ణజిల్లా గన్నవరం తాలూకా అడివిపక్కలంగ్రామ నివాసులను గన్నవరం యట్టేలు మేనేజరు బ్రహ్మశ్రీ నందూరు వీరభద్రరావుగారి పాతయజమానిగారి 5 సంవత్సరముల నుండి శ్రీరాధాకృష్ణ ఉత్సవములు జరుపుతూయుండిరి. యు ర్వర్షములవారికి అన్నదానము చేసిరి. భగవద్భక్తులగు వారి వారిదానువచ్చి కృష్ణజననము మొదలు కళ్యాణమువరకు పాఠ కథలు చెప్పిరి. అట్టి సమయమున వంగోల తాలూకా పాం దూరు గ్రామవాస్తవ్యులు కరంగభాగవతార్ మానేపల్లి తానువతానుగారివలన గృత్య, గాన, ఆభివ్యవహితముగా ఆరాత్రి 12 గంటలు మొదలు మధనవరకు రోజు ఉత్సవం 6 గంటలవరకు రాసక్రీడామహోత్సవము జరిగిరి. వారి భక్తిపూరిత కృత్యము చెప్పుటకు అలవికాదు.

(చిరజితేఖరి)

గ్రామీణులు, విద్యార్థులు, యశో, మధుర, రెడ్ ఫీల్డ్స్, నాన్ కర్ విన్ లిమిటెడ్, సికింద్రాబాదు.

కార్ డైట్ ఫ్యాక్టరీ పనివారల సమావేశము

ఆగస్టు 30 తేదీన వెల్లింగ్టను (సీలగిరులు)లో ప్రారంభమగుట

డా॥ పి. వరదరాజులునాయుడుగారి అధ్యక్షతన న్యాయము

మిత్రులారా, ఈసంవత్సరమున మీ సమావేశమునకు నచ్చు అధ్యక్షతనహింప గోరినందున మీ కెల్లరకును వందనమొనగుచున్నాను. కార్మికులకు సంబంధించిన సమస్యలను చూచునాక క్కువయుత్సాహమున్నప్పటికిని, నేను కొంత అయిష్టముతో

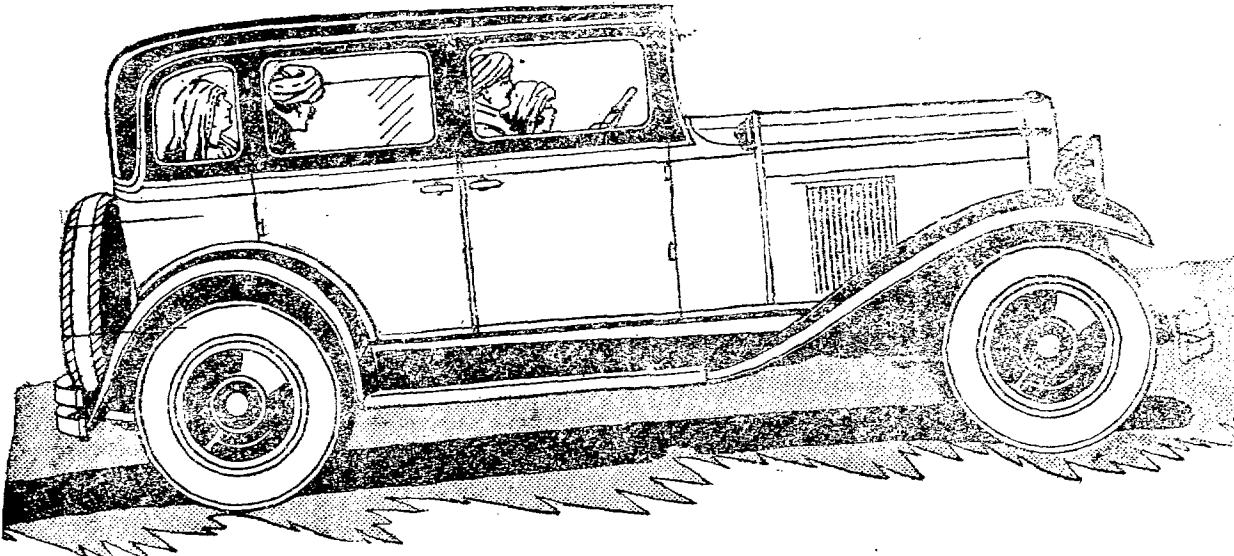
నే మీసమావేశమున కధ్యక్షత వహింపబూసితిని. పెళ్ళియిత రపనులయం దునే నుని మన్నుడనయియున్న కార్మికులయిత యా బాధ్యత నంగీకరింపజాల ననుకొంటిని కాని తుట్టుతుడకు మీయొక్క ప్రతినిధియును నాకు ప్రేమమిత్రులును అగు ఎల్లెట్టుకర్కుగారి ప్రోత్సాహమునకు నేను లొంగక తీరకయ్యెను.

అధికదూరవస్త

మానవజాతింతకును ప్రపంచ సౌఖ్యమే ముఖ్యకోరిక. ఈ గాడ్డేయితోనే మానవు లందరకు తమతమపనులను నిర్వర్తించుచుండుట. అయిప్పటికిని, మానవజాతి పెళ్ళిబాధలకు లోనగుచుండుటయే ప్రపంచమునందంతటను చూచుచున్నాము. మన మేమింకజూచినను, దార్ద్ర్యముచేపీ కింపబడుచున్న వారినే అధికముగా జూచుచున్నాము. మానవజాతి యనుభవించుచున్న బాధలకన్నిటికిని మూలకారణము దార్ద్ర్యమే. వ్యాధులకును నేరములకును దారిజూపునది దార్ద్ర్యమే. కాబట్టి యీప్రపంచ

మునుండి దార్ద్ర్యమును తొలగించి మానవజాతియంతయును యీ లోకము నందు సౌఖ్యముగా జీవించ గలుగునట్లుచేయుట ప్రతిమానవునియొక్క విధియయియున్నది. పూర్వకాలములో భూమి మానవసంఘమున కంతకును సామాన్యసామ్రాజ్యముగా నుండెను. ప్రతి గుడిసెయొ నొక కర్మాగారముగా నుండెను. ఆ కాలములో జాయింటు, స్టాపుకం పెనీలు గాని, ట్రక్కులుగాని, లేకుండెను. కూలివాండ్ర యజమాని కూడ తన గ్రామకర్మాగారములో నొక పనివాడుగానే యుండెను. ప్రతి గ్రామముకూడ స్వపరిపాలన మనుభవించుచుండెను. దార్ద్ర్యము, నేరము, వ్యాధి యేదియును గూడ ఆకాలములో లేకుండెను. ప్రపంచము యావత్తుగూడ యిట్టి స్థితి యందే యుండెను. కాని మాతన యంతయులు కనిపెట్టబడిన తరువాత, యంతయుల మూలమున తయారుకాబడు వస్తువులను ప్రజ లంతకంతకధికముగా గోరుట తలపించెను. యజమా డలనుధ్య షాటి యధికమయ్యెను. ప్రతిఫ్యాక్టరీ యజమానియు

ఏబండియు నీకు ఎక్కువ యివ్వజాలదు— ఏ బండియు నీకు తక్కువ యివ్వ కూడదు

ఇచ్చట నీకు “చెప్రిల్ ట్” యొక్క విలువను విను
ర్పించుటకు 10 మార్గము లున్నవి. వివరణ
పత్రమందలి ఒక్కొక్క అంశమును ముందు వచ్చి
యుండు గౌరవమును వర్ణించుచున్నది.
“చెప్రిల్ ట్” విలువ వివరణపట్టి పరిశీలించినచో
దీనిని ఉపయోగించుటలో వ్యయము తక్కువయని
తెలియనగును. దీనిఖరీదు చాల తక్కువ. గాని
ప్రయోజనములో ఎక్కువఖరీదు గల బండ్లతో
సమానమైన తక్కువఖరీదు గల బండ్లలో యిది
యొక్కటియే.
మరియు “చెప్రిల్ ట్” ప్రపంచములో మరె ఏ ఆరు
సిలిండరు గల బండియొక్క ఫలితమును తక్కువ
ధరలో యిచ్చును.
దగ్గరయుండు “చెప్రిల్ ట్” అంగడికి వెళ్లి అంద
మగు క్రొత్తరకములను చూడుము :

మిక్కిలి

నూతనమైన

న వీ న చి : లె ట్ సి క్స్

వ

చివర్ లైట్ థరలనిర్ణయ పత్రము			
10' హంతములవలన నిజమైన మోటారుథరల నిర్ణయించ నగును.			
		చివర్ లైట్	యితర మోటారులు
1	సౌందర్యము	బోను	
2	విఖ్యాతి	బోను	
3	స్వల్ప మె	బోను	
4	ద్విర్భుకాలముమిన్నులు	బోను	
5	ముత్యవ్యయము	బోను	
6	సౌకర్యము	బోను	
7	శక్తి	బోను	
8	నిర్భయము	బోను	
9	నరిశము	బోను	
10	చెయువి	బోను	

G. M. 585

మోటారు అందు సర్విసెస్ లిమిటెడ్., మద్రాసు. ఆంధ్ర ఇంజనీరింగ్ అండు బ్రదర్సు, బెజవాడ. టి. వి. సుందరమ్ అయ్యంగార్ అండు సన్స్, రోడ్డు, బరంపురం, గంజాంజిల్లా. స్టేన్సు మోటారు (సాత్ ఇండియా), రిటెన్, ఉదకమండలం. అయ్యర్ మోటారు కంపెనీ, లిమిటెడ్., తిరుచినాపూర్ అండ్ కో., లిమిటెడ్., కొట్టాయం, తిరువాన్కూరు. హరమ్మణి

బహద్దూ. వి. జె. ఆస్పిత్ అండు కో., లిమిటెడ్, బళ్లారి. రావు గంజాం ఆట్ మొబైల్స్ లిమిటెడ్, గవర్న మోటు ఆనుప్రతి, కోయంబత్తూరు. స్టేన్సు మోటారు (సీలగిరులు) లిమిటెడ్., 25, సాత్ పేరెడ్, బెంగుళూరు. రామకృష్ణ చెట్టి

అన్నిటికంటే క్రొత్త వియగు యంత్ర సాధనములను పొందుట వలన కరమని గుర్తించెను. ఇందుకు ఫలితముగా నూతన యంత్ర సాధనములకు గిరాకీ యధికమయ్యెను. యజమానుల మధ్య యుద్ధ యించిన పోటీ వివాదపాతకు వయ్యెను. పెద్దపెద్ద పెట్టుబడి దారుల మూలమున స్వతంత్ర పనివాండ్లు నాశనమయిరి. చిన్న పెట్టుబడి దారులు సంఘమునండి తొలగింపబడిరి. యజమానులకు మధ్య యావిధమున పోటీ జరుగుచుండుట, జాయింట్లు స్థాపకంపేసి లేర్పడుటకు కారణమయ్యెను. జాయింట్లు స్థాపకంపేసిలు అంతకంతకు పెద్ద బ్రష్టులుగా పెరిగెను. ఇందువలన చిన్న వర్తకులలో పోటీ యధికమయ్యెను. యంత్రసాధనములతో పనిచేయు ప్రవీణులుగూడ జీవనోపాధిని గడింపజాలకున్నారు. ప్రతిదినము వేలకొలది పనివారలు తమ పనులనుండి తొలగింపబడుచున్నారు. భూములు అంతకంతకు అతివ్యరితము కాకొద్ది మంది పెట్టుబడి దారులకు వశమగుచున్నవి. క్లిష్టసాయమువలన జీవించు పనివారలలో అంతకంత కధిక సంఖ్య భూములనుండి తొలగింపబడుచున్నారు. వీరు పట్టణములందు నిర్బంధ పబడిన ఫ్యాక్టరీలలో జీవనోపాధికొరకు చేరుచున్నారు. ఇట్టివారి సంఖ్య అంతకంతకధికమగుచున్నది. వారిలో పోటీకూడ అధికమగుచున్నది. నూతన యంత్రసాధనములు కనిపెట్టబడిన కొలది పెట్టుబడి దారుల లాభ మధికమగుచున్నది. కూలిపనివారల సంఖ్య తగ్గుచున్నది. స్త్రీలును, బాలురును, తక్కువకూలికి నియమింపబడుచున్నారు. ఈవిధముగా ద్రవ్యమును ప్రోగుచేయు మార్గము గనిపెట్టబడినది. ఇందుకు ఫలితముగా మార్కెట్టుల వస్తువు తో నిండిపోవుచున్నవి. కాని వీనిని గొనుటకు సామాన్య ప్రజలకు శక్తిలేదు. ఈవిధముగా నిరక్షోగపదుప్య మఃల నప్పుడెదుర్కొనియున్నది. ఈసమస్య నునదేశములో మాత్రమేగాక ప్రపంచమంతటనుగూడ పరిష్కరింపబడవలసియున్నది.

కార్మికసమస్యపరిష్కారమార్గము
 నేడు ప్రపంచము నెదుర్కొనియున్న ముఖ్యసమస్య కార్మిక సమస్యయే. దానిని తృప్తికరముగా పరిష్కరించుటయందే ప్రపంచ సౌఖ్యమంతయు నాధారపడియున్నదని చెప్పవచ్చును. ఈ మహాసమస్య పరిష్కారమునకే కార్మికోద్యమము బయలుదేరినది. ఇది దైవప్రేరేపితమగు యొక మహోద్యమము. మానవుని స్వేచ్ఛాసౌఖ్యములను రాజకీయ, సాంఘిక, ఆర్థిక, వైజ్ఞానిక, స్వాతంత్ర్యమును కాపాడుటకే యాయోద్యమము నిలిచియున్నది. గాలి, నీరు, భూమి, ద్రవ్యము యెల్లరకును సామాన్యముగా నెంచుటకును, ఎనునీర్వాణము పంపకము సంఘముయొక్క సామాన్యలాభమున కుపయోగించుటకును తోడ్పడగలగునట్టి పరిపాలనావిధానమును సాధించుటకు కార్మికోద్యమమును యత్నించుచున్నది. నేటి ప్రపంచమునది పరిక్రమితులును, వ్యవసాయదారులును పెట్టుబడిదారుల ఐక్యమునండి తిప్పించుకొని స్వేచ్ఛ ననుభవించుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. ప్రభుత్వములు మారుటవలన గాని లేక రాజకీయ విప్లవముల వలన గాని యీ సమస్య పరిష్కరింపబడజాలదు. మానవునికి మంచి యాహారము, వస్త్రములు, ఆరోగ్యకరమగు గృహము, యామాదును అత్యవశ్యకము. సామాన్య ప్రజల యవసరములన్నియును వ్యక్తుల వశమునందుండుటయే మన బాధ లన్నిటికిని మూలకారణమయి యున్నది.

భూములు, రైల్వేలు, గనులు, ప్యాక్టరీలు, ప్రజలకుపయోగించు పరిశ్రమలు, అన్నియునుగూడ ప్రభుత్వాధీనమునందే యుండవలెను. మానవజాతి యనుభవించుచున్న బాధలన్నియును పోవుట కిదియే మార్గము.

కార్మికోద్యమము దైవమునకు ప్రతిహేళము గాదు. పెట్టుబడిదారాజ్యమునకు ప్రతిహేళముగాదు. దైవవిధుల నాక్రమించువారికి మాత్రమే కార్మికోద్యమము ప్రతిహేళముగా నున్నది. కార్మికుల తంత్ర యువసరమో పెట్టుబడిదారులకు మాడ అంత యవసరము. కాని కార్మికుని సహాయము లేకుండ పెట్టుబడి దారులు లాభముపొందజాలరు. పనిచేయుకాలము తగ్గింపబడుట యను వేతనములు హెచ్చింపబడుటయును, కార్మికోద్యమము నకు స్వల్పవిషయములనుమాత్రమే యయియున్నవి. మానవుని రాజకీయ, ఆర్థిక, సాంఘిక స్వాతంత్ర్యమునకే కార్మికోద్యమము నిలిచియున్నది.

మీరుపడుచున్న బాధలు పెక్కులున్నవి. వానిని త్వరగానే తొలగించుటకు ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నింతురగాక. ప్రతిదేశములో బ్రిటిషుప్రభుత్వము (1) ప్రజలకుగలగువ్యాధి ప్రమాదములు, దొర్లల్యము, వృద్ధాప్యము, మరణము వీనికెక్కిన పరిరక్షణ మొనంగుట. (2) మత్తు పదార్థములను పూర్తిగా నిషేధించుట. (3) కార్మికులకు ఆరోగ్యకరమగు గృహము నేర్పాటుచేయుట. (4) కార్మికులకు వ్యవసాయమునందును పరిశ్రమలందును శాస్త్రజ్ఞానమును, ఆరోగ్యనూత్రములను బోధించుట. (5) కార్మికులకు దేశపరిపాలనా బాధ్యతను కొంతవరకు లభింపజేయుటకుగాను శాసనసభలకును, స్థానికసంఘములకును, తమస్వంతప్రతినిధుల నుకొనుటకు కార్మికసంఘము కధికార మొసగుట, యీ యెరు విధములగు

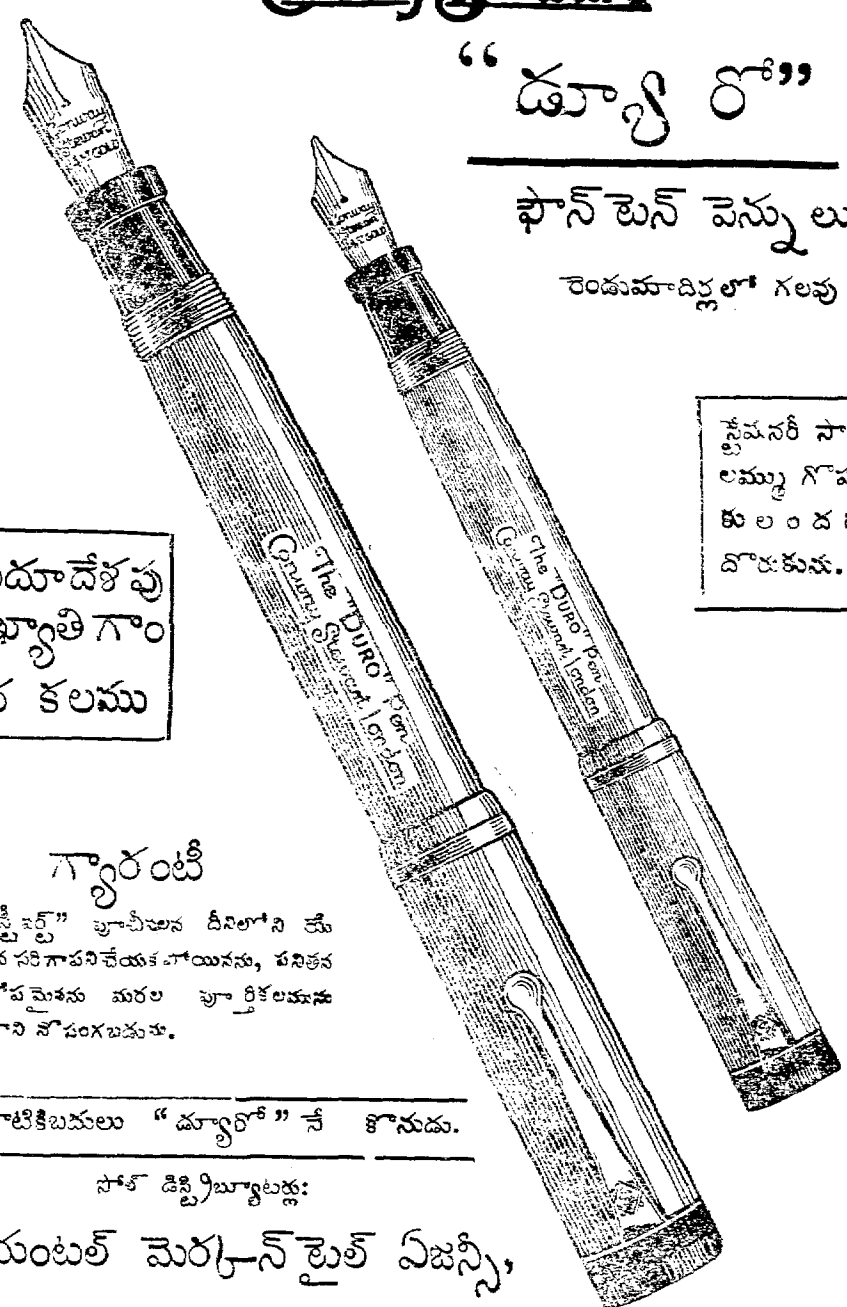
"Conway Stewart"

"డ్యూరొ"

ఫాన్ టెన్ పెన్నులు

రెండుమాదిర్లలో గలవు

హిందూదేశపు
ప్రఖ్యాతిగా
చిన కలము

ప్రేమనరీ సామాను
లమ్ము గొప్ప వర్తకులందరివద్ద
దొరుకును.

గ్యారంటీ

"కాన్ స్టేబిల్" పూచీలన దీనిలోని యే భాగమైన సరిగాపనిచేయకపోయినను, పనితన మందులోపమైనను మరల పూర్తికలమును క్రొత్తదాని నొసంగబడును.

ఇతరవాటికిబదులు "డ్యూరొ" నే కొనుడు.

సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:

ఓరియంటల్ మెర్కన్ టైల్ ఏజన్సీ,

19-20, లింగచెట్టి వీధి, మద్రాసు.

బెజవాడ ప్రేమనరీ అండ్ ఫాన్సీమార్బు, బెజవాడ.
 ఎస్. విశ్వనాథం అండ్ కో, విజయనగరం.
 కె. వి. నరసింహారావు & సో. మెనర్సు, ఇల్లెస్ అండ్ కో, కాకినాడ.

తెలి:— "ఎగ్ మెర్కర్"

ఫోన్ నెం. 2611

మీరు కాణదారని

క్రిష్ణ వేణి సిరా

శ్రేష్ఠమైనది

ఫాన్ టెన్ కలములకు, సామాన్యకలములకు గూడ నుపయోగపడుచున్నది. చూపవలసినదిగోడును. మద్రాసు గవర్నమెంటువారిచే వాడబడుచున్నది. చాల జాగ్రత్తగను, శీర్షరులైన హైదరాబాద్ వారిచే తయారు చేయబడినది. ఎత్తక ధరలకొరకై క్రిందివారికి వ్రాయును.

ఓరియంటల్ మెర్కన్ టైల్ ఏజన్సీ,
19/20 లింగచెట్టివీధి, మద్రాసు.

సాకినలు }

బెజవాడ ప్రేమనరీ అండ్ ఫాన్సీమార్బు, బెజవాడ.
 ఎస్. విశ్వనాథం అండ్ కో, విజయనగరం.

కార్మికులు లాసర్లులలో యీ దేశమున కెంతో నేపయ్యెనర్పిన వారగుదురు. ప్రపంచమునందంతటను గూడ కార్మికులకు నియోజకాధికార మొనగబడుటవల్లనే వారిలో నెక్కువ ప్రబోధము సంఘ సంస్కారము సాధ్యమగుచున్నది. ఈ విధముగానే ంగ్లండుదేశములో కార్మికులను వీధిప్రజలును ప్రబోధమున పొంది రాజకీయ స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించ గలిగిరి.

సాంఘిక నూత్రములందు నమ్మకముగల కార్మికులెల్లరును జాతిమతభేదములను తమలో నుండి తొలగించుకొనవలెను. భారతదేశము జాతిభేదములకు పూర్తిగా విశేషగుటచేతనే గునలో స్వాతంత్ర్యభావము అత్యంతవలయు చాలవరకు నశించెను. కాబట్టి అట్టి జాతిభేదములను తొలగించుటకు మనము ప్రయత్నింపవలెను అని డా॥ రవీంద్రనాథ ఠాగూరుగారు నడివియున్నారు. జాతిభేదము సాంఘిక ప్రభుత్వమునకు విరుద్ధము. కాబట్టి భావి భారతదేశములో నిమ్మ జాతు లనుచారుండవలెను. ప్రస్తుతము మనలో నారన వంతు నిమ్మ జాతులుగా జూడబడుచున్నారు. వారు సంఘములో చేర్చబడకుండవచ్చుములకంటే హిసముగామాడబడుచున్నారు. ఇతర దేశములో ప్రజలనుభవించుచున్న దారిద్ర్యబాధ యొక విధమయియున్నది. కాని మనదేశములో నిమ్మ జాతులు పడుచున్న బాధ ప్రపంచములో నింకెచ్చుటను కూడ లేనంత ఘోరముగానున్నది. ఈ ఘోరము నంతరింపజేయుచో మనముమానక జోడికంటేమను మేలొనర్చినవారగుదుము. కార్మికోద్యమము నిజముగా నొక నూతన సంఘమును నిర్మింప బూరియున్నది. ప్రపంచముయొక్క భావిసౌఖ్యమంతయును కార్మికోద్యమము మీదనే ఆధారపడియున్నది.

మీయొక్క కాడ్డలు ఫ్యాక్టరీ యూనియను ద్వేవిధముగా పనిచేయుచున్నదో పూర్తియగు వివరములు నాకు తెలియవు కాని, మీ యూనియను యీ దేశమందలి కార్మిక సంఘములలో కెల్ల నగ్రస్థానము నాక్రమించియున్నదని వినుటకు సంతసించుచున్నాను. మీలోనుండిమీయొక్క నాయకులనెన్నుకొనుట మీసంఘమునకు లాభకరమని నాయభిప్రాయము. మీయొక్క తగవుల పరిష్కారమునకు మీ స్వంత పంచాయతుల నేర్పాటుచేసికొనుట, మీలో నైకచక్రము పెంపొందించుకొనుటకు సహకారసంఘములను, నాలంబీరు దళములను, యేర్పాటుచేసికొనుట, మున్నగు కార్యములు మీయొక్క సంఘ బలిమికి నిదర్శనములై యున్నవి. ఈవిషయమున మీసంఘ యితర కార్మికసంఘములకు మార్గదర్శకమగుచున్నది. మీరింకను నిర్వహింపవలసిన కార్యముతో గలదు. క్క కష్టములకు తగిన ఫలము త్వరలోనే చేకూరు.

కార్మికులు లాసర్లులలో యీ దేశమున కెంతో నేపయ్యెనర్పిన వారగుదురు. ప్రపంచమునందంతటను గూడ కార్మికులకు నియోజకాధికార మొనగబడుటవల్లనే వారిలో నెక్కువ ప్రబోధము సంఘ సంస్కారము సాధ్యమగుచున్నది. ఈ విధముగానే ంగ్లండుదేశములో కార్మికులను వీధిప్రజలును ప్రబోధమున పొంది రాజకీయ స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించ గలిగిరి.

సాంఘిక నూత్రములందు నమ్మకముగల కార్మికులెల్లరును జాతిమతభేదములను తమలో నుండి తొలగించుకొనవలెను. భారతదేశము జాతిభేదములకు పూర్తిగా విశేషగుటచేతనే గునలో స్వాతంత్ర్యభావము అత్యంతవలయు చాలవరకు నశించెను. కాబట్టి అట్టి జాతిభేదములను తొలగించుటకు మనము ప్రయత్నింపవలెను అని డా॥ రవీంద్రనాథ ఠాగూరుగారు నడివియున్నారు. జాతిభేదము సాంఘిక ప్రభుత్వమునకు విరుద్ధము. కాబట్టి భావి భారతదేశములో నిమ్మ జాతు లనుచారుండవలెను. ప్రస్తుతము మనలో నారన వంతు నిమ్మ జాతులుగా జూడబడుచున్నారు. వారు సంఘములో చేర్చబడకుండవచ్చుములకంటే హిసముగామాడబడుచున్నారు. ఇతర దేశములో ప్రజలనుభవించుచున్న దారిద్ర్యబాధ యొక విధమయియున్నది. కాని మనదేశములో నిమ్మ జాతులు పడుచున్న బాధ ప్రపంచములో నింకెచ్చుటను కూడ లేనంత ఘోరముగానున్నది. ఈ ఘోరము నంతరింపజేయుచో మనముమానక జోడికంటేమను మేలొనర్చినవారగుదుము. కార్మికోద్యమము నిజముగా నొక నూతన సంఘమును నిర్మింప బూరియున్నది. ప్రపంచముయొక్క భావిసౌఖ్యమంతయును కార్మికోద్యమము మీదనే ఆధారపడియున్నది.

మీయొక్క కాడ్డలు ఫ్యాక్టరీ యూనియను ద్వేవిధముగా పనిచేయుచున్నదో పూర్తియగు వివరములు నాకు తెలియవు కాని, మీ యూనియను యీ దేశమందలి కార్మిక సంఘములలో కెల్ల నగ్రస్థానము నాక్రమించియున్నదని వినుటకు సంతసించుచున్నాను. మీలోనుండిమీయొక్క నాయకులనెన్నుకొనుట మీసంఘమునకు లాభకరమని నాయభిప్రాయము. మీయొక్క తగవుల పరిష్కారమునకు మీ స్వంత పంచాయతుల నేర్పాటుచేసికొనుట, మీలో నైకచక్రము పెంపొందించుకొనుటకు సహకారసంఘములను, నాలంబీరు దళములను, యేర్పాటుచేసికొనుట, మున్నగు కార్యములు మీయొక్క సంఘ బలిమికి నిదర్శనములై యున్నవి. ఈవిషయమున మీసంఘ యితర కార్మికసంఘములకు మార్గదర్శకమగుచున్నది. మీరింకను నిర్వహింపవలసిన కార్యముతో గలదు. క్క కష్టములకు తగిన ఫలము త్వరలోనే చేకూరు.

భారత దేశముయొక్క గొప్ప లైఫ్ ఎన్సూరెన్సు కంపెనీ యైన

ఓ రియంటల్

వారి మూడు సంవత్సరముల కొకటూరి లాభములు పంచిపెట్టబడు పందొమ్మిదవ సంవత్సరము

31 డిసెంబరు 1930 తేదీని జరుగగలదు.

అదనపు రాబడి గతమూడుమందిపులలో అనగా

1921 లో రు 21½ లక్షలు. 1924 లో రు 53½ లక్షలు. 1927 లో రు 78 లక్షలు.

సంవత్సరము ఒకటికి పూర్తిలైఫ్ పాలసీలపై పంచిపెట్టబడిన లాభములు

1921 లో రు 1000 కు స॥ 1 కి రు 10 లు.

1924 లో రు 1000 కు స॥ 1 కి రు 2½ లు.

1927 లో రు 1000 కు స॥ 1 కి రు 25 లు.

ఈ సంవత్సరముగా తీసికొనబడిన పాలసీలుగూడ 31 డిసెంబరు 1930 తేదీని జరుగులాభముల సంవత్సరములో అప్పటికి అమలులో నున్న యెడల పాల్గొనుటకు హక్కు గలదు.

గాన మీరు ఓరియంటల్ పాలసీదారుగ ఇప్పుడు చేరినయెడల లాభమును పొందగలరు.

ప్రతినిధులు అంతటను గలరు

హెడ్డాఫీసు:—ఓరియంటల్ బిల్డింగులు, బొంబాయి.

పూర్తి వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుదు

T. SAMBASIVAN, ACTING BRANCH SECRETARY, ORIENTAL BUILDINGS.

POST BOX No. 8 MADRAS.

Vizagapatam Branch, Godavary Street, Vizagapatam.

అమెరికా దేశపు గాలి తుపాకులు

నెం. 1 వ పైజా రు 5/-; నెం. 2 పైజా రు 8/-; 300 రవలగలిగిన గొట్టము 8 అ. పొట్టెటి ప్రత్యేకము. ఈపాటిని గొను ప్రతివారికిని రు 2/- వెలగలిగి, రెండు కత్తులు, కార్క్ స్కూర్ గల చక్కని కత్తి

బహుమతిగా నొసంగబడును.

వివరములకొరకు వ్రాయుదు:—

ఎస్. వెంకటరంగం శెట్టి,

9, చై నాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

సౌత్ ఇండియన్ జనరల్ ఎన్సూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

The South Indian General Assurance Co., Ltd.

హెడ్డాఫీసు:—7, 8 మెక్లీన్ పీథి, మద్రాసు.

ఇది కేవలము హైందవ జాతీయసంస్థయై

లైఫ్ ఇన్సూరెన్సుకు వలయు సౌకర్యము లన్నిటిని నొసంగగలదు.

కావలెను: మంచి సామర్థ్యము గలిగి, చుటుకుగ పనిచేయు ఏజెంట్లు, ఆంధ్రదేశములో మాకేజెంట్లు

తనట్టి స్థలములలో పనిచేయుటకు కావలెను.

పూర్తివివరములకొరకు క్రిందివారికి వ్రాయుదు:—

మేనేజింగ్ ఏజెంట్లు:

కె. సి. పాండరె అందుకో.

చెప్పదగిన కొన్ని విషయములు

జ్యూపిటర్ జనరల్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్

ఆదాయము రు. 40,00,000 లకు మించినది జూలై 25 జూన్ 30.

అయ్యో, జ్యూపిటర్ జనరల్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్ వారికి, బొంబాయి

కండ్ర బసయ్య, బెల్లూరి, వ్రాయున దేవునగా,

గతించినసాధారణ కండ్ర అయ్యప్ప, మరణ పాలసీలో దాచియుంచిన సొమ్మును తత్క్షణమే యొసగి నందులకు నామనఃపూర్వక నమస్కారములు. వారు మిక్కిలి 1929 సం॥ డిసెంబరు మాసములోనే తమ జీవితము ఇన్సూరెన్సు చేసి, తమ పరి వారసులకు సొమ్మును కేగించిరి. వారివయస్సు, దాక్తురు స్త్రీ ఫీకలు మొదలై నవి సరిగా లేకపోయి నను గూడ నాయందు దయయించి వాటిని స్త్రీ క్షమించి సొమ్మును త్వరలో పంపియుంటిరి. ఏలాటి కేసు నివ్వక యాలస్యముగాని చేయక పంపుటలో తమకుగల యుదారస్వభావ మెంతయో కొనియాడదగియున్నది. మీరు వారి యనంతర వారసత్వపు హక్కులను మే గూడ యొత్తికి యేమాత్రము కలుగజేయకనే సొమ్ము నొసంగియుంటిరి. ఇన్సూరెన్సు కంపెనీలోని యపూర్వలాభమును పొందునట్లు అనగా సాధారణ ఒక్కసార్వభౌమము మాత్రమే రు 107 ¼/- చెల్లించి యుండగా నాకు ఘమారు రు 2000/- లను తిరిగియిచ్చియున్నారు. మిక్కిలి చిరకాలము పరిష్కారము, ఇట్లు, విన్నవించు విధేయురాలు (సం) కే. బసయ్య.

మిజీవితములను, సంపూర్ణముగ భారతీయులచే నిర్వహింపబడు హైందవ కంపెనీలందే ఇన్సూరర్ చేయుదు.

ఏజెన్సీలను, ప్రాన్ రెక్టర్ కొరకు క్రిందివారికి వ్రాయుదు.

నారాయణదాస్, గిరీధర్ దాస్, లోకల్ మేనేజర్లు,

నెం. 10 మెక్లీన్ పీథి, మద్రాసు.

సరిహద్దు పరిస్థితులు

మిత్రులగు తెగలవారు శత్రువులతో సంప్రదించుట

పిషావూ, ఆగ 28:—పిషావూ జిల్లాకు జిందోబాద్ మా ప్రభుత్వమునకు మిత్రులునునకు హామీబాయ్, తిరాక్ జాయి మొహాండులు తురాంగ్ బాయ్ హామీబాయ్, ఈ త్రై మొ హామీబాయ్ ప్రాంతమునందలి శత్రువులతోనూ సమాజేము జన పునిమిత్తమై వెళ్లియున్నారు. తిరా ఆఫ్రిడీ హామీబాయ్ వెడ్డ లను కుక్రవారమునాడు బాగ్ లో ప్రత్యేకము 1 జిర్గా (సమా జేము) ను జరి పెదరని దెలియుచున్నది. ఖుజ్జింలా విరోధు లంత నరుటగా లేకున్నను సుంగాలులును, భోన్టు, సైఫాబీ పీపలీలయందలి దండ్లును సమాజేక మునున్నారని వార్తలు వచ్చుచున్నవి. కాబుల్ ఫోరేజార్ లాన్కర్లు ప్రస్తుతము వవాల్ ను న్నారని స్పష్టముగా దెలియ వచ్చినది. స్థల పరిశీలన ము గావించుచుండిన ఏరోప్లేనువై విరోధిసమాహమువారు తుపా కులను కాల్చిరి. విమానమును నడుపువానికి కాలుమీద చిన్న గా యము కలిగినది. ఆతడు జయప్రదముగా తుపాకులను విరోధు లపై గాల్చెను. శత్రువులు యాక్రింధివరతులను నూచింపుచు మీరావ్ సాకు రాయబారుల నిరువురును బంపిరి:—1. కారదా కాసనమును రద్దుపరుపవలయును 2. మతమునకు సంబంధించిన విషయములలో ప్రభుత్వమునా రెట్టితోకకమును గల్గించుకొరా దు. 3. కేవలపరిష్కారబంధనలను సవరింపవలయును. 4. కాంగ్రెసు నిర్బంధితులను ఎదలివేయవలయును. 5. సభలను జరుపుటకు స్వాతింత్ర్య ముండ లయును.

పై వరతులలో మూడవదానిని నూచించుటకు గల కార్గ దామేమనగా, కేవలముండి హ్యాయ్ బాగమును డాక్టర్లు తీసివే నెదరని భావింపబడుచున్నది. ఇట్లుని రాయబారులు నడుపు చున్నారు.

తోచిన దాకుటకు జాగ్రత్త దుడును జేర్చుచున్నారని అప్పస్తవారయొకటి దెలుపుచున్నది.

ఆకాశి సైనికదళమువారి యత్నములు

మొహాండు సాఫీ, ఆంధ్రా ప్రాంతములలో శత్రు వులు సమాజేకమునున్నారను నభిప్రాయముతో ఆకాశిదళ మునా రీప్రాంతములో కత్తి ప్రదర్శనకై యుగిరి. అసాధారణ మైన దెడ్డి ము గనిపించి యుండలేదు. పగటిపూట ఖుజ్జిం జిల్లాలో వాయువిమానములు కాపలా కాచినవి. కత్తిపు లిం కమా ఖర్చాచీకి సమీపమున నేనున్నారు. విమానములపై వారు కొన్ని సార్లు తుపాకుల గాల్చిరి. ఆకాశిదళమునా రింతిదను క నెట్టివర్గ యును గై కొన లేదు. స్థల పరిశీలన మును జేయు విమానములు మీరావ్ సా కుత్తరమున కాపలా కాయుచున్నారు. 150 మంది మనుష్యులను, 400 పశువులను తూర్పుదిక్కుగా స్పిన్ వాన్ వైపు వెళ్ళుచున్నారని దెలియు చున్నది. స్పిన్ వాన్ ను దాకుటకు వచ్చుచున్న దంసులో హిక్ భాగ మే నని నమ్మబడుచున్నది. స్పష్టముగా నెమియు దెలి యరాలేదు. స్పిన్ వాన్ ను ఆకాశి దళమునా రెట్టి వర్గము గై కొన లేదు. వవాల్ యున్నట్లుగా వదంతులు బుట్టిన దండు నిన్నటిరోజున వారియాలా ఆగ్లాలో గనుగొనబడెను. మి రావ్ సామండి వచ్చిన ఆకాశిదళములు రెండు వీరిని దాకినవి. బాంబులను విసిరుటవల్ల ఫలితము సమూహినది. విమానము నడుపువారిలో నొకనికి సమీపమునందలి కొండమీదనుండి కాల్చబడిన తుపాకులవలన కొద్దిగా గాయము తగిలినది. ఇతరసం ములయందలి పరిశీలనలన నేమియు దెలియరాలేదు.

గ్రామస్థులు హెచ్చరింపబడుట

పిషావూ, ఆగ 28:—పిషావూ విలీటిరీసామనకు చుట్టుప్రక్కల ఆరుమైళ్ళలోపుగా నున్న కొన్ని గ్రామములకు కొన్ని స్థలములందు శత్రుస్థులు లెరుగు బసీయేమనో బరిశీలించ బడుననయు, అవామము గలగవండులకై గ్రామములను భాళిజేయవలసి యందుననియు అధికారులు హెచ్చరిక నొసంగియున్నారు. శత్రుకూడ సాఫ్రిడీలు తీరావద్ద జిర్గాను జరుపుచుందురు గాన యీ యుత్తరు వింకనూ అమలుపరుపబడి యుండలేదు. (అ. వె.)

WANTED

15 Dy. Supervisors in Madras on a salary of Rs. 100-110-10-250 p.m. Applicants must have a genuine love for country-life and be able to purchase 30 shares of Rs. 10/- each of the company of which Rs. 151/- is payable before appointment. From those unwilling to purchase shares a security of Rs. 1000/- is also accepted. Apply with an anna stamp.

ALL-INDIA FISHERY & POULTRY Ltd., 20-A, Gopal Bose Lane, Calcutta.

రౌండుటేబిలు నభ మైసూరునుహారాజాగారి యేర్పాటులు

రాజకార్యప్రవీణ దివానుబహదరు కృష్ణారావుగారిని
ఆహ్వానించుట

బెంగళూరు, ఆగస్టు 29:—మైసూరు దివాను హా
మిర్జా యిస్మాయిలుగారు రౌండు టేబిలునభకారకు లండనునగర
మునకు వెళ్లనుండుటచే శ్రీ మహారాజావారు శ్రాత్ర యేర్పా
టులను చేసినది. వీరు గజెటు యొక్క ప్రాధికార ప్రకటన
బడినది.

1930 సెప్టెంబరునెల మొదటి తేదీనుండియు దివాను
హామిర్జా యిస్మాయిలుగారు యితర పనిలో నియమింపబడిరి
గాన నిపుడు కొన్నింటిలో భ్రష్టుమొందగూర్చు రాజకార్య
ప్రవీణ దివానుబహదరు కృష్ణారావుగారు దివానుగా నియ
మింపబడిరి. బాలసుందరరావుగారు సెక్రటరీమొదలగు
గాను మైసూరు రివిన్యూకమిషను పి. జి. డి. హాగారు భర్త
మొదలగుగా నియమింపబడిరి. అని గజెటులో నున్నది.

1930 సెప్టెంబరు 2 వ తేదీన హామిర్జా యిస్మాయిలు
గారు మైసూరులో బొంబాయికి బయలుదేరి
దురు. సెప్టెంబరు 4 వ తేదీన మైసూరులో నుండును. సెప్టెం
బరు 6వ తేదీన రాష్ట్రరాష్ట్రీయరలో బొంబాయినుండి
ఇంగ్లాండుదేశమునకు బయలుదేరినది. ఎస్. ఎస్. నుబ్బారావు
గారును ఎస్. రామారావుగారును గూడ హామిర్జాగారి
తో ఆంగ్ల దేశమునకు వెళ్లెను. హామిర్జాగారు బయలుదేరి
నపుడు బెంగళూరులో జనరలు ఆంధ్ర రివిన్యూ సెక్రటరీలు
వారు విందుచేసెదరు. ఆ విందు కవీశ్వరమునాడు సాయంకాల
ము 8 గంటలకు జరగను రివిన్యూ సెక్రటరీలు క్లబ్బు ఆవరణలో
నే జరగును. అప్పుడు ఉపాధ్యక్షులు సెట్టెరును. ఫోటో
గ్రాఫర్ తీయబడును. పిమ్మట సెక్రటరీలు క్లబ్బువారు కొన్ని
రంగములను ప్రదర్శించెదరు. (స్వ వి.)

బొంబాయిలో పోలీసుసార్జెంటుకు జుల్మానా వేయుట

ఒకక్షేత్రమున కొట్టినందుకు 40 రూపాయలు
జుల్మానా వేయుట

బొంబాయి, ఆగస్టు 29:—బొంబాయి పోలీసు
సార్జెంటుగారును ఫ్లడు ఆను కేజరల పాస్పాక్కుకు
17-7-30 వ తేదీన ఆదర్శము క. ఆర్. థాడిగారిని చిత్ర
ప్రదర్శన మేజిస్ట్రేటుగారు మొట్టమొదటనుండి క్రిందకు పడ
ద్రోసినది థాడిగారు ఫ్లడుపైనే కేసుచేసిరి. అనాడు ఆమెజ
స్ట్రేటుగారు కాంగ్రెసువాదులకును విచారణ జరుగుచుం
డెను. ఫ్లడు మేడమెట్టులో మొట్టమొదటకుండియుండెను.
థాడిగారు కోర్టులోనికి వెళ్ళుచోగా ముద్దా
యి ని కోర్టుచే ను. నేను స్టేషన్ దురును.
నేను లోపలికి వెళ్లవలెను" అని థాడిగారు తెలుపగా, నిన్ను
క్రిందకు పడద్రోసినదిచెప్పుచు ముద్దాయి థాడిగారిని మేడ
మెట్టుపైనుండి క్రిందికి పడద్రోసెను. ఈ కేసువిచారణ నేడు
జూడెను రాజధాని మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో జరిగినది. ఫిర్యాదీ
మొట్టమొదటగా మాటాడెను. తాను స్టేషన్ నుంచి వెళ్ళుచు, నేను
నిర్దోషిని అని ముద్దాయి చెప్పెను.

"ఫిర్యాదీ చెప్పినదేసత్యము, ముద్దాయి చెప్పినది అబద్ధ
ము అని నాకు గట్టిసమ్మతము కలదు గాన ముద్దాయికి 40
రూపాయలు జుల్మానా విధించితిని" అని మేజిస్ట్రేటు తీర్పు
చెప్పెను. (ఆ. ప్ర. పు.)

కారోపీనుగారికి 10 సంవత్సరములు శిక్ష

కరాచి, ఆగస్టు 29:—కారోపీనుగారిపై తేబీస కేసుల
విచారణ నిన్నటిదియు నుకూలమునందు ముగిసినది. రై నెన్న
తేక ఉపాధుల నుండుకొనినందులకు ఆరమ్ము ఆక్టు 19 వ సెక్షన్
ను క్రింద 3 సంవత్సరముల శిక్ష విధింపబడినది. రహస్యముగ
కుకాకులను దాచియుండుకొనినందులకు 5 సంవత్సరములు
శిక్ష చెయ్యరావలయును జరిమానా విధింపబడినది. ఇబ్రహీంఅను
బాబుని బలవంతముగ నిర్బంధమునం దుంచినందులకు 5 సంవత్స
రముల శిక్ష చెయ్యరావలయును జరిమానా విధింపబడినది. వీరి
పై మోపబడిన ఇతర కేసులకుక్రింద కొంత జరిమానా విధింప
బడినది. వీరు మొత్తమువీధి 10 సంవత్సరముల కారాగృహ
వాసము అనుభవించువలెను. 10 వేల రూపాయలజరిమానా
చెల్పింపబడినది. (ఆ. ప్ర.)

కడలూరు, ఆగస్టు 29:—ఇద్దరు ముల్ల గడిలందరి బెల్లన
వచ్చినది. బ్రిటీష్ బండ్లుగారి ముఖ్యులుగారి బోవులకు వీలు
లేకన్నది. (ప్రీ ప్రెస్.)

డాక్టరు భోగరాజు పట్టాభి సీతారామయ్యగారు

కల్నల్ మాల్ కాంసన్ గారిచే చికిత్స
నొందుచుండుట

చెన్నై, ఆగస్టు 30:—డాక్టరు పట్టాభిసీతారామ
య్యగారు కేరళ ఆసుపత్రియందు ప్రత్యేకగడియందున్నరు.
వారికి డాక్టర్లు ఎక్కువకేసరికీ చేయుచున్నరు. కేరళలో ఆసు
పత్రియొక్క మొదటి వైద్యులకు కల్నల్ మాల్ కాంసన్ గారు
శ్రీ సీతారామయ్యగారియొక్కగృహమున గమనించుచున్నరు.

కొంతకాలముగా శ్రీ పట్టాభిసీతారామయ్యగారికి
ఆకలిసోపుయు (హంగర్ పెయిన్), చెన్నై ముకయందు నొప్పి
యువచ్చుచున్నది. ఆనొప్పి వచ్చునపుడు పీపును బాగుగావది
పెట్టినగాని యయ్యది యుగదు. ఒంటలో నీరసముగూడ నున్న
దట. వీరు కొంతకాలము కేరళలో ఆసుపత్రిలో వందలసరి
యందునని తోచుచున్నది. వీరి సమీపియు, కుమార్తెయు,
చిన్న కుమారుడును చెన్నైకి సాయంకాలము వీరిని ఆసుపత్రికి
వెళ్లి చూచినది.

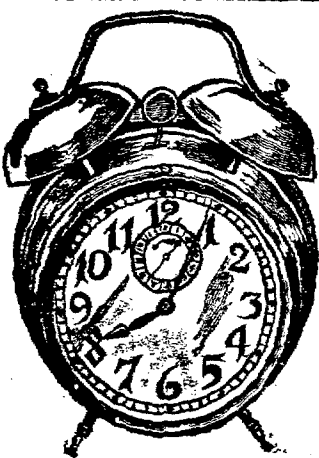
శ్రీ పట్టాభిసీతారామయ్యగారు తమకు సహజముగిరి
నానందముగ నుండి, వారిని చప్పించెడివారితో ఖుబాసాగా
సంభాషించుచున్నరు.

పచ్చయప్ప కళాశాల ఆంధ్ర భాషాభివృద్ధి సమాజము

శ్రీ తాపీ ధర్మరావుగారి ప్రారంభోపన్యాసము
చెన్నై, ఆగస్టు 30:—మొట్టమొదటి సాయంకాలము
పచ్చయప్ప కళాశాల ఆంధ్రభాషాభివృద్ధిసమాజపు (ప్రారం
భోపన్యాసమును శ్రీయత తాపీ ధర్మరావుగారు రోసంగిరి.
వారు నవీవాంధ్ర వాఙ్మయమును గూర్చి యుపన్యాసించిరి.
ప్రాధాన్యత పి. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు రన్యక్షిత పోషించిరి.

ఉపన్యాసములు
దేశకాలానుగుణముగా భాష మారుచు రావలయు నని
యు నేడు ఆధునిక మని కృషివారితో బడుచున్న వాఙ్మ
యమే కొంతకాలమునకు ప్రారంభమై వాఙ్మయ మనబడు నని
యు ఇప్పుడున్నటువంటి సాధియుగమునందు ఉస్థిరమయి
నటువంటి వాఙ్మయము గన్పట్టకలదనియు అయినను మంచి
చిహ్నములు ప్రస్తుత వాఙ్మయమునందును గన్పట్టుచున్నవనియు
నడిచిరి. ఇందులకు నిదర్శనముగా ఎంకేపాటలు మన్నగునాని
నుండి కొన్ని నిదర్శనముల జూపిరి. పిమ్మట నాధునిక కవులకు
భాషాభివృద్ధియను విశేషముగా లేకపోవుటచే వారి కవిత్వము
నందు గాననకు లోపములను విశదపరిచిరి. తమయుపన్యాసము
ను ముగించుచు శ్రీ ధర్మరావుగారు యువకులు భాషాభివృ
ద్ధికి జేయదగిన కృషిని గూర్చి యుపన్యాసించిరి.
ఉపన్యాసముల మీతపు వాచరణలోనికి దీక్షింపి రాస
లయినవి అధ్యక్షులు విద్యార్థులకు హెచ్చరించిరి.
సమాజకార్యదర్శి యుపన్యాసములకును, అధ్యక్షులకును
కృతజ్ఞతాపదనముల నర్పించుచు తమ కళాశాలలో నింకను
అనేక యుపన్యాసముల నొసగవలయు నని ఉపన్యాసములకు
కోరిక.

4-30 ఘంటల కారణ మయిన పథ 7 ఘంటలకు
ముగిసెను.

చాల అందమైనదియు, చాలమేలైనదియు, మంచి కవి
తనము గల ఒక శ్రాత్ర అలూరము పైమునీను. ఇదివరకెన్న
డును ఇట్టిది చూచియుండరు.
సరకు చాల కొద్దిగా ఉన్నది — వేగిరపడుడు
రెండుగంటలు గల అలూరము రూ 5/8/-
ఒకగంట గలది ,, రూ 5/-
బర్మూ వి ట్రైనింగ్ ,, రూ 2/-
పోస్టల్ ప్రత్యేకము రిచ్ మన్ అండ్ కో.
పోస్టుబాక్సు నెం. 255, మదరాసు.

గుంటూరు

(ప్రత్యేకవిలేఖరి)

గుంటూరు, ఆగస్టు 29:—గుంటూరు కాలేజీలో ఇంట
ర్మీడియట్ సీనియరు విద్యార్థి పర్యవక్షణి కాపయ్యగారిని నేటి
ఉదయము క్రిమినలు లావరణి చట్టముక్రింద పోలీసువారు ఎరె
స్టు చేసిరి. వీరు గానకరా ప్రవీణులకు పర్యవక్షణి వీరయ్య
చౌదరిగారి కుమారులు.

శృంగారపురం

శృంగారపురం, ఆగస్టు 29:—గుంటూరుజిల్లా తెనాలి
తాలూకా శృంగారపురం గ్రామకాపురములు పుచ్చా సీతా
రామయ్యగారిని వాలంటియరగా చేరినందుకు 28-6-30
తేదీన తెనాలి సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారు 6 మాసములు విడిచిదు
రిధించి నీ క్లాసులో చేర్చివారు.

(ఒక విలేఖరి)

దేశీయ ప్రాధాన్యసమాజము

శ్రీ శ్రీ ఉదయము 8 గంటలకు కేరళావారులో రాఘవా
చారిపేరి 19 నెలలకు భవనమున గర్భవద్య గావాత్మకముగ వై
షప్రాధాన్య సలపబడును. 11 గంటలకు గోవిందప్పవాయనపేరి
20 నెలలకు కొత్తూరువారి భవనమున విద్యార్థులకు ప్రార్థన తర
గతి సమావేశమగును.

మనీష్యరయ్య,
కార్యకర్త.

పర్యాకిమిడి

ఖద్దరుపై ధ్వజ మెత్తివేయుచూచనలు
పర్యాకిమిడి, ఆగస్టు 21:—కుమారుడు బాతీయవాదిగా
ఎరెస్టు గావించబడినది కాళేశ్వరంపేరి వరల్డుపేరి మహావిద్యం
ములు మల్లయ్యకాశ్రీ కాన్యతీర్థగారిని, ఎన్ని కలలో రాజా
వారికి ఓటివ్వవలెనని ప్రచారము గావించి పండ్లసంపాదన కోరి
నట్లు, అందుకు కాశ్రీగారు రంగీకరించినట్లు రూపీగా తెలియు
చున్నది.

అన్నకుమారుడు బాతీయవాదియని ఉపాధ్యాయపదవి
నుండి తొలగింపబడిన బం. పత్తవారాయణగారు తిరిగి తమ
ఉద్యోగములో చేర్చుకొనబడిరి. బాతీయవాదుల సమావేశమని
ఆపికేయబడిన పురాణకాలక్షేపము తిరిగి సెలకొల్పబడినది.

ఖద్దరు ధరించుటకు పట్టావాసు లుత్సాహము జూపుచున్నరు.
శ్రీ సుంసానం సంగీతపాఠశాల (ఖద్దరువారిని, ఆను
మావాపురులవారి బంధువని) రెండునెలల నుండి ఆపికేయ
బడిన తీత బుచ్చివేయబడునట. పండ్లసంపాదనములనుండి వారి
సంకేతులు నిరాశులుగా అనుభవించుచున్న పారిశోషికము
(ఖద్దరు అర్థివెన్నలో ఆపికేయబడినది) కూడ ఇచ్చివేయబో
చుచున్నరు.

శ్రీ సుంసానం ఉద్యోగరే ఖద్దరు ధరించిన తప్పుకాదని
వాదించుచున్నరు. శ్రీరాజనరేణునకు ఖద్దరుపై అభిమానము
కలదనియు, చిరకాలమునుండి స్వదేశీవస్త్రములనే వాడుచు
న్నారనియు వోల్లెర్లకు చెప్పి యభ్యర్థము ప్రకటించుచున్న
రు. అనుకులకాంతి వాతావరణ మేర్పడుచున్నది.

ప్రహరణ సన్యాసిరాజు.

బల్లారి

బల్లారి ఆలిపూరు జైలులో ఆగస్టునెల 16 తేదీన
7 జైలుబల్లారిలోనుంచి వచ్చివున్న చాకియర్ల దీక్షను చూపించి
తిని.

1. నేమాను లక్ష్మీవర్మగారు బల్లారి, 2. పువయ్యపేరి
ఆనంతవారయ్యగారు గోగులపల్లె, 3. చందనం ధర్మారెడ్డి
గోగులపల్లె, 4. రామలింగం నాగిరెడ్డి గోగులపల్లె, 5. రామలిం
గం వీరరాఘవరెడ్డి గోగులపల్లె, 6. కొల్లు రంగారెడ్డిగారు గో
గులపల్లె, 7. మూలకెట్టి నువ్విరెడ్డిగారు గోగులపల్లె, 8. అద్దకి
కేంకరయ్యగారు నార్తమపూరు, 9. మారి ఆదినారాయణయ్య
గారు వర్రేరు.

వీరినిమాలితిని కులాసాగావున్నరు. చాలా వీరసముగా
వున్నరు. పులును అన్న మమాత్రము యిస్తూవున్నరు. వండు
కొనుటకు యినుపపాత్రలు ఇస్తూవున్నరు. అందులకు వారికి
కేరీరాకోగ్యము లేకకొనగా వున్నదని చెప్పుచున్నరు. ఆచ్చట
కొంతమందికి రక్తవిరోచనములకుడా కలిగి బాధపడుచున్న
రని తెలిపిరి. వీరున్నీరిని మామటకై గెర్రు మొంటువారు
మంచి ఆహారముల నొసగెదరని కోరుచున్నరు. ఈ గ్రామము
లో కల్లు 90గళ్లవద్ద పీకెండుగులు చేయుచున్నరు. కొంత
మందికి అరెస్టులకుడా జరిగినవి. ఈ ప్రాంతములలో వర్షము
లులేవు. కాలము మహాతీక్షణముగా వున్నది.

పువయ్యగిరి సీతారామచార్యులు.

జాబులు

విజ్ఞప్తి

మేము వ్యాసపూర్వీక నోక దానిని ఏర్పాటుచేసితిమి. వివరములు ఆగష్టు నెల గృహలక్ష్మిలో ప్రకటించితిమి. రమణీ మణులు మేముగోరిన ప్రకారము వ్యాసములను పంపియున్నారు. కాని పరీక్షలు అవ్యకార్యములయందు మర్న లేయుంట పోటిలో కలిగినవారి వ్యాసములు గృహలక్ష్మికి పంపుటగాని బహుమతులందజేయుటగాని విలంబమునని తెలియజేసికొ నును అలస్యమును తమింపజేయుచున్నాము. ఆచరకాల ములోనే వ్యాసములను పరీక్షించి బహుమతులు అందజేసెద మని విన్నవించుకొనుచున్నాము.

గడ్డే లింగయ్యచౌదరి,

తెక్రటరీ, ఆగ్యమువకసమితి, యలమర్ర.

బళ్లారిజిల్లా అలూరులో హరటాలు

ఆగష్టు 27 :—బళ్లారియందు బి. వి. శేషగిరిరావు బి. కాం. యొక ముగ్గురకు ఆరెట్టుచేసినందున పూర్తిగా హరటాలు చేయబడెను. 23-వ తేదీన కల్లు యజరా మిగిలిన ఆయిదు ఆంగళ్లను పాటలు పాడిరి. పోలీసువారు పికటింగు చేయకూడ దనిన్ని తాలూకా ఫీసుకాంపొందుకొ గాంధీటౌన్ ఖద్దరు ధరించినవారు రాకూడదని చుట్టు పోలీసు పహరా నుంచిరి. ఇచ్చటికే తెంచిన వాలంటియరు మ-రా-శ్రీ వెంకటాచార్యవారు (రాజీనామానిచ్చిన డిప్టీ కలెక్టరు) యిదే తాలూకా నేమకల్లు ను బ్యాండ్డిగారు (వీరు లండ్రెడ్డికాదు) పీగు కాంపొందువద్ద పిక టింగుచేసి వారి పుత్రులను ధిక్కరించిరి. ఎవ్వరిని ఆరెట్టు చేయలేదు. ఇజరాదార్లు అఫీసులో కూడా పోక వారివారి గ్రామ ములకు వెళ్ళిపోయిరి. ఖరల 28-8-30 తేదీకి వాయిదా వేయ బడినది.

ఈ గ్రామమునందు సుమారు ఒక నెలవైగా ఒక్కరున్న కల్లుసారాయి సుత్తువదార్లు తాగుటలేదు. నిన్నటిదిం యీ గ్రామం ఆది ఆంధ్రులలో నోకడు చనిపోయినందున అం దులో ఒకరిద్దరు త్రాగినారు. వారు మతాచారప్రకారం వారిని కులమునుండి తప్పుపెట్టించినారు.

అలూరు రామన్న.

మద్రాస్ శాసనసభ వోటర్లు—అభ్యర్థులు

మద్రాస్ శాసనసభ ఎన్నికలు ద్వంద్వముగా యున్న వి. కొన్ని జిల్లాలలో నియమింపబడిన స్థానమునకు పోటీ లేకుండా అభ్యర్థులు లేరికగ లేక తూమున్నారు. కొన్ని జిల్లాలలో లోగడ ఎన్నికలలో నిలిచిన అభ్యర్థుల సంఖ్యకన్న హెచ్చు అభ్యర్థులు నిలువబడి విపరీతపు పోటీలు జరుగుచున్నవి. వీరు ఓటర్లకు తెలియబడుచుంకములు అనేక రీతులుగ యున్న వి. ఓటర్లను వోటింగ్ చేసియో మొగమోట పెట్టియో తమ తమ ఓట్లు సంపాదించి శాసనసభ స్థానములు ఆలంకరించవల యుననే తాపత్రయమే తప్ప తాము ఇదినరకు ప్రజానకుల మగవి విధమైన కృషి సలిపినది తెలియపరచరు. ముందు ఎట్టి పనులు చేయుటకు తమకు సామర్థ్యము కలదో అది ఆయినను చెప్పరు. ఇట్టి సందర్భములో ఓటుయొక్క పవిత్రతను ఓటర్లు గుర్తెరిగి అభ్యర్థులకు ఈ క్రింది హాంకములను ముఖ్యముగా అను గగలసిన అవసరమని ఓటర్లు గుర్తెరుగుదురగాక!

- (1) మీరు యిదివరలో ప్రజానకులముగ చేసిన కృషియేమి?
- (2) శాసనసభలో యేదో విషయములగుర్చి ముచ్చటించి తిరిగి
- (3) ముందు ఏ హాంకములు ప్రవేశపరచి ముచ్చటించ నున్నారు?

ఈ మాడు ప్రశ్నలకు తనసమాధాన వివరాలునియెడల నాకు మాట్లాడుట పవిత్రమయిన ఓటును మీరు పరించుట ఏమి ధర్మము.

అని నిర్ణయముగ మనవిచేసి మోమోటమికిగాని దురభి మానమునకుగాని లోబడక మన ధర్మమును నెరవేర్చుకోవలసి యున్నది.

ఓట్ల నిచ్చు పోదరులారా!

శాసనసభలో మా గుంటూరు జిల్లాకు గల మూడుసాన ములకు 7 శురు అభ్యర్థులు. వీరు వావా విధముల ప్రచారము సల్పు చున్నారు. పోటీగల యితరజిల్లాలలో కూడ యిట్లే జరుగుచుండు నని నేను ఊహించుచున్నాను. మా గుంటూరుజిల్లా ఓటర్లు తన జాగ్రత్తతో నిమగ్నించి తమ ఓట్లను వినియోగింతురను నదరిక కలదు. నేకతేమ మునకును ప్రజానకులమునకును కృషి సల్పు అభ్యర్థుల గుర్తించి వారికే మన ఓట్లను వినియోగించి మన ధర్మమును నెరవేర్చుకోవలసియున్నది. కనుకలో మనకు అవసరమేదో. మోమోటమికి లోబడకూడదు. మన కార్య సాధన చేయుటకు శక్తిసామర్థ్యత కలవారినే ఎన్నుకొనుటకు ధగవంతుడు మనకు యిదికలెలత నిచ్చుగాక.

(ఒక ఓటరు.)

అహారము అనుకూలించక పోయిన అజీర్తినుండి త్వరలోనివారణ యగుట యెట్లు?

భుజించిన పిమ్మటగాని, త్రాగిన పిమ్మటగాని నోప్పి, వాయువు, లేక కష్టము కలిగిన కొంచెము "Bisurated Magnesia" "బై సురే టెడ్ మెగ్నీషియా" ను నీళ్లలో కలిపి తీసికొనిన, ఏకారణమువల్ల కష్టము కలిగినదో దానిని, మరి సమస్త బాధలను తక్షణమే పోగొట్టును. జీలకొలది ప్రజలు తమియ అన్నియు యిచ్చి నిద్రపయోగ మైనప్పుడు యిది యేత్రమును కాంతింపచేసినది. వైద్యశాలలందు దీనినే వాడుచున్నాడు. వైద్యులు దీనినే మందుగా నిర్ణయించుచున్నాడు. తీర్థకోశము లోని బాధలు శీఘ్రములో వృద్ధియగును. మరల అవి స్పష్టత కాదు ఈలారు బాధపడువారు "Bisurated Magnesia" "బై సురే టెడ్ మెగ్నీషియా", నేనించి అందుకల్ల సుఖమును బడయుటకు తానుసింకడు. దానివల చాల తక్కువ. కష్టమును ఇప్పుడు నివారించగలదు. కొనునప్పుడు దానిపై ఓవత్ "Bismag" "బిస్ మగ్" అను ప్రేడుమార్కునే గమనింపుడు.

BISURATED MAGNESIA

"బై సురే టెడ్" మెగ్నీషియా

కంపులు, పచ్చలు, మంచముల్యములు వగైరాలకు వీకంసి చబిల్ దాసు అందు సన్మ్య

సీమకమలములు, నగలవ ర్తకులు, 112, 113 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు. 4

గడ్డవల్లేరు

1-8-30 తేదీ లగాయతు 6-8-30 వరకు మాగ్రామ ముందు ఆరోగ్యవార మహోత్సవము, బాలబాలికల ఊరేగింపు తోను, ఆరోగ్యోపన్యాసములతోను, నాటక మాజిక్ లాంతరు సినిమా ప్రదర్శనములతోను, మి. రా. శ్రీ. పాట్లూరి సూర్యనారాయణచౌదరిగారి సత్రమునకు ముందువేయబడిన పందిరిలో జయప్రదముగా జరిగినది.

ది 2-8-30 న మహారాజరాజశ్రీ, హనుమర రామ స్వామి చౌదరిగారి యాధిపత్యమున ఈత, సంగీత, పోటీపరీక్షలు, బాలబాలికలచే జరుపబడెను. సాయంత్రము 4 గం. లకు మి. రా. శ్రీ. రెండుచింతల లక్ష్మీనరసింహశాస్త్రిగారి యాధి పత్యమున, కూచిపూడి శివరామయ్యగారను, నూగూలు బాలు రును, దేవరోగ్యమును గురించియు కలరా మొదలగు అంటు వ్యాధులను గురించియు నుపదేశించిరి.

ది 3-8-30 తేదీని శ్రీమతి అట్లూరి వెంకటసీతమ్మగారి యాధిపత్యమున కట్టు, వ్యాసరచన, పరీక్షలు బాలికలచే తన బాలరచేతను జరుపబడెను. సాయంత్రము 4 గంటలకు యీ గ్రామపంచాయితీ బోర్డు అధ్యక్షులను, కో-ఆపరేటివు యూనియన్ కార్యదర్శియు, తాలూకాబోర్డు మొదలగు అగు మహారాజరాజశ్రీ పాట్లూరి సూర్యనారాయణ చౌదరి గారి యాధిపత్యమున నూగూలుబాలరచే పోటీ ఆటలు ఆడింప బడెను.

ది 5-8-30 న గుడివాడి లేడీ సబ్ అస్పిట్రైలు పర్వత గారిచే శిశువులకు అభ్యంజన స్నానము చేయించి తువాళ్లుక, సబ్బు డిల్లలును, బహుమతు లొసగబడెను. సాయంత్రము 8 గం. లకు మి. రా. శ్రీ. చాచ్చు నూరంపూడి బాపిరాజుపంతులుగారి ఆధిపత్యమున శిశు ప్రదర్శనము గావింపబడి ఆరోగ్యవంతులగు శిశువులకును శిశు పోషిణులకును చొక్కాలు, చీరలు, బహుమతు లొసంగబడినవి. బోర్డుమార్కులు బాలరచే ప్రతాపరద్రీయ నాటకములో కొంతభాగము ప్రదర్శింపబడెను. శ్రీ జిల్లా హెల్త్ ఆఫీసరుగారు శ్రీలక్ష్మణును, పురుషులను కడునేకగ సినిమా ప్రదర్శనము జూపిరి. శ్రీ హెల్త్ ఇన్ స్పెక్టరుగారను, టెంపరెన్సు ప్రొపగాండ కార్యదర్శిగారను మ్యాజిక్ లాంతరు ప్రదర్శనము జూపిరి.

ది 6-8-30 న ఉదయము 8 గం. లకు శ్రీ డిప్టీ ట్రై హెల్త్ ఆఫీసరుగారి యాధిపత్యమున పోటీపరీక్షలలో ను తీర్చులైన బాలబాలికలకు బహుమతు లొసంగబడినవి. శ్రీ హెల్త్ ఆఫీసరు గారు ఆరోగ్యమునుగుర్చి విపులముగా ఉపదేశించిరి.

ఈ గ్రామ పంచాయితీ సంఘమువారును, పౌరు లును, చేయూతనిచ్చి యీ మహోత్సవమును జయప్రద ముగా జరిపినందులకు కృతజ్ఞతావందనము లర్పించినవిదప ఆరటివండ్లు, మతాయిలు పంచిపెట్టుటతో సభ ముగిసెను.

భాతిసేని గోసాలకృష్ణయ్య

'గురుపితామహ'

(హరి పేరయ్యశాస్త్రిగారు బి. ఏ.)

శ్రీ హరి పేరయ్యశాస్త్రిగారు ఆంధ్రలోకమున ప్రఖ్యాతికెక్కిన విద్యాభిమానులు. వీరు ప్రథమమునుండియు విద్యాశాఖయందే యుపాధ్యాయులుగాను పరిష్కారికారులు గాను పనిచేసి మిషల వాసింగాంచిరి, ఆంధ్రు లెల్లరకును వీరి సుగుణసామర్థ్యములు విదితమే గాన వాసినిగూర్చి వ్రాయ బూనుట కడుసాహసము.

శ్రీ పేరయ్య శాస్త్రిగారు ప్రస్తుతము జిల్లావిద్యాధి కారిగా నున్నారు. వీ రీయ్యగ నూజ్యేషవకు దయచేసినసందర్భ మున నిచ్చటి ప్రాథమిక పాఠశాలలోపాధ్యాయ సంఘ ప్రారం భోత్సవమున కధ్యక్షత వహించిరి. ఆయుక్త్యము కేవలనేత్రో త్వమే యనదగు. ఇప్పట్ల నోక ముఖ్యవిషయము తెలియ జేయవలసియున్నది.

శ్రీ హరి పేరయ్యశాస్త్రిగారు వారివద్ద నూజ్యేషుకేంకి డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరు వారగు కొప్పర్తి నారాయణమూర్తి బి. ఏ. యల్. టి. గారు చదువుకొనిరి. శ్రీ నారాయణమూర్తి గారివద్ద ఇచ్చటి హెన్రూలు ప్రధానోపాధ్యాయులు లగు జె. సత్యనారాయణమూర్తి, బి. ఏ. యల్. టి. గారు చదువు కొనిరి. శ్రీ సత్యనారాయణమూర్తి గారివద్ద చదువుకొనిన వారనేకులు నూజ్యేషుకేంజిలో ఉపాధ్యాయులుగ నున్నారు. ఈకారణమున నుపాధ్యాయ సంఘ సమావేశ సందర్భమున ఉపాధ్యాయు లెల్లరు చేరి శ్రీ హరి పేరయ్యశాస్త్రిగారిని 'గురుపితామహ' యని బహూకరించిరి.

గరుపితామహ హరి పేరయ్యశాస్త్రిగారు గారికిని వారి శిష్యులకుంబమునకును భగవంతుడు సకలైశ్వర్యములను ప్రసా దించుగాక!

విద్యాభిమాని.

దినపత్రిక చందాదారుల

కొక ముఖ్య మనవి

చందా సొమ్ము మనియార్డరుద్వారా పంపు నప్పుడు, సాత చందాదార్లైన పతమున, యిదివ రలో మీకుచేరిన మనియార్డరు అక్కా లేడ్డిమెంటు మీదనున్న నెంబరునుగాని మీకు వ్రాయు ఉత్తర రములపై నున్న నెంబరునుగాని నుదహరింప గోరె దము. అది లేనికారణమున కాలహరణముగంచు న్నది. ఆనెంబరే కొద్దిరోజులలో మీ వ్రతీకమీద కూడ నుండగలదు. గనుక సదరు నెంబరు నెప్పు డును మీరు ఉత్తరముల వ్రాయునప్పుడుగాని, సొమ్ముపంపునప్పుడుగాని. నుదహరింపగోరెదము.

వ్యవస్థాపకుడు.

అద్భుతకల్పనములతో నిండియున్నది. పు. 1-0-0
నం. 6, 7 తంబు సెట్టిపేర్లు, ముదాను.

వేటపాలెము

శ్రీరామమూర్తి పంజర సుబ్రహ్మణ్య శ్రేష్ఠిగారికి జరిగిన గొప్పనామము

22-8-30 తేదీన ఉదయం 7 గంటలకు మద్రాసు ప్యాంజరు ట్రైనునుండి శ్రీరామమూర్తి పంజర సుబ్రహ్మణ్య శ్రేష్ఠిగారు రాగా పలువురు పౌరముఖ్యులు ప్రేక్షకులతో వచ్చి స్వాగతమిచ్చి పుష్పమాలలంకృతుల గావించి ఆహ్వానించిరి. శ్రీ శ్రేష్ఠిగారు మంగళవాద్యములు మ్రోగమండ పద్మ విఠోరణములచేతన, బాతీయతాకమాలచేతన, స్వాగతమును దెలుపు ఆర్తీలచేతన వింతగా నలంకరింపబడిన వీధులనుండి ఊరేగింపుతో బండ్ల వెంకయ్యగారి గృహమునకు (విడిదికి) గొంపొబడిరి.

సాయంత్రము 4 గంటలకు గొల్లపూడి వెంకటకృష్ణయ్య శ్రేష్ఠిగారి సత్కమవద్ద మ. రా. శ్రీ బాగిష్టకు పంజరమారి శేషత్యాగాయిగారి అగ్రాసవాధిపత్యమున గొప్ప సభ గావించబడి. ఆసభకు మ. రా. శ్రీ చీరాల పురపాలకాధ్యక్షులకు మన పానకాలు శ్రేష్ఠిగారు రావుల లోకనాథంపంతులుగారు, పూటూరి రామయ్య శ్రేష్ఠిగారు, రాజుపాలెం వెంకటేశ్వర్లు పంతులుగారు, పోలిశెట్టి ఆదివారాయణ గుప్తగారు, పర్లం కృష్ణారావునాయుడుగారు, యెనిశెట్టి శేషయ్య శ్రేష్ఠిగారు, గొల్లపూడి రాధాకృష్ణయ్య శ్రేష్ఠిగారు, పోలిశెట్టి నాయుడుగారు, పూటూరి కోటిస్వామిశ్రేష్ఠిగారు, బందా రామలు పంతులుగారు, సబాగరుగారి గారు, లోక అహమ్మెద సాహెబుగారు, దాక్టరు కన్నాధరావుగారు మొదలుగాగల ఘనమైన సభనుండి ప్రసన్నుల సభ నలంకరించిరి. ప్రభుత్వము న ప్రాధికారంతో సభాకార్యక్రమమున కుపక్రమించి అగ్రాస వాధిపతిగారి ప్రారంభోపన్యాసమున శ్రీరామమూర్తి పంజర సుబ్రహ్మణ్య శ్రేష్ఠిగారి గుణగణాంబుల బేర్కొనుచు దేశమున రాజకీయపరిణామ నైతికవిద్యల ప్రాశస్త్యంబు వెలయింప వలయునన్న ప్రతికంఠే సాధనంబొకలేదు. అట్టిప్రతిక నడపుటకు నిరుపమాన ధీమతి ప్రాధులకు మాత్రమే సాధ్యము. మఱియు పత్రికాధిపతి విద్యావినియోగే త్యాగసంపన్నుడై దనరాకమున లోకులతిని వ్రాతల విశ్వసీపరు. కావున సకల ధర్మంబు లీమహాదాత రామమూర్తి పంజర సుబ్రహ్మణ్య శ్రేష్ఠిగారియందు మూర్తీభవించె. ఇట్టి స్వాగత్యాగిని నిరంతర సత్కార్యదీక్షపరుని గౌరవించువాడౌత దేశీయులకును ప్రభుత్వమువారికిని అవశ్యకర్తవ్యముగదా? యెంతటి గుణాధిపండును సను స్వదేశమున అందుముఖ్యముగ స్వగ్రామమున పూజంపబడుటకు లయను మాటను నీటగలిపి గుణగణాంబుల పోలింబుల మీరు (వేటపాలెం పౌరులు) శ్రీ శ్రేష్ఠిగారిని గౌరవించుకొంటిరి. ఇదియే మహాభాగ్యము మొదలుగాగల సంగతులతో మృదు మధురవాగ్ధరణిం బ్రకటించిరి. అనంతరము పురజనలచే సమర్పించబడిన సన్మానపత్రమును అభినందనపద్యములను దేవాంగ ధర్మప్రసార క క స మా జ మ వారి చే స మ ర్పించి పంజర సన్మానపత్రమును జదువబడియె, నానై మ-రా-రా-శ్రీ పోలిశెట్టి ఆదివారాయణగుప్తగారు దపనగించుచు మన కతిధియైన శ్రీ రామమూర్తి పంజర సుబ్రహ్మణ్య శ్రేష్ఠి గారి పార్వీకచెందినవారైనను వ్యక్తిపరముగా చూచినచో కొనియాడదగిన మహాపురుషులు, సర్వకృపాదయులు, విద్యాపంతులు, ధనవంతులు మనదేశమున పలువురున్నను వీరివలె పరోపకారపాటింబులు ఉన్నతాధికారులతో, జూదాదారులతో, రాజులతో, స్నేహము సంపాదించినవారు లేరని నోకినకాగ్రహింపగలరు అని నడిచిరి. మ-రా-రా-శ్రీ నూనె పానకాలు శ్రేష్ఠిగారు దపనగించుచు రామమూర్తి పంజర సుబ్రహ్మణ్య శ్రేష్ఠిగారు రాజకీయముగ, సాంఘికముగ నెవ్వరికైనను నెంతటి సాయమైనను చేయగలరు. వీరి నాస్రయించినవారికి కొదువయ ననది గనబడ దని చెప్పిరి. తోట శేషాద్రినాయుడుగారు దప నగించుచు సర్వకాల సర్వాసఫలయందును కోరినవారికి కోరి నట్లెల్ల సాయముచేయుటయే వీరికి నిత్యకృత్యమై యున్నదని యు, వీరి సాయమునల్లనే యీ యూరసున్న హిందూమిడిల్ నూలు పడిపోనన్న సితిలో కీర్తి శేషులైన రామమూర్తి పంజర సుబ్రహ్మణ్య శ్రేష్ఠిగారి యాదమాస్య మబ్బుటయు, బండ్ల బాపయ్య మిడిల్ నూలు లనుకేరిట చిరస్థాయీయైయున్నదని నడిచిరి. చీరాల మునిసిపల్ వైస్ చెయరు మ-రా-రా-శ్రీ రావుల లోకనాథం పంతులు గారు ప న గించు చు మన రామమూర్తి పంజర సుబ్రహ్మణ్య శ్రేష్ఠిగారు వాకు చిరపరిచితులు, మిత్రులు. వీరు బ్రాహ్మణే తర నాయకాగ్రుణులైనను, బ్రాహ్మణులైనత మెందరెందరినో చేరదీయుచు కేవల విద్యాపక్షపాతులై కులవివక్ష నేయక లగిసిరిని సత్కరించుటచేతనే వీరి జీవిత మాదర్శప్రాయమై యులరారుచున్నదని సమాజసాధురవ్వగారింప ప్రసహించెనెనెరి. దీనిప శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య శ్రేష్ఠిగారి పద్మగంబులగూర్చి కాద ప్తరి నాగలిగిందామగాను, కట్టా అప్పయ్యకవిగారు పం. శ్రీ. యారాసు నీలకంఠస్వామిలవారు మొదలుగాగల పలువురు సభ్యు లుపన్మించిరి.

బా పా లా ల్
యందు
వజ్రములకు, బంగారు
వెండినగలకు మీరు నవ్వుక
ముంచవచ్చును
నెం. 216, చైనాబజారురోడ్డు,
మదరాసు.

అందులకు శ్రీ రామమూర్తి పంజర సుబ్రహ్మణ్య శ్రేష్ఠిగారు ఇట్లు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి.
శాయందు మీరు గల నిర్వాహకదళమున నన్ను మీరిం తిగా కొనియాడితిరి గాని నా యాధికృత్యములనగాదని నేనెను గుడును. అయినను నన్ను పశ్చాత్తాపింపగోరి నా సమ్మతికై వేదిన ఆహ్వానంబు కార్యదర్శులకు బండ్ల వెంకయ్య, గుత్తి వెంకట సుబ్బయ్యగార్లకు దేశమాంధోళననీతినుండ విందులరగించుట ధ్యాయము మిన్నకుంటిని. వారు మీ గౌరవాధ్యక్షుల వీధల కన్ననముచేయ నిశ్చయించుకొంటి మని వ్రాయుటచే వచ్చి తి. ఎట్లున్ను తగినరీతి దేశనేప యెనర్పి జన్మసాఫల్యము గావించుకొనుటయే దృఢసంకల్పము.
అదినుండియు విద్యాధిపంపములయి అఖిల సౌక ర్యముల నందుచున్న బ్రాహ్మణులవలె బ్రాహ్మణేతరులను వి ద్యాగౌరవ సంపన్నులై అఖిలసౌకర్యములయందునును యె ప్పకుండురాయన విచారమును బురస్కరించుకొని బ్రాహ్మణే తోద్యమమున పాల్గొని యోషినకొలంది నేపయెనగ్నమంటిగా ని బ్రాహ్మణులపై కక్షవహించికాదు. సర్వజనులను సమానవి ద్యావివేక గౌరవసంయుక్తులైనవాడై భారతదేశము స్వపరిపాల నాధ్యక్షుగ నుండగలదని నోకిన వక్కాణింప సాహసించు చున్నాడను. మఱియు మీ సన్మానపత్రములయందు వాగ్ధావని దిన సమాచారసంఘములకు నుటించియు నివద్దోగ సమస్యకు నుటించియు మీ ఆజ్ఞ ను కరసాహించి పాటుపడి వా క్కి కొలది సాయము చేసెను. సామాన్యజను నన్నింతగా గౌరవిం చినందులకు ఆహ్వానసంఘమువారికిని పౌరులకును సభ్యులకును నామనఃపూర్వకపంజరముల సమర్పించుచున్నాడని శ్రీ సుబ్ర హ్మణ్య శ్రేష్ఠిగారు తెల్పినవీడ్చుట అగ్రాసవాధిపతిగారిం తోద్యమమున మొదలైన సన్మానపత్రమున వ్రాయబడిన బ్రా హ్మణేతర నాయకోత్తమజను విశేషమును విమర్శించుచు సజ ముగా సుబ్రహ్మణ్య శ్రేష్ఠిగారు బ్రాహ్మణేతర నాయకోత్త ములనుటకన్న ఆంధ్రనాయకోత్తములనుట సమంజసము. ఏలన ఆంధ్రదేశమునుండి కార్యదర్శులు వెదకిన అన్ని కుల ములవారికి అన్ని మతములవారికి సాయపడుటయే గాక ఆంధ్ర రాష్ట్రానికొకట, ఆంధ్రభూమికికొకట ఆంధ్రనాటక సంస్క రణముకొకట వీరు చేయుచున్న నేప ఆపారమనియు, నాక గ్రాసవాధిపత్య మొనంగి గౌరవించిన సన్మానసంఘమువారి కెంతయు కృతజ్ఞుడనై పంజరముల సమర్పించుచున్నాడని సభ ముగించిరి. తిరువార సన్మాన సంఘ పక్షమున కార్యదర్శి యగు బండ్ల వెంకయ్యగారు అగ్రాసవాధిపతికిని అతిథికిని సభ్యులకును పంజరముల సమర్పించిరి. 24-8-30 తేదీన అతి ధులకు శ్రీ రామమూర్తి పంజర సుబ్రహ్మణ్య శ్రేష్ఠిగారి గౌరవాధ్యక్షుల గొల్లపూడివారి సత్కమవద్ద సాయంత్రము 8 గం టలనుండి, ఘనమైన మూడువేలమంది వీధులకు అన్నదానము గా వింపబడియె.

బండ్ల వెంకయ్య,
గుత్తి వెంకటసుబ్బయ్య,
కార్యదర్శులు.
* * * * *
సన్మానపత్రము
శ్రీ మత్సమదర్శిని పత్రికాధిపతులును,
బ్రాహ్మణేతరోద్యమ నిర్వహణ తత్పరులునగు అగు
మహారాజరాజశ్రీ రామమూర్తి
పంజర సుబ్రహ్మణ్య శ్రేష్ఠిగారి
దివ్యసముఖమునకు
మహాకయ! నిరంతర దేశసేవాపరాయణుల రగు మీ
కీర్తనాగ్రము. శ్రీ మత్సమదర్శి సార్వభౌమ జన్మదిన
మహోత్సవసందర్భమున ప్రభుత్వమువారు "రామమూర్తి
దినసముఖము" తమకు బ్రసాదించి సత్కార్యదీక్షకు సూచనాత్మక

హంబును గల్పించిరిని విని మేమెంతయు సంతోషాంతరంగుల మైతిమను సంగతి గాధానురాగ పూర్వకంబుగ మీ కెఱిగించు చున్నాము.

దానశీలా! ఆ బాల్యంబుగ మీ రభ్యసించిన విద్యకన్న వివేకంబు మిన్నయగుటచే సకలకాస్త్రసారమును పరోపకార మే జీవితసాఫల్యమునియెంచి యోషినకొలంది పరులకు సహాయము చేయునట్టి మిందడవడి యనన్యసామాన్యము. పకుననేది నంటిన యనుముపోల్కి స్వాగతముల సహితము మీ యనుచర త్వమున ననవరత స్వాగత్యాగలై దేశసేవాతత్పరులై కీర్తి సముపార్జించురుగదా?

రసీకాగణీ! సకలకాళిమానియని లోకంబునాకొన నెన్నియోధగ్రంథముల నెందరెందరో కవులు, పండితులు, గా యకులు, నీసాయంబునడనె అందు ముఖ్యముగ లలితకళోద్ధరణ కీలుండవై నాటకకర్తలకు రంగసలభాగవిమర్శనము, నటకు లకు పాత్రాచిత్యపాఠశాలమును గలుగునట్లు సమ్మతి (సలహా) నొసంగజాలితిని. మార్పు, వేలు వెచ్చించి మద్రాసున నెలకొన్న ఆంధ్రసభను, వివిధప్రాంతములనుండి వచ్చుచుండునటులను మఱి యు మన యీ యూరసున్న మృగయాపురీహింసానాటక సమాజమును, పోషించితిని.

విమర్శకావతంసా! రాజ్యాంగమర్మ కర్మజ్ఞుండవట లో వింతయేమి? రాజకీయోద్యమములందు బ్రాహ్మణేతరు లకు సమప్రతిపత్తిఫలంబును లభింపజేయనేర్పిన బ్రాహ్మణేత రోద్యమకర్తలకు సర్వత్యాగరాయప్రభృతి వివిధరామ్య నాయకాగ్రేసరబృందచూకండమున కాంధ్రనాయక కాళా తుల్యుండవై న్యాయము దర్శించుటకొకట ఆంధ్రము "సమదర్శి" పత్రికకు సాఫించి ఆంధ్రపత్రిక వెల్లడించుచు ఆంధ్రులకు బాలపాతలకు గౌరవంబు నీడవచ్చుచు ఆంధ్రమా తను నేనిండుచుంటిని. ఇట్టి నీచ చిరామురాకోగ్యత్వర్యముల బ్రసాదించి కాపాడుగాత! అని సత్యకృతుని సవాధ్యాయించు వేటపాలెం

22-8-30, వేటపాలెము పురజనలు.

వాలిగిరి (కడపజిల్లా)

25-8-30 తేదీన మాగ్రామమునకు శ్రీయ్యతులు పుర టూరు గ్రామనివాసులకు వెలుగోటి నారాయణ రెడ్డి వే. గోటి వెంకటరెడ్డి పుమ్మరెడ్డి వల్లెరెడ్డి సంగమేశ్వరరెడ్డి సన్న రెడ్డి వెంకటరెడ్డి యింకా కొందరు కాంతిసైనికులు వీ సాయంత్రం 8 గంటలనుండి సభ ప్రారంభించిరి. సభకు ఆబా వృద్ధులు ముహూర్త 600 మంది ప్రజలు వచ్చియుండిరి. శ్రీయ్య త నారాయణరెడ్డిగారు ఖద్దరు విషయమును విపులముగా వ్రసవ్వనించిరి. వెంకటరెడ్డిగారు ప్రస్తుత రాజకీయ విషయముల వెల్లడించిరి. వరెడ్డి సంగమేశ్వరరెడ్డిగారు మద్యపాన విషయ మును విపులముగా నుపన్మించిరి. సన్నపురెడ్డి వెంకటరెడ్డి అహింసవిషయమును వ్రసవ్వనించిరి. గంగిరెడ్డివల్లెరెడ్డి కొంత మంది కానిస్టేబులుగూడా వచ్చియుండిరి. సభ సాయంత్రం 8 గంటలవరకు జరిగినది. సభాసంతరం విదేశవస్త్ర దహనము గావించి పంజరములను మహాత్మా గాంధీకి జై అని యిత్యాది జను కృత్యములతో సభ ముగింపబడినది. ఈదేశ భక్తులు లవగా కాసనోల్లంఘనము జేసియున్నాడు.

యల్. పుల్లారెడ్డి

తిరునల్వేలిలో కాంగ్రెసు ప్రచారము

తిరునల్వేలి, ఆగస్టు 27:—143 నెక్కునగ్రంథ తిరు నల్వేలి పట్టణ కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి యగు నెల్లయప్ప శ్రేష్ఠిగారిచే కేసు లేబడినది. ఎలంటి రైల్వే-వగా చేరు చున్నార.

కాంగ్రెసు ప్రచారము మామూలుగా సాగుచున్నది. వడగలైకి చెందిన పానీరొధుగారు జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘా ధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి. (ఆ. వె.)

నవీన జర్మకా చికిత్స

సకలమైన వ్యాధులు కుదుర్చుచును. మాహాస్త్వవ్యాధి చికిత్స చాల ఘనత చేందినది. ఆలోచింపక వివరములకు వ్రాయుడు.

Dr. P. Nagaraja Rao.
40, Central Avenue, Calcutta.

అందమైన అడకత్తులు

(Nut Crackers)
ప్రతియింట నుండవలసినది. ఒకటి 6 అణాలు. డజన్ రు. 8-12-0. ఇదిగాక ట్రాక్టర్ల బొమ్మలు, పేర్ ఆయిలు, సబ్బులు, మందులుగూడా దొరకును.

Tara Nang & Co.,
25, Sashibhushan Dey Street, Calcutta.

చెన్న పురిలో విద్యార్థుల హరటాలు

మరికొన్ని విషయములు

మదరాసు ఆగస్టు 29:—కాంగ్రెసు కార్యదంఘ్న సభ్యులకు శిక్ష నేయబడినందున నేడు మదరాసులో ఈ వినియోగబహు చినాబజారు గోడౌనుస్థితి మున్నగుచోట్ల చాల దుకాణములు మూయబడినవి.

పచ్చయప్ప కళాశాల విద్యార్థులు వెడలిపోవుట
నేడు పచ్చయప్ప కళాశాల మామూల ప్రకారము ఉదయమున 10 1/2 గంటలకు తెరవబడినది. విద్యార్థులందరూ వచ్చిరి. కాని మొదటి పీరియడుకాగానే కొందరు విద్యార్థులు ప్రచారమును ప్రారంభించిరి. కాంగ్రెసు నాయకులను అరెస్టు చేసినందువలన నేడు చెడలిపోవలసిన నేడు పువయముననే విద్యార్థులు విరమించిరి గూడ తెలియుచున్నది. అందువలన 12 గంటలసరికి విద్యార్థులందరూ వెడలిపోయిరి. కళాశాల మానివేయబడునని ఉపాధ్యాయులే అనుకున్నట్లు విద్యార్థులకు తెలియజేసిరి.

విద్యార్థులమూరేగింపును చెదరగొట్టుట
పచ్చయప్ప కళాశాల విద్యార్థులు ఉరేగింపుగా బహులు దేరి చేరువనన్న సెకండరీ స్కూలుయొద్దకు వెళ్లగానే, అచటి విద్యార్థులుగూడ లేచినట్లు. వారపుడు చినాబజారుగోడ్డు మీదుగా క్రొవ్వియను కాలేజీవద్దకు బయలుదేరిరి. బ్రాహ్మేవర్ణ లాటిలనుధరించిన పోలీసుభటులు కొందరు వారిని నిరోధించిరి. అచట ప్రజలగూడ చాలమంది చేరగా పోలీసులు చెదరగొట్టి రనియు అపుడు కొందరికి దెబ్బలుతగిలెననియుగూడ తెలియుచున్నది.

“నేడు హరటాలు జరుపుడు”

అని వ్రాయబడిన ఒక బ్లాకబోర్డు పచ్చయప్పకళాశాల గుమ్మమువద్ద నుండునది.

క్రిస్టియనుకాలేజీవద్ద జరిగినవిషయములు
పిమ్మట కొందరువిద్యార్థులు క్రొవ్వియనుకాలేజీవద్దకు వెళ్లి అచటగూడ కేకలువేసిరి. మరికొందరు విద్యార్థులు మత్తాలపేట ప్రామాణ్యయొద్దకు వెళ్లి కేకలువేసిరి. అపుడు మధ్యాహ్నము విశ్రాంతివేళ సమీపించుటచే యీ రెండు చోట్లను చాలమంది ప్రజలు చేరిరి. మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు మరల కళాశాల తెరవబడినపుడు యీకళాశాలనుగూడ మూయవలెనని కొందరు విద్యార్థులు కోరిగాని అధికారులు సమ్మతించనందున చాలమంది విద్యార్థులు కళాశాలనుండి వెడలిపోయిరి. గాని క్రొవ్వియను కళాశాల మూయబడలేదు. వెలుపల విద్యార్థులు కేకలు వేయుచునే యున్నారు. పోలీసువారు పిద్దులవెంట తిరుగుచున్నారు. మధ్యాహ్నము పొంగిగంటకు విద్యార్థులందరూ గుంపుగా ఆంధ్రపున పోలీసునుండి వెలువలికినప్పుడు పుడు అచటి గోడను చేరిన ఒక ప్రంథము విగిరిపోయినదిగాని అది యెరిగినను పడకుండ ప్రజలే దానిని పట్టియుండిరి గాని ప్రమాదమేమియును కలగలేదు. పిమ్మట ఆ ప్రంథమునకు బోటుపెట్టిరి.

రిజర్వ్ పోలీసులను పిలిపించుట

మరల తొందరలేమైన కలుగునేమో అనుసంకయము వలన నేడు మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు రిజర్వ్ పోలీసులను లాకాలేజీ పోలీసు స్టేషనుయొద్దకు పిలిపించి అచటనుంచిరి. క్రొవ్వియనుకాలేజీ నేడు మూయుటకు 20 నిమిషములు ముందుగా మూయబడినది. పాయంకాలము 4 1/2 గంటలకు అచటనున్న పోలీసువారుగూడ వెడలిపోయిరి. కాని లాకాలేజీ స్టేషనువద్ద మాత్రము చాలమంది పోలీసువారుంటునే యుండిరి.

ఒకవిద్యార్థిని అరెస్టుచేసి వదలివేయుట

తొండమండలము ప్రామాణ్య విద్యార్థి యొకడు జాతీయపతాకమును పట్టుకొని వెళ్లుచుండగా, అరెస్టుచేసి లాకాలేజీ పోలీసుస్టేషనుకు తీసుకొనివెళ్లి పిమ్మట వదలివేసినది తెలిసినది.

ప్రభుత్వమువారి దేశీయవైద్యపాఠశాల

నేడు ఉదయమున యీ పాఠశాలవద్ద గూడ పికటింగు జరిగినది. అందువలనదాదాపుగా విద్యార్థులందరూగూడ వెడలిపోయిరి. 11 గంటలసరికి ఆంధ్రపున వెడలిపోయిరి.

ట్యుటోరియలు కళాశాలలు, తొండమండలం ప్రామాణ్య, చెంగల్పూరు లెక్కికలయిక్విట్యూటు మున్నగు చాటియొద్దగూడ విద్యార్థులు కేకలువేసి పికటింగుచేసిరి.

వెన్సికళాశాల

ఈ కళాశాలలో పీనియరు జూనియరు యింటర్మీడియేటు తరగతుల విద్యార్థులందరూ వెడలిపోయినది తెలియుచున్నది.

(ప్ర. వి.)

కాంగ్రెసు నాయకులపట్ల మదరాసువిద్యార్థుల సానుభూతి

మదరాసు, ఆగ 29:—పండిత మణివ్యాస, పటేల్ మున్నగు కాంగ్రెసునాయకుల సరెస్టుచేసి గవర్నమెంటువారు వారికి శిక్షవిధించినందున పచ్చయప్ప కాలేజీ విద్యార్థులు నేడుదయం క్లాసులను విడిచిపెట్టి వచ్చిరి. వీరందరూ రెండు జట్లుగా చేర్చబడిరి. మొదటిజట్టువారు చినాబజారుగోడ్డు, మింట్స్ట్రీట్, నున్నదీ, తంబుచెట్టిపిల్లలయదుగా ఎస్సెన్సేడ్లకు చేరుకొనిరి. హిందూధర్మలాజిత్ ప్రామాణ్య విద్యార్థులుగూడ దారిలో ఉత్సవముతో గలిసిరి. మత్తాలపేట ప్రామాణ్యవద్ద ఉత్సవములో నివారు క్లాసులలో ప్రవేశించి వారములు జరుగకుండజేసినట్లు తెలియుచున్నది. గ 12.30 ల వేళ ఆస్కూలు ప్రాధ్యాపకులగారు క్లాసులను విడిచిపెట్టిరి. వెంటనే అచ్చటి విద్యార్థులగూడ ఉత్సవముతో వచ్చి కలిసిరి.

ఉత్సవము జరిగినంతసేపును విద్యార్థులు ప్రశాంతముగానుండి బయటయ్యెదము లొనర్చుచుబోవుచుండిరి. నాయకుల గౌరవార్థము దుకాణములను మూయవలసినదని దుకాణదార్ల నడుగుచుండిరి. క్రొవ్వియకాలేజీ అధికారులు, ఉత్సవములోనివారు లోబలరాకుండ జేయుటకై కాలేజీగట్టు తాళములువేసిరి. ఇంతలో ఆ సిస్టెంట్ కమిషనరు అనంతచార్యగారు లాజీ రిజర్వ్ పోలీసు దళముతో వచ్చికి వచ్చిరి. వెంటనే పోలీసువారు క్రొవ్వియకాలేజీ గోటువద్ద వరుసగా నిలిచిరి. ట్యుటోరియలమున్న విద్యార్థులను మధ్యాహ్నము భోజనమునకై బయటికి విడిచిపెట్టుటకై కాలేజీ గోట్టు తెరవబడినది. చుట్టు ప్రక్కల నుగిన జనసమూహమును పోలీసువారు చెదరగొట్టిరి. ఒక పుద్దుడు, ఖద్దరు ధరించినవాడు, ప్రాజెక్టులోనికి వెళ్లబోవుచుండగా, పోలీసువారు వీనిని మెడచెట్టి దూరముగా గొట్టివేసిరి. పచ్చయప్ప కాలేజీవద్ద నుండి రెండవ విద్యార్థి దళమువారు క్రొవ్వియకాలేజీ వచ్చుచుండగా మధ్యాహ్నము 12 గంటలవేళ లాకాలేజీ వద్ద పోలీసువారు వారిని లాటిలతోకాట్టి వారి దగ్గరనున్న జాతీయ పతాకములను లాగికొనిరి.

(ప్ర. ప్ర.)

టెంకానీలో వాలంటీర్లకు శిక్షలు

144 సెక్షను నుల్లంబించినందుగాను నేడు టెంకానీ జాయింటు పేజెస్ట్రీగారు 19 మంది వాలంటీర్లకు శిక్షలు విధించిరి. వీరిలో చాలమంది బాలకులే.

క్రియంత బాపూ రామనజదాన్ అనుతాకి రెండేండ్లను, మరిమన్సుకి ఒకయేడానియు కఠినశిక్షలు విధింపబడినవి. వీరుగరుని బోర్డర్లో పాఠశాలకు బంపిరి. ఒకరిని చెంగల్పూర్ సీనియర్ సెర్టిఫైడ్ స్కూలుకు పంపిరి. మరియొకరిని విడిచిపెట్టిరి.

(ప్ర. ప్ర.)

కలకత్తా రేస్ క్లబ్బు దొంగతనము

నిర్బంధించబడినవారు జామీనుపై

విడుదల చేయబడుట

కలకత్తా, ఆగస్టు 29:—కలకత్తా టర్ఫ్ క్లబ్బునందు 2 లక్షల రూపాయలు మూయవలసిన సందర్భమున అరెస్టు చేయబడిన ఇరువురు ఉద్యోగులు చేరి 20 వేల రూపాయల జామీనుపై విడుదల చేయబడిరి.

(ప్ర. ప్ర.)

మనవి

ఆంధ్రప్రదేశ్లో ప్రసిద్ధ విద్యాలయాలని కీర్తిపొందిన వల్ల యశోకాశ్రమి కాన్వెంట్ గారు ఒక స్వక్రీడాశ్రయించిన దీపము అనర్థావాయకుని ఇంతకాలమునకు గ్రహించి ఉద్యోగమున కిత్తర ప్రయత్నింపక తమ సుగీతసాహిత్యముల సుపయోగించుచు పురాణాధికార కాలక్షేపమే స్వతంత్రతవన వృత్తిగాను, సంఘసంస్కారమే ముఖ్యకర్తవ్యముగాను నిశ్చయించుకొని, ఆచారశిక్షాదళ తమకుమారుడు జైలలో నుండుటచే పితార్థన ఇంటజనుగుట దుర్బలమని తలచి తమ పూర్వాగ్ర విద్యాపీఠముతోగూడ ఆంధ్రదేశ సంచారముకై బయలుదేరుచున్నారు.

ప్రహరాజు సన్యాసిరాజు,

పర్రాజుడి.

కల్యాణి

శ్రీ విశ్వభాయిపటేల్, పండిత మలవ్యా, డా॥ అస్సారీ మొదలగువారి నిర్బంధమునకుగాను యీ సంగ్రహసంఘం కార్యాలయము గ్రంథాలయము వరుసగా మూతబడినవి (ఆగస్టు 28, 29, 30 తేదీలు) మూయబడినవి. ఈపున మరటాలు జరుపబడినవి. బడిపిల్లలు బడికివెళ్లుట మునివేసిరి.

(ఒకవిలేఖరి)

నెల్లూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారిని తిరుగ అరెస్టుచేయుట

క్రియంత బెజవాడ గోపాలరెడ్డి టి. ఎ. గారు నెల్లూరు జైలునుంచి యీ నెల 26 విడుదల కాబడి నేడు (29-8-30) మదరాసునుండి స్వయంతులకు ఎక్స్ ప్రెస్ లో విచ్చేసిరి. వీరు ఆరోగ్యముగనే యున్నారు. వీరిని నెల్లూరు విద్యార్థులందరు స్వాగత మొసంగి గొప్ప పుత్సవముతో వెంకటగిరిరాజుగారి కళాశాలనుండి బాతీయగిరిముల బాడుచు బాతీయపతాకము లచ్చేబూని పోయిరి. దారిలో పోలీసువారు వారి వెనుకొని ఉత్సవమును ఆటంకపరచిరి. సబ్ ఇన్స్ పెక్టరుగారు ద్వైతము పోగూడదు. 144 వ సెక్షన్ ఫిక్సురించినారు. అరి చెప్పెను. ఒకరు 144 సెక్షన్ నిష్పక్షిత్తోనే వెల్లిపోయిననని చెప్పిరట. అంతట సబ్ ఇన్స్ పెక్టరుగారు క్రిమినలు లా ఆమెండ్ మేటు అప్రక్రింద అరెస్టుచేసి క్రియంత బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారిని తీసికొనిపోయిరి. విద్యార్థులు గోపాలరెడ్డిగారికి జై గాంధీకి జై యని అరచుచు వెంబడించిరి. అప్పుడు పోలీసువారు బెత్తములలో నుంపులో కొందరిని కొట్టిరి. ఉత్సవములోని బాతీయ పతాకమును పోలీసువారు తీసికొనిపోయిరి.

నెల్లూరు విద్యార్థులపై జుల్టానా

నెల్లూరు వెంకటగిరిరాజుగారి కళాశాలవిద్యార్థులు దేశీయనాయకులైన పండిత మదనమోహన మలవ్యా, వి. జి. పటేల్, దాక్టరు అస్సారీ మున్నగు భారతదేశీయ మహాసభ కార్యనిర్వాహకవర్ణమువారికి శిక్ష వేసినందుకై కళాశాలకు పోవ బహిష్కరించిరి. అందులకై కళాశాల అధికారులు కాలేజీవిద్యార్థి 1 కి దినమునకు రూ 1-0-0 జుల్టానా మును ప్రామాణ్య పాఠశాలవద్దగారు ప్రామాణ్య విద్యార్థి 1 కి దినమునకు 0-8-0 యెను జుల్టానా మును విధించిరి.

జైలుల మాఫ్యలు

ఒకగంటి రామచంద్రయ్య ఎనుమండ శివకాసుయ్య, అల్ల బాలకృష్ణారెడ్డిగార్లను మొదటి కానలి డిప్టీ మేజిస్ట్రేటు గారిచే తంబాపురాన బార్న్సులస్కూలుకు పంపబడిరి. తర్వాత నెల్లూరు జైల్లా జడ్జిగోర్టులో ఆపిలచేయగా రాజకీయ ట్రైబీలకు బోర్న్సులస్కూలు లేదనియు తీర్పుజెప్పిరి. వారిని జైలు ది 25 తంబాపురానుంచి వేలారికి మార్చబడినట్లు తెలిసినది. ఈముగ్గురు ఆరోగ్యముగనే యున్నారు.

నూకలపాటి లక్ష్మీరెడ్డిగారు

వీరిని బళ్లారి జైలునుండి మేలూరు నెంట్లలు జైలుకు మార్చిరి. వారాయదాదాపుగారు నేలూరు జైలుకు మార్చబడిరట.

డక్కన్ సర్దారుల దర్బారు

బొంబాయిగవర్నరుగారి యుపన్యాసము

భారతీయుల రాజకీయశత్రుత్వముల యెడ

సానుభూతి

పూనా, ఆగస్టు 29:—డక్కన్ సర్దారుల దర్బారులో బొంబాయిగవర్నరుగారు డా॥ క్రెడెక్ నైపుగారు ఉపన్యాసించు యీ విషయముగాచెప్పెను. కథకు చాలమంది సర్దారులువచ్చి యుండిరి:—

తమ కేమి కావలెనో భారతప్రజలలో అన్నిపార్టీల వారు, అన్ని మతములవారు, అన్ని సంఘములవారు కలిసి నిశ్చయించుకొని, ఆధినివేళ ప్రతిపత్తిలన తాము పనిగొనగలగిన బాధ్యతలను పోషింప నిర్ణయముగా వచ్చుచో భారతప్రజల యాశీషములు సఫలమగునట్లు క్రొవ్విబాతీయతో దృఢమగునని మీరు నమ్ముచుననది. ఎరవాదా తరసాలలో నాయకుల సంప్రదింపులయొక్క ఫలితమును గూర్చి వినుటకు మనము చాల ఆతురతతోనున్నాము. ఈసంప్రదింపులన జనబాహుళ్యము నకు కష్టనష్టములును, ప్రజల సౌమస్య కార్యక్రమమునకు విఘాతమును కలిగించు ఉద్యమము ఆపిపోవును గాక యని మన కోరుచున్నాము.”

(ఆ. ప్ర.)

రాజప్రతినిధికి నేటివేషేర్

ప్రొకరుసంఘమువారి తంతి

బొంబాయి, ఆగస్టు 29:—శ్రీ పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారిని విడుదలచేయవలెననియు ప్రస్తుతపు నిరంకశ విధానమును యిక్కుమందు గూడ సాగించుటలన చాల ఉపద్రవము కలగుననన్ని నేటివేషేర్ ప్రొకరుసంఘస్వయ్యుడగు రాశేంద్ర సోమనారాయణగారు రాజప్రతినిధికి తిరివివార్త వంటివారు.

(ప్ర. ప్ర.)

సాంకేతిక వార్తలు

చెన్నై పురియందు దీపములు వెలిగించు కాలము

ఆదివారం 31 వ తేదీ సాయం. 6-51 గం.

సోమవారము సెప్టెంబరు 1 వ తేదీ సాయం. 6-50. గం.

మంగళవారము సెప్టెంబరు 2 వ తేదీ సాయం. 6-50. గం.

జగన్మూర్తి భక్తసభ:— ఈ సభ యజమాన్యము శ్రీ పురియందు 4-15 గం. ఎక్కడ మైదానమున వేద విలాసమును యీ క్రిందివారి సంగీత ప్రదర్శనము జరుగును. శ్రీ శర్వదేవి సుబ్రహ్మణ్యకృష్ణగారు వీణ, శ్రీ పితాంబర దేవయ్యగారు, మృదంగం.

తిరువల్లి క్షేత్ర కృష్ణగానసభ:— ఈ సభ యజమాన్యము శ్రీ పురియందు 4-15 గం. శ్రీమతి తంజావూరు పద్మావతిగారు గోవిందప్పనాయని వీధిలోని సాంస్కృతికహాలులో నృత్యము సంగీత ప్రదర్శనములు గావించెదరు.

బ్రాహ్మణపత్రిక

16 సన్నిధిని మాంబళము, సైదాపేట పోస్టు:— బ్రాహ్మణసమితి వెలువడిన 4వ సంపుటము 9-10 సంచికల నందుకొంటిమి. పత్రికాధిపతి శ్రీ యంత శిరోధూమణము వెంకటరంగాచారిగారు. సామచందా 3 రూపాయలు.

చెన్నై నగర సహకార పంచాయితీద్వారా తరగతులు:— పై తరగతుల ప్రారంభోత్సవము రాబోవు సోమవారము సెప్టెంబరు 1 వ తేదీ సాయం 6 గం. రాయపేట యందలి చెన్నై పురి రాష్ట్రసహకార సంఘ భవనమున జరుగును. ఈ సందర్భమున రా|| సా|| టి. కే. హనుమంతరావుగారు అధ్యక్షత వహించెదరు. సహకారోద్యమ అభిమానులెల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థింతులు.

సనాతనధర్మ స్త్రీల సభ:— శ్రీ పురి ఆదివారం (31-8-30) సాయంకాలము 4 గంటలకు వైగా తంబుకెట్టివీధి 189 నెంబరు కుంభకోణం శంకరాచార్యులవారి మఠమునందు సనాతన ధర్మ పరాయణులైన స్త్రీలయొక్క సహజేతము జరుగును. కాననసభలందు మతాచారములకు సంబంధించిన విషయములు చర్చించి చట్టములు చేయ కూడదను విషయమును ప్రస్తావించుచున్నాము. సనాతనధర్మ నియమములకు లోబడినట్లు సంతకము లొసర్చిన స్త్రీలందఱు సభకు రావచ్చును.

రాకపోకలు:— ఆర్. యస్. స్టానీగారు ప్రభుత్వ ప్రధాన ఇంజనీరుకు సేతుదమున చెన్నై పురికి వచ్చిరి.

హెచ్. డిగ్రీకాగారు రైల్వే సీనియరు ఇన్ స్పెక్టరు సేటి ఉదయమున చెన్నై పురికి వచ్చిరి.

డా|| మందర రాజుగారు కాలికట్టునుండి సేటి ఉదయమున చెన్నై పురికి తిరిగి వచ్చిరి.

జి. డబ్ల్యు. చెంబర్లగారు సేటి ఉదయమున చెన్నై పురికి తిరిగి వచ్చిరి.

ఫెడరేటెడు మలయాల్ప్రేమ్లలో ఇండియా ప్రభుత్వమునకు యోజనాగా నియమింపబడిన రా|| బి|| ఎం. కున్ హిరామకు వాయదగారు నిన్నటి మధ్యాహ్నమున మద్రాసు విడిచి “సాంతికా” నామక మలయాల్ప్రేమకులకు వెడలిరి. వాయదగారి మిత్రుల సేతులు వారికి హార్బరుకు వీడ్చిలివేరి.

సర్ టి. విజయరావునావారిగారు సేటి మధ్యాహ్నమున మద్రాసు విడిచి వెంకటాచలము వెడలిరి.

విదేశవస్తు దహనము

కాలేజీవిద్యార్థులు పాల్గొనుట

కాలేజీ:— 28-8-30 తేదీ మధ్యాహ్నము ను మాగు 2 గంటలకు కాలేజీ కాలేజీయను ఎదురుగా పెద్ద విదేశీ బట్టలముట్లను విద్యార్థులందరూ అత్యంతోత్సాహముతో తలచుకొనిరి. ఈ బట్టలన్నియు విద్యార్థులందఱునుండియు విసాలుచేయబడెను. తరులబెట్టినబట్టల వివర 410 రూపాయలు ఉండెను. “సాంతికా” పాదము” అను పేరుతో నొక వింతాహ్మక ఆత్మాహుతి తగులబెట్టిరి. బట్టలన్నియు బూడిదయినవలన విద్యార్థులు చుట్టును గుమిగూడి పిమ్మట కాలేజీకి పోయిరి. వచ్చే గాఢము భద్రగ హాకింతో పాటు సామల సామదా విదేశవస్తువులను విసాలుచేసి మరియొక వారి తలచుకొనినట్లు చాలామంది విద్యార్థులు నిశ్చయించుకొనిరి. “సాంతికా” యంతెవరకు ఎట్టివరకును తీసికొలేదు.

(జి.వి.లేఖరి)

ది సిటి భీమాకంపెనీ, లిమిటెడ్.

హెడ్ ఆఫీసు:—87, కానింగేబి, కలకత్తా.

వైద్యసంబంధమున విచారణలేకుండకు, పత్రికములు పట్టుబడిలేకుండకు, చాల చౌకగను రు. 100 మొదలు 410 రూపాయలవరకు జీవితమున భీమాచేయకంపెనీలలో యిదియే మొదటిది. వివరములకు ఈ దినపత్రానికి వ్రాయుడు:—

The Managing Agents or G. Subrahmanyam, Organising Supdt., Ramraopet, Cocanada.

ప్రస్తుతరాజకీయవిషయస్థితి

భావిపరిణామములు

కె. టి. పాలుగారి యువన్యాసము

ది|| బి|| మోచర్ల రామచంద్రరావు గారిధ్యక్షత వహించుట

భారతీయవిషయస్థితి

మద్రాసు, ఆగస్టు 30 :— ప్రస్తుతభారతజాతీయవిషయస్థితినిగురించియు, భావిపరిణామమును గురించియు, నిన్న సాయంత్రము కె. టి. పాలుగారు, సర్వేంటుఆఫ్ ఇండియా సంఘము వారి భవనములందు చుపన్యసింపచు, రాండుచేటెలు సహా వేకేఫలితముల గురించి చర్చించిరి. ది|| బి|| మోచర్ల రామచంద్రరావుపంతులుగారి సభ కన్యక్షత వహించిరి.

అధ్యక్షులు సభాకార్యక్రమమును ప్రారంభించుచు, ప్రస్తుతవిషయపరిస్థితులకు చింతింపని భారతీయుడు లేడని నడిపిరి. ఈ సందర్భమున, కాంగ్రెసు వారితో సహాధానమును కుదుర్చుకొని, రాండుచేటెలుసహా వేకేమును జయప్రద మొనర్చుచున్న ప్రయత్నము లెంతయు నభినందనీయములు. అతని ప్రకటనలను ప్రసంగములను గాంచినయెడల, నాతడు భారతజాతీయ భావపుద్ధి నాశించుచున్నాడని స్పష్టపడగలదు. అనేకమంది ప్రముఖు లిదివరకు వచ్చినట్లు ఇరుపక్షములవారి కిని సహాధానము కుదుర్చుట కాంగ్రెసేతరులకర్తవ్యము. సప్రాజయకరగా స్థితి సందర్భమున గానించుచున్న ప్రయత్నము లెంతయు ప్రశంసనీయములు. సందీప్రయత్నముల గురించి ప్రసంగించునపుడు ఇటీవల బొంబాయి డిల్లీలలో జరిగిన కాంగ్రెసు నాయకుల నిర్బంధములగురించి మాటలాడకుండ నుండవలెను. ఈ నిర్బంధములు దేశమంతటను చాల ఆక్రోశమును అగ్రహమును గలుగజేసినవి. వి. కే. పటేలు, మలవ్యా, డాక్టరు అస్సానీల వంటి ప్రముఖుల ననవరకుగా నిర్బంధించినపు డాగ్రహముచేందని భారతీయు డుండవలెను. రాజప్రతినిధి యొక్క పున సందీప్రయత్నముల సాగించుచున్నపుడు ఆ ప్రయత్నములకు భంగము గలిగించుకార్య మెదియు నొనర్చుకుండుట భారత ప్రభుత్వమువారి యొక్క యా రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల యొక్క యు, ఇతర పక్షముల వారి యొక్క యు ధర్మము. కాని రాజప్రతినిధి యొకపంక సందీప్రయత్నముల జరుపుచుండగా మరియొకపంక భారత ప్రభుత్వమువారు వానిని భగ్న మొనర్చుట కెట్టి పనుల చేయదగినో అట్టిపనుల నెల్ల జేయుచుండుట వోచనీయము. ఇందువలన రాజప్రతినిధి ప్రయత్నములు త్రోసి రాజగుచున్నది. ఇటీవల బొంబాయి మద్రాసు వెంగాలు ప్రభుత్వములన్నియు నొక్కమారుగా కాంగ్రెసు వర్గింగుకమిషన్ సక్రమంభుముగా ప్రకటించుట చూడ నీవిధానము, కేంద్రప్రభుత్వమువారిచే తనే నూచింపబడినట్లు అర్థమగుచున్నది.

ఇట్టి సందర్భములలో సందీప్రయత్నముల సఫలమున నాయకవిషయము సంకీర్తనస్పదము. భారతప్రభుత్వమువారి నిర్బంధ విధానమేగాక, ఈ ప్రయత్నములు విఫలము గావలెనని నాంభియవారు అంగ దేశముందును, ఈదేశముందునుగూడ పెక్కుమంది గలరు. సి. డి. హోం ప్రభుత్వ మన్నువారు, రాండుచేటెలు సహా వేకేమునకు వాయిదావేయవలెనని అప్పుడే నూచించుచున్నారు. ఈదేశమునగూడ కొంద రీనూచనను బలపరచుచున్నారు. వాయిదా వేసియెడల గలగు ప్రయోజన మెదియో నాకు గోచరించుటలేదు.

అధ్యక్షులు కె. టి. పాలుగారిని ఉపన్యసింప నాహ్మనించుచు వారు అంగ దేశముందును, భారతదేశముందును గూడ విశేషముగా పర్యటన మొనర్చినవారగుటచే వారు యెల్లవిషయములు, వినదగినవిగ నుండుననియు నుడిపిరి.

కె. టి. పాలుగారు

కె. టి. పాలుగారు “ప్రస్తుతరాజకీయముల” గురించి తన యభిప్రాయముల యెల్లము నుపన్యసింపచు నిన్నటి కాంగ్రెసు నాయకుల నిర్బంధవార్తను వినిన పిమ్మట, ప్రస్తుతరాజకీయముల గురించి, కాంతముగ ఉచితరహితముగ చర్చించుట ఏ భారతీయునకును కులసాధ్యముగాదని నుడిపిరి. కాని అట్టి సంఘటనలచే నెట్టివిషయస్థితియందుగూడ, కాంతముగ, ఉచితరహితముగ, బుద్ధిని ప్రసరింపజేసి చర్చించుట అవసరము. మొన్న ఢిల్లీయందు జరిగిన నిర్బంధము లొకవిధముగ ననుకూలముగ నేయున్నవి. అనిర్బంధములవలన, ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితుల గురించి ఎట్టిసంకీర్తనములను లేకుండ, స్పష్టికరించుచున్నది. ఈసందర్భమున వలన ప్రస్తుత విషయస్థితియొక్క స్వభావమును, ప్రతిపాదన స్వభావము గురింప నీలయ్యును, జి.కె.పు

న, ప్రభుత్వమువారు, ఈదేశములో తమ అధికారమును నిరవసరముగా గ చలాయించుకొనుటకు నిశ్చయించుకొని యున్నట్లును మరియొక పంక కాంగ్రెసు వారు ప్రభుత్వమువారికి నిర్బంధములకు గడంగినను లక్ష్యమొనర్చక కాంగ్రెసు మహాసభవారు తమ కార్యక్రమమును కొనసాగించుటకు కృతనిశ్చయించుకొని యున్నట్లును ఇందువలన లేదెల్లము యొప్పును. సందీప్రయత్నము లేక ప్రభుత్వమువారియందును మార్పు గలిగింపలేదు. ఈ పక్షములవారి పోరాటము, సందీప్రయత్నములలో మార్పుగలిగింపలేదు. రాయబారములనాని పదతిలో నవి సాగుచు నేయున్నవి. కాని జీవితవిషయమునాత్రము ముఖ్యముగ గమనింపవలసియున్నది.

భారతజాతీయమహాసభ సక్రమసంఘముగ ప్రకటించుటయే లేదాతమ విషయమును తీర్మానమునకు వచ్చుటకు భారత ప్రభుత్వమువారు మూడుమాసము లాలోచించిరి. తుదకు, ఆక్రమసంఘముగ ప్రకటించవలెననియే వారు నిశ్చయించుకొనిరి. అనిశ్చయము ననుసరించియే పండితమోతీలాలు నెహ్రూగారు నిర్బంధింపబడిరి. తన్నిశ్చయముసార మే, వల్ల భాయి కలాంతరముగాదును, మొన్న కాంగ్రెసు వర్గింగు కమిటీ వారును నిర్బంధింపబడినది నలచెదను. కా స నోల్లం ఘనోద్యమమును కొనసాగించుటను కాంగ్రెసువారుగూడ అంతటిపట్టువలతోడనే పనిచేయుచున్నారు. అధ్యక్షులకువలె తన కీనిర్బంధము లాశ్చర్యమును గొల్పలేదు. ఈ నిర్బంధములు హింసలు హృదయవిదారకములుగ నున్నవి. కాని ఆశ్చర్యకరముగలేవు. ఇంతకంటె చాలకఠినమగు నిర్బంధములు అవినకాలములోనే రావచ్చును. అందాశ్చర్యము లేదు. కాని ఈనిర్బంధములన్నియు ప్రస్తుత విషయస్థితియొక్క స్వభావమును, స్వభావముగ వెల్లడిజేయుటకే దోడ్పడుచున్నవి.

ఉపన్యాసకు లీసందర్భమున ఉత్సాహసాధికార్థముతో ప్రారంభమైన సత్యాగ్రహ మొలుల భారతజాతీయ మతధర్మముగ పరిణమించినవో నుడిపిరి. తానిటీవల ఆనేతు హిమాచలమున పర్యటనమొనర్చి అన్ని రాష్ట్రములను అంతటి ప్రజలను దర్శించెను. ఎక్కడజాతీయముగూడ ఎవరియందు చూచినను గూడ జాతీయస్వాతంత్ర్య వాంఛయే గన్పడుచున్నది. ప్రతి వారునుగూడ, భారతదేశమునకును, అంగ దేశమునకునుగల సంబంధమున మార్పు గలుగవలెననుచున్నారు. సర్ లేజుహద్దరు సప్రావంతిమితవాద ప్రముఖులుగూడ, అంగ దేశముతో సంబంధమును తెంపుకొనుట కధికారముగల అధినివేత హోదానే గోడచున్నారు. ఇట్టి ప్రజాకేయముల నూచి తమ అధికారమును దృఢపరచుటకు ప్రభుత్వమువారి నొనర్చుచున్న చర్యలు ప్రజల యోచికను చేదరగొట్టుచున్నవి. కాంతి పద్ధతులతో ప్రయోజనము లేదని ప్రజ లాతురతజెంచుచు, దౌర్జన్యమే మార్గమని భావించుచున్నారు. విప్లవాభిప్రాయములు ప్రజలలో వ్యాపించుచున్నవి. ఈవిషయమును దాచిక్కెల్లంపలన ప్రయోజనము లేదు. ప్రస్తుత స్థితిని రెండు వాక్యములలో చెప్పవచ్చును. మా చట్టములను మీరు శిరసావహించి అచరించి తీరవలెనని ప్రభుత్వమువారునుచున్నారు. మా జాతీయోద్యమముల వీరంగీకరింప నిది, మేము మీ చట్టముల శిరసా వహింపబాలము.” అని కాంగ్రెసువారు నుచున్నారు.

ఈ పోరాటమునందు, భారతదేశముందు ప్రతి భారతీయుడును గాంధీమహాత్మునికి బాసటయై యున్నాడు. భారతీయుడని పిలువకొనువారెవరును అతని యుద్ధమును నిపుడు ఎగర్చుకొనడు. (వార్త ధ్యమలు) గాంధీ మహాత్ముడనలంబించిన సత్యాగ్రహోద్యమమువలన ఆతడు తనయొక్క ప్రతిష్ఠనే గాక భారతజాతీయగౌరవమును భారతజాతీయోద్యమముల ధర్మస్వభావమునుగూడ ప్రపంచమునకు వెల్లడించెను. ప్రపంచమున దితర దేశములయందును, ఇంగ్లండునందును భారతీయ సమస్యల యెడల గన్పరుచబడు ఉదాసీనభావమును నిర్మూలించెను. అంగ దేశమునందుగూడ ప్రజలెల్లము, భారతీయ విషయములయందు డెక్కువశక్తిగను గన్పరుచుచున్నారు.

ఇవన్నియు, భారతప్రభుత్వమువారికి మరింత ప్రతిబంధకములయ్యెను. గాంధీమహాత్ముని సహాధానపరచుటకు మారు, అతని ఉద్ద్యమము నూచుటకు ప్రభుత్వమువారి నొనర్చుచున్న ప్రతిచర్యయు, గాంధీగారి వలంబించిన వైఖరి ధర్మసమ్మతమైనదనియు, న్యాయమైనదనియు ప్రపంచమునకు వెల్లడిచేయుచుండుటయే గాక, వారి ప్రతిష్ఠకు చాలవరకు తొలచి వేయుచున్నది. ఇది చాల విచిత్రమే. ప్రభుత్వమువారి నుద్ద్యమము నరీకట్టుటకు గావించిన ప్రతి “అర్థి నెక్కు”ను గాంధీగారి ఉద్ద్యమమును బలపరచుచుండుటయే గాక ప్రభుత్వమువారి కానపనుల నుగ్గంఘించుటకైన ప్రజలకు మరింత కులసాధ్యముగ నొనర్చుచున్నది. ఇదివరకు కాననోల్లంధన మొనర్చుచున్న లేలు లేకున్న వారికి గూడ ఈ అర్థి గన్పరుచుటన, కాననోల్లంధనమునకు నుంచి యనకాకను లభించుచున్నది.

ప్రభుత్వమువారి ఆర్డరుల నెందు మధ్యకాలములో సరిగా అందుకు వ్యతిరేకముగ ప్రతిపక్షము లేర్పడుచున్నది. ఈ విషయమును నిర్మాణాని అధికారులు బాగుగా గుర్తింపజేసేదలు.

ప్రస్తుత మీ దేశమున నేర్పడిన ప్రతిష్టాభిమాన రాజకీయమైనదే గాక ఆధ్యాత్మికమైనదిగూడదు. భారతీయులు ప్రస్తుత రాజకీయ పరిపాలన నంగీకరించుటలేదు. అటు లంగీకరింపక పోవుటకు అడ్డుతెనుగు హింసాసాహిత్యంతో వ్యక్తికరించుచున్నారు. ప్రపంచము దేయితరజాతీయులు తమ యనస్సులని వ్యక్తికరించట కిట్టి ఆధ్యాత్మిక మార్గము నవలంబించియుండలేదు. ఏ జాతికిని అట్టి కీర్తిలేదు. ప్రాచ్యదేశమున ఒక్క భారతదేశమునకు మాత్రమే ఇది సాధ్యము.

రాజీకుదర్శిత్వము

ముందేమి జరుగును? ఎటుల పరిణమించును? అని ప్రతి వారును ఇప్పుడు ప్రశ్నించుచున్నారు. సంధిరాయభారములు భగ్ను మగు నని, రాజకీయ విషయములయందు దురుభిక్షము గలవారేమియు నూచించుచున్నారట. అవిధముగ సంధి ప్రయత్నములు భగ్నుమగు నెడల నేమి జరుగునో యూహించుట దుస్సాధ్యము. అవిషయముల దలచుకొను నెడల ఒడలు గనుర్పడవక మాడదు. ప్రస్తుత రాజకీయ విషయస్థితి మరింత విషమ మగును. ప్రజలను అధికారులనుగూడ మరీత ధారుణమున హింసలకును హింసాభయమునకును సిద్ధపడ నులని యుండును. స్వాతంత్ర్యము బడయక పూర్వము అయిర్పండు దేశమున సంభవించిన సంఘటనలే భారతదేశమునగూడ పరిణమించుచు ప్రభుత్వమువారి నిర్బంధవిధానము వలన రాజకీయ అసంతృప్తి భూగర్భమార్గమున వ్యాపించుచున్నది. అందుకు నిదర్శనము లిప్పుడే గమనించుచున్నది. గ్రాంధీ మహాత్ముని కెంత పలుకుబడియున్నను ప్రజల స్వాతంత్ర్యవ్యవస్థ చల్లారనిది అసంతృప్తిని తోలగింప జాలదు. ప్రస్తుతము కాంతియుత్పాదకు నీయోద్యమము నెల్లప్పుడీకిని కాంతియుత్పాదక నెవరును నుంచజాలరు.

సమాధానము కుదురుచో

కాని కాంగ్రెసు నాయకులకును ప్రభుత్వము వారికిని సమాధానము కుదురనను అశక్తి కొంత యవకాశముగలదు. సమాధానము కుదిరి కాంగ్రెసునాయకులు రాండులేబిలు సమావేశమునకు వెళ్ళినను లేక ఇతరులు వెళ్ళుటకు వారనుమతినిసగినను ఏమి జరుగునను విషయమునగూడ మన మాటాచింపవచ్చును. భారతదేశము తనకేమి గావాలనో హింసల ననుభవించు సత్త్వగ్రహోద్యమరూపమున గత అయిదారునెలలుగా వ్యక్తికరించుచున్నది. దానినే రాండులేబిలు సమావేశమునకు బోవు భారతీయ ప్రతినిధులు మాటలలో స్పష్టముగ వెల్లడింపవలసి యుండును. కాంగ్రెసుపక్షమువారు ఏ ఆశయములకొర కిన్ని హింసల సహించుచున్నారో ఆ యాశయములే వర్ణ, మత, పక్ష విచక్షణ లేక భారతీయ ప్రతినిధులు రవుండులేబిలు సమావేశమున భారతీయుల వరతులగ నేకగ్రీవముగ దెలుపవలసి యుండును. అప్పుడే రాండులేబిలు సమావేశము ఆంగ్ల భారత సమన్వయ పరిమళింపుటకు సాధనము గాగలదు. కానియెడల నీ సమావేశము వ్యర్థము.

రాండులేబిలు సమావేశమున భారతీయప్రతినిధు లేక గ్రీవముగ తమ యాశయములను దెలియచేసి ఎటులైనను అంగీకరింపజేతు రనుకొనడు. (ఇది కష్టసాధ్యము) అప్పుడు సమావేశమువారి సర్వ కిఫాయ్తను నామస్సుపథివారంగీకరించెదరా? కామస్సుపథివారంగీకరింపరనియే నా నమ్మకము. కాని ఒక విధముగ మాత్రము రాండులేబిలు సమావేశమునకు జను భారతీయులకు ప్రయోజనకరము. అక్కడజని భారతీయుల వెళ్ళు రిని ఆంగ్లేయులకు స్పష్టముగదెలిసి, ఈ దేశముతరపున చాల ప్రచారమొనర్పవచ్చును. ఇప్పుడు క్రి. ఆ. క్రి. నివాసశాస్త్రీ, రవీంద్రనాథటాగూరు మొదలగు ప్రముఖులు కొంత ప్రచార మొనర్చుచున్నారు. కాని అది చాలదు. ప్రచారమునకు అవకాశములభించుటయేగాక, రవుండులేబిలు సమావేశమునకుజని, ఆంగ్ల ప్రభుత్వమువారిని భారతీయశాసనముల నంగీకరింపజేసిన యెడల భారతీయశాసనముల సంస్కృతిపరచుటకు ప్రమాణ మొనర్చిన ఆంగ్ల రాజకీయపక్షమొకటి మనతరపున నుండును. ఇది స్వల్పమాత్రపు లాభముగాదు" అని పోలుగాడు నడిచిరి.

జి. ఆర్. వెంకటరామరాష్ట్రీగారు

ఇటీవల నే ఆంగ్ల దేశము నుండి వచ్చిన జి. ఆర్. వెంకటరామరాష్ట్రీగారు, పిమ్మట ప్రసంగించుచు, ఆంగ్ల దేశమునం దిటీవల చాలమంది భారతదేశమున గురించి తెలిసికొనవలెనను కుతూహలము నిశ్చయముగ గమనించుచున్నదనియు, ఇందుకు, గాంధీమహాత్ముని యుద్యమమేకారణ మనియు నడిచిరి. ప్రస్తుతము జరుగుచున్న సంధిరాయభారము లు విధులనుగ నెడల సంభవించుపరిస్థితుల దలచుకొనిన యెడల భయముచే నొడలు గనుర్పడుచుండుననియు, సంధిప్రయత్నములు సఫలమగుననియే ధృఢపాదము ఆశించవలెననియు నడిచిరి.

అధ్యక్షుడు

అధ్యక్షులు సభను ముగించుచు, కాంగ్రెసుపక్షమువారు రాండులేబిలుసమావేశమున గావించుటకు తీర్మానములు భారతీయుల అంగీకారము నందినటుల పరిగణింపబడజాలనని, క్రి. నివాసశాస్త్రీగారు గావించిన ప్రకటనను బలపరచిరి. కాంగ్రెసు తో సమాధానము కుదుర్చుకొననిది నిష్ప్రయోజనమని ఈదేశమున, పేరుగల రాజకీయజ్ఞులలో ప్రతివారు నంగీకరించుచున్నారు. కాంగ్రెసునాయకులు, రాండులేబిలు సమావేశమునకు వెడలకపోవుట కోచినియును. ఏకారణముచేతనైనను, కాంగ్రెసునాయకులు రాండులేబిలు సమావేశమునకు వెడలనియెడల, అప్పటికి జను ఇతర భారతీయ ప్రతినిధులు కాంగ్రెసువారు ప్రకటించిన ఆశయములే, జాతీయశాసనములగ సమావేశమువారి యెదుట నుగచవలసి యుండును.

కాని ఒక్క విషయమున మాత్రము, పోలుగారిలో నేనంగీకరింపజాలను. భారతీయుల కాంగ్ల దేశమున ప్రచార మొనర్చుట కవకాశ ముండునని తలచుటమాత్రము, పోరబాటు. వారాపత్రికలలో భారతీయులగురించి ప్రకటించబడుచున్న అసత్యములకు ప్రత్యుత్తర మొసంగి నిజము వెల్లడించుటకు చాల కష్టమగుచున్నదని ఆంగ్ల దేశమునుండి వి. క్రి. నివాసశాస్త్రీగారు, ఇటీవలనే జాబు వ్రాసిరి. ఇతర దేశములయందు భారతదేశమునకు ప్రతి కూలముగ తీవ్రమగు ప్రచారము సాగింప బడుచున్నది. అందుచే భారతీయులు నిజపరిస్థితుల వెల్లడించుచు నా దేశములయందు ప్రచారము సాగించుటకు చాల అవసరము.

అధ్యక్షులుముగించుచు, భారతప్రభుత్వమువారికొకవిషయమును గుర్తింపవలెననియు పకుబలముచే నెవరును మరయొకరిపై నెక్కువ కాలము అధికారము చలాయించ జాలరనియు, భారతజాతీయనాయకులతో సమాధానమునకు రావలసిన సమయము వచ్చినదనియు నడిచిరి.

లాహారు కుట్ర కేసు

భగత్ సింగును చూచుట కెవరును పోవీలులేదు
లాహారు, ఆగస్టు 29:—లాహారు కుట్రకేసులో ముద్దాయిల తరపున వ్యాజ్య నిర్వహణమున పూనుకొనుటకు యొకసంఘ మేర్పడియుండెను. ప్రవాసేవక సంఘాపాధ్యక్షులగు లాలాఫిరోజు చందు గాగు ను, కుమారి లక్ష్మీవతి గారు ను యీ సంఘమునకు కార్యదర్శులు. వీరు సదరుముద్దాయిలతరపున వాదించుటకు న్యాయవాదుల నేర్పాటుచేయుటకును ముద్దాయిలతో మాట్లాడి సదరు ఏర్పాట్లు జేయుటకును అనుమతి యొసంగవలయునని కోర్టువారిని కోరిరి. కోర్టువారు అనుమతించిరి. అందుచేత ముద్దాయి యగు భగత్ సింగుతో మాట్లాడుటకు జేయిలందగ్గకు వెళ్ళిరి. కాని భగత్ సింగుగారు యిటీవల నిరశనత్ర మవలంబించుటవల్ల ఆయన ను సందర్శించుట కెవరిని రాజీయగుడదని గవర్న మెంటు వారు ఉత్తరువులు జారీచేసినందున జేయిల అధికారులు వారిని లోనికి పోనియేలేదు. కాబట్టి యీసందర్భములో కోర్టువారు తమ ఉత్తరువును తిరిగి జారీ చేయుదురు. (క్రి. వె.)

మీరటుజేయిలులో ఖైదీలతిరుగుబాటు

ప్రభుత్వప్రకటన
మీరటు జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు. నేటి ఉదయము 8 గంటలకు మీరటుజేయిలులో ఖైదీలు తిరుగుబాటుచేసిరి. 7 భానాలశుండుగల ఖైదీలు తిరువులు తీసికొని బయటకువచ్చిరి. కుపాహలు అవసరములేకయే అల్లి కాంతింపబడిన. ఎవరికిని గాయములు కలుగలేదు. జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారు ఉదయము 9 గంటలకు వెళ్లి సరియైపుచేసిరి. 18 ఖైదీలను ముక్కోణములమీద కొరడా దెబ్బలతో దండించడ మొనరి. విచారణలోనున్న కొందరు ఖైదీలవిషయములో నేరారోపణలు చేయడమునకు. (ఆ. వె.)

బల్లారిలో అరెస్టులు-శిక్షలు

బల్లారి, ఆగస్టు 30:—బల్లారిలో మరల 144 నెక్కు ప్రయోగింపబడినది. కల్లుదుకాణముల వేలంపాటలవద్ద ఏకటింగు నిషేధింపబడినది. 10 మంది 144 నెక్కును ధిక్కరించి అరెస్టుచేయబడినది.
వార్సన హాల్లో తాటిచెట్లను నరికినందుకై ఏడుగురిని అరెస్టుచేసిరి. వారికందరికిని 6 వారములు మొదలు 15 వారములవరకు శిక్షలు విధింపబడినవి. (స్వ. వి. తెలి)

సార్వభౌమదంపతులు ముగళవారము క్రొత్తగ బుట్టిన మునురూరిని స్వాగతించుట కోరెను.

బొంబాయిలో శ్రీమతి మాంస మేహతాగారిని అరెస్టు చేయుట

నేడు ఉదయమున 9 గంటలకు అరెస్టుచేసిరి
బొంబాయి, ఆగస్టు 30:—బొంబాయి శ్రీమతి మాంస తాగిన గృహ వంశమునకు అధ్యక్షులురాజును భారతకాంగ్రెసుకార్య సంఘ పధ్యక్షులుగాను శ్రీమతి మాంస మేహతాగారిని నేడు ఉదయమున 9 గంటలకు బొంబాయి అరెస్టుచేసి ఎస్.కే.దు చెరసాలకు గొనిపోయిరి. విచారణ నేడే జరుగునని తెలిపినది. బొంబాయిలో గారు ధిల్లీ నుండి నిన్న ఉదయమున నే బొంబాయి వచ్చిరి. (ఆ. వె.)

కాశీలో భగవాన్ నాగుగారి యింటిని సోదాచేయుట

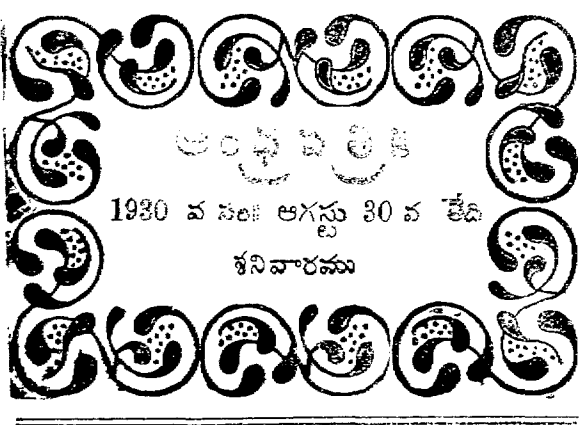
నయ్య క్రాష్ట్రములలో మొత్తము 2756 మందిని లక్నోలో 400 మందిని అరెస్టుచేయుట
దెవారను, ఆగస్టు 29:—వెయ్యవల పటేలు నిజీదక కొరకు పోలీసువారు కాశీలో బాబూభగవాన్ నాగుగారు మున్నగు నెక్కుమంది కాంగ్రెసుపక్షమువారి యిండ్లను సోదాచేసిరి. వారికేయియును దొరకలేదు. నయ్య క్రాష్ట్రములలో ఇప్పటివరకు 2756 మంది అరెస్టుచేయబడిరి. వీరిలో 400 మంది లక్నోలోనే అరెస్టుచేయబడినది.
ఏకటింగు అర్థి నెక్కుకొంద కాశీజిల్లాలోని చాందోలి తాలూకాలో సయ్యదరాజాగ్రామమున నేడు 41 మంది నలంటిర నేను అరెస్టుచే కాశీ తీసికొనివచ్చిరి. (ఆ. వె.)

కన్ననూరు జైలులోని

ఆంధ్ర రాజకీయ నిర్బంధితులు

కన్ననూరు జయిలులో ఏ. వి. తరగతి ర జకీయ ఖయి దీలు 68 గురు కలరు. అందులో ఆంధ్రులు 40 మంది కలరు. సి. క్లాసు రాజకీయ జైదీలు 850 మంది కలరు. అందులో బొంబాయివారు 100 మందిని, ఆంధ్రులు 12 మందిని, మిగత వారు మలయాళీలు, కర్ణాటకమువారు కలరు. ఏ. వి. తరగతుల ఆంధ్రులు 1. ఓ.బి.టూరి ప్రకాశంపంతులుగారు 2. జే.భక్త కొండా వెంకటప్పయ్య పంతులు గారు 3. మహర్షి బులంఘు సాంబమూర్తి గారు 4. గొల్లపూడి నీతారామశాస్త్రిగారు 5. బాల్కర్ల ఎస్. నేపా గారు 6. మాదభూషి సరసింహాచార్యులుగారు. ఆచార్యులుగా రు కొలదిరోజులు బైపాండ్ జ్యరముచే బాధపడి యిప్పుడు ఆరోగ్యముగా ఉంటున్నారు. 7. పాలకోడేటి మార్కెప్రకాశ రావుగారు 8. మండపాక రంగయ్యనాయుడుగారు 9. మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారు 10. గాడేపల్లి మార్కెనారాయణశర్మ గారు 11. ముదుగంటి జగన్నాశాస్త్రి గారు 12. వి. ముక్తేశ్వరప్రసాదరావుగారు 13. దాక్తరు ఎ. వి. యల్, సరిసింహ రావుగారు 14. నాళం భీమరాజుగారు 15. దాక్తరు సాంబక వ రావు గారు 16. శిరంసు బ్వా రావు గారు 17. కరణు రామస్వామిచౌదరిగారు 18. వైదేపాటి వెంకట నారాయణగారు, 19. జోన్నలగడ్డ మల్ల ప రాజా గారు, 20. కె. సర్వేశ్వర శాస్త్రి గారు, 21. తామర రామకృష్ణరావుగారు 22. భగీరాజు వెంకయ్య గారు 23. మంతెన శుబ్బరాజుగారు 24. బి.వి.వి. శివరామయ్యగారు 25. ఎ. మల్లయ్యగారు 26. దీక్షితులుగారు (బరంపురం) 27. పూన రామమూర్తిగారు 28. తల్లాపగడ సరసింహశర్మగారు, 29. దగ్గిరాల రాఘవంద్రయ్యచౌదరి గారు 30. గొనుచేగ్ సాహెబుగార్లు తదితరులను గలరు. నీక్షానులో ఎర్రేనినుబ్రహ్మగారిగారు. వీరు క్రమిరవములచే కొలదిరోజులు బాధపడిరి. ఇప్పుడు తేనుముగాయంటున్నారు. సాగి శుబ్బరాజుగారు, సాగి నారాయణరాజుగారు మున్నగు వారు కలరు. ఏవిధమైన అల్లరులు లేకుండ, ఏ. వి. సి. తరగతుల రాజకీయజైదీలు కన్ననూరు జైలులో శుఖముగా కాలము గడుపుచున్నారు.

ఇట్లు,
పా. రామమోహన్ రావు,
20-8-30

ఇంగ్లండు: ఎన్నికల సంస్కరణము

ఇంగ్లండు చాలకాలమునుండియు స్వపరిపాలనము ననుభవించుచున్నను, ఎన్నికలపద్ధతు లింకను లోపభూయిష్టముగ నున్నటుల గన్పట్టుచు. స్వపరిపాలనము లభించినవెంటనే సర్వతో ముఖాభివృద్ధి చేకూరునని తలంప వీలులేదు. కాని, వివిధశాఖలలో నభివృద్ధిజరుగుటకు స్వపరిపాలనము ప్రథమావశ్యకత యగుచున్నది. లేనియెడల ఏ శాఖలో నభివృద్ధి గలుగవలెననినను, నిరోధములు మెండుగనుండును. వీనిని దాటుటకు సాధ్యపడదు. ఇంగ్లండులో స్వపరిపాలన మారంభ మయినదశలో, ప్రజలలో పలువురకు విద్య లేకుండెను. హిందూదేశపు ప్రస్తుతి కన్నను, అప్పటి ఇంగ్లండుస్థితి అధ్వాన్నముగ నుండెను. స్వపరిపాలనమునకు పిమ్మట, అభివృద్ధి త్వరితగతి చేకూరెను. విద్య వ్యాపించెను. స్వపరిపాలనమునకు బూర్వము ప్రజలందరును విద్యావంతులై యుండవలయునని నిధించుటవలన ప్రయోజన ముండెను. ఇప్పటికింకను ఇంగ్లండులో ఓటింగుపద్ధతి లోపములతో గూడుకొనియుండుటచేతనే, దీనిని సవరింపవలయు నని, వివిధపక్షములవారును కోరుచున్నారు. ఈవిషయమై విచారించుటకు అల్లెన చాటున ప్రభువుగారి అధ్యక్షతక్రింద త్రిపక్షప్రతినిధుల సమావేశము గూడెను. వీరు కొంతకాలము విచారణ నలిపిరి. తుద కీసమావేశము విఫలమయ్యె నని, అల్లెనవాటరు ప్రభువుగారు మాక్డనాల్లు మంత్రిగారికి వ్రాసిరి.

త్రిపక్ష ప్రతినిధుల సమావేశము లింతవరకు జయము గాంచి యుండలేదు. నిరుద్యోగమువిషయమై విచారణ నలుపుటకు త్రిపక్షసమావేశము నేర్పరుప మాక్డనాల్లుగారు తలపెట్టగ, బాల్డువినుగారు దీనియందు పాల్గొన నిరాకరించిరి. ప్రాయశః హిందూదేశముగూర్చి మాత్రము మూడుపక్షములవారిలో ఏకీభావము గుదిరిన గుదురవచ్చును. ఓటింగు సమావేశమునందు లేబరపక్షము తరపున ఆడమునను, బెన్సెట్టు, క్లార్కు, డాలాన్, గార్డినరు, ఫిలిప్ప, వెస్టువుడ్లుగార్లు ప్రతినిధులుగ నియమింపబడిరి. కన్సర్వేటివుపక్షము తరపున కాష్టెను బోరను, గా. సిసిలుప్రభువు, సర్ సామ్యుయల్ హోరు, సర్ ఓనీలు, సర్ వీటో, ఎ. యన్. స్కెల్టను, మేజరు స్టాన్లీగార్లు ప్రతినిధులుగ నియమింపబడిరి. లేబరలుపక్షము తరపున మిస్ మింగ్లెనలాయడుబార్ని, సర్ రొనాల్డుమెక్లీన్, సర్ హోర్బర్టు సామ్యుయల్, సర్ ఆర్చిబాల్డుసిక్లెడ్డు గార్లు నియమింపబడిరి. వీరుగాక మూడుపక్షములనుండియు

ముగ్గురు ప్రభుప్రతినిధులు, ఆర్నాల్డుప్రభువు, బేఫర్డ్ ప్రభువు, క్రెయిగుప్రభువుగార్లు చేర్చబడిరి. ఏవిషయములను విచారించవలయునో నిర్ణయించు హక్కు సమావేశమునకే వదలివేయబడెను. వివిధపక్షములవారు చేసెడి సూచనల ననుసరించి, నిర్ణయింపబడగిన విషయములను నిరూపింప గోరబడెను.

1929 సంవత్సరము డిసెంబరు ప్రారంభమున ఈ సమావేశపు ప్రథమసభ జరిగెను. కామన్సు సభవారు ఓటరుల యభిప్రాయమును దెలుపురీతిని నియోజకవర్గ మేర్పాటుగావలయునని, లిబరలుపక్షమువారు సూచించిరి. వీరి యుద్దేశ్యము, ప్రస్తుతపు పార్లమెంటుసభ ఓటరుల యభిప్రాయమును దెలుపుటలేదనియే. ముఖ్యముగ రెండుపద్ధతులు సూచింపబడెను. మొదటిది, ప్రపోజనల్ ప్రాతినిధ్యము, రెండవది ప్రత్యామ్నాయ ప్రాతినిధ్యము. అధినివేశరాజ్యములలోను, విదేశములలోను ఆచరణ యందున్నపద్ధతులు గూడావగణములు విచారించబడెను. ఈవిషయములగూర్చి ఏకీభావము గుదురదయ్యెను. మొత్తముమీద ప్రస్తుతపద్ధతి అంతరింపవలెననుభావము మూడుపక్షములవారిలో వ్యాపించి యున్నది. ప్రపోజనల్ ప్రాతినిధ్యమును, లిబరలు కన్సర్వేటివు ప్రతినిధులు ఆమోదించిరి. లేబరుపక్ష ప్రతినిధులు మాత్రము వీనిపట్ల ప్రాతికూల్యము జూపిరి. ఒక్కసభ్యుడు ప్రతినిధిగ గల నియోజకవర్గములలో ప్రత్యామ్నాయ ప్రాతినిధ్యమును ప్రవేశపెట్టవలయునను సూచన నిరాకరింపబడెను. ఈపద్ధతి నెట్టి సందర్భములలో నయినను, తా మంగీకరింపమని కన్సర్వేటివులు పట్టుబట్టిరి. లిబరలు పక్షమువారు మాత్రము, ప్రపోజనల్ ప్రాతినిధ్యము లేనిచో, రెండవరకపు ప్రాతినిధ్యమును తా మోమోదించెదమనిరి. రెండవపద్ధతిని లేబరు పక్షమువారు గూడ కొన్ని షరతులకు లోబడి యోమోదించి నిశ్చయించిరి. ప్రత్యామ్నాయ ప్రాతినిధ్యపద్ధతి వివరింపబడెను. ఏకసభ్యుడు గల నియోజకవర్గమునందు, మువ్వురు అభ్యర్థులు పోటీజేయునెడల, ఓటరులు తమకు గావలసిన అభ్యర్థినిపేర్కొని అతడు జయముగాంచనిచో, మరియొక అభ్యర్థికి తమవోటు చేరవలయునని తెలుపవచ్చును. ఇందువలన, అధికసంఖ్యాకుల యభిమానమును చూరగొనగల అభ్యర్థు లోడిపోకుండుటకు వీలగునని సూచింపబడెను. ప్రపోజనల్ ప్రాతినిధ్యము అల్పసంఖ్యాకులకు అన్యాయము జరుగకుండుటకు ద్వేషింపబడెను. ప్రత్యామ్నాయ ప్రాతినిధ్యము అధికసంఖ్యాకుల కన్యాయము జరుగకుండుటకు ద్వేషింపబడెను. ఈ విషయమై మూడుపక్షములవారును మూడుదారుల దీసిరి. తుదకు అల్లెనవాటరు ప్రభువుగారు రామ్యమాక్డనాల్లుగారి కిటుల వ్రాసిరి.

“ఈ సమావేశము నింకను సాగించుటవలన ఎట్టిప్రయోజనము లేదని, నాకు తోచినది. ఎన్నికలకు సంబంధించిన నియమములను సవరించు నిమిత్తము ఒడంబడిక నొకదానిని గుదుర్చు నిమిత్తము, ఈ సమావేశము గూడినది. సమావేశోద్దేశ్యము నిధుల మయిగది. ఒడంబడిక కుదురలేదు. ఇక ముందయినను కుదురునను నాక గనుపింపదు. ఈ సమావేశము వారు పక్షపద్ధతి ననుసరించి కొన్ని తర్కాశనులను గావించగలరు. దీనివలన సమావేశము నేర్పరచిన యుద్దేశ్యము నెరవేరజాలదు.

అందుచే, ఈ సమావేశము నంత మొందింపవలసి వచ్చె నని మీకు తెలుపుట కెంతయు చింతించుచున్నాను.

మొత్తముమీద ప్రజలకు నిజముగ ప్రాతినిధ్యము వహింపగల సభ్యుల నెన్నికొనుట కింకను ఇంగ్లండు పూనుకొనలేదనియు, లోపము లెన్నియో గలవనియు తేటతెల్ల మగుచున్నది. హిందూదేశమునం దేవ్వల్లోపము గనుపించినను, స్వపరిపాలనము లభించుట కివి ప్రతిబంధకములని చాటెడివారు, స్వపరిపాలనము ననుభవించెడి దేశముల స్థితి ఎటులున్నదో గ్రహించిన, నిజము వెల్లడియగును.

సిక్లాసు రాజకీయ నిర్బంధితులు

సిక్లాసు రాజకీయ ఖయిదీల దుస్థితి గూర్చి వార్తలు పెక్కులు చేరుచున్నవి. కారాగృహములనుండి విడుదలయైనవా రీవిషయములను తేటనరచుచున్నారు. రాజకీయ నిర్బంధితులను సిక్లాసులో జేర్చి, వారిని అవినీతికర మగు నేరముల గావించినవారితోబాటు జూచుట, శోచనీయము. జతీంద్రనాథదాసు తన అనువుల నర్పించినది, ఇందు కొరకేగద. తత్ఫలముగ తరగతుల విభజనము గావించిన ఫలము మృగ్యమగుచున్నది. స్వల్ప సంఖ్యాకులు మాత్రమే ఎ, బి తరగతులలో నున్నారు. అత్యధికసంఖ్యాకులు సి తరగతిలో గలరు. అందుచే రాజకీయ నిర్బంధితుల యిబ్బందులు, క్రొత్త ఏర్పాటులవలన తీరలేదనియే చెప్పవచ్చును. రాజకీయ నిర్బంధితు లెట్టి కష్టముల నయినను సహనముతో భరించుచున్నారనుటకు సందియము లేదు. కాని పాలకులు తమ కౌరవమును నిలుపుకొనుటకు, దేశ సేవకై బాధల ననుభవించుచున్న వారి పట్ల, భిన్నదృక్పథమును జూపనవసరము గలదు. రాజకీయ నిర్బంధితులను తరుచుగ నొకకారాగృహమునుండి వేరొక కారాగృహమునకు మార్చుచున్నారు. ఇందుకు విశేషవ్యయ మగుచుండును. ఇట్టి వ్యయము గావించుచు, నిర్బంధితులకు సామాన్యసౌకర్యముల నొనగకుండుట, విపరీతముగ కనుపింపకమానదు. కారాగృహముల మార్పులు జరుపుచున్నపుడు, ఆనంగతిని వెల్లడి జేయుటలేదు. అందుచే బంధుగులును మిత్రులును ఎవ్వ రేకారాగృహమున నున్నారో తెలియక అల్లాడుచున్నారు. సిక్లాసు ఖయిదీలకు మజ్జిగనయినను నీయకుండుట, ఎంత దుర్భరమో యూహింపవచ్చును. పెక్కు కారాగృహములలో బంకవిరేచనముల బాధ యధికముగ నున్నటుల దెలియుచున్నది. దీనికి ఆహారలోపమే కారణమని యూహింపవచ్చును. ఈ విషయమై అనధికారులసహాయముతో తగిన విచారణనలిపి, సత్యమును కనుగొనుట యవసరమగుచున్నది. జయిలువిజిటర్లు ఇట్టివిషయములగూర్చి శ్రద్ధ వహించుచున్నటుల దోషదు. కారాగృహనియమ భంగ మనుచేరుతో, సిక్లాసు ఖయిదీలకు తరుచుగ ఇతలు విధింపబడుచున్నటుల దెలియుచున్నది. రాజకీయ నిర్బంధితులు, కారాగృహశిక్షకు కట్టుపడి యుండుటకు యావచ్చుక్తిని వినియోగించెదరనుటకు సందియము లేదు. కాని, పరిస్థితులు దుర్భర మయినపుడు, వీరు నియమాతిక్రమణము గావించి యుందురు. అందుకుగాను, వారిని కఠినముగ

దండించుటయు, ఘోర నేరస్థులతో పాటు జూచు
టయు, భావ్యము గాజాలడు. తరగతుల విభజన
మున కొకదారి తెన్ను కనుపించుటలేదు. కొందరు
ఏ, బి- క్లాసులవా రిట్టి అన్యాయమును గుర్తించి
తమనుగూడ సి- క్లాసులో జేర్చవలయునని కోరిరి.
ఇంతకుపూర్వము మదరాసు శాసనసభ్యులుగ నున్న
దండు నారాయణరాజుగారు సి- క్లాసు ఖియదీగ
మారి, బల్లారి జయిలు కంపబడినటుల తెలియు
చున్నది. ఈ విషయమై యికనయినను ప్రభుత్వము
వారు తగిన చర్యదీసికొని, పరిస్థితులను చక్కబఱ
చుట భావ్య మగును.

డక్కా కాల్పులు

డక్కాలో పోలీసుఉద్యోగులపై గావించబడిన
కాల్పులవార్త గాంచిన, వంగదేశమునందు మరల
దార్జన్యము ప్రబలుచున్నదని విదితమగును. అహిం
సామార్గము ద్వారా అనుకూలఫలముగలుగుచుండ
ప్రపంచదృష్టి నీమార్గమరికట్టుచుండ, దార్జన్యమున
కీసమయమున కొందరు గడంగుట, మిగుల హాని
కరము. గాంధీమహాత్ముడు ప్రారంభించిన ధర్మమా
ర్గమును పాలకులుగూడ అట్టిమార్గముద్వారా ఎదు
ర్కొని యున్నచో, ఈ నరికి ఇంగ్లండుఇండియాల
మధ్య సఖ్యము గుదిరెడిది. దార్జన్యవాదులు చెల
రేగుట కవకాశము గలిగెడిదిగాదు. ఇప్పుడయినను
మహాత్ముని యనుచరులను నిర్బంధములతో గాక
సమాధానమార్గముతో నెదుర్కొనునెడల, ఫలిత
మనుకూలముగ నుండును. దార్జన్యమార్గ మంత
రించును. కాంగ్రెసుసంస్థలు అంతరించి ప్రజాభి
ప్రాయము వెలువడుట కవకాశములు దొరికిపోవు
కొలదియు, దార్జన్యవాదులు చెలరేగుట కారంభిం
తురు. హిందూ దేశము దార్జన్య చర్యల
నేవగించుచున్నదని, కలకత్తా కార్యరేషనువారు
చూపిన నిదర్శనమును, కలకత్తా బహిరంగసభలో
గావించబడిన నిరసనతీర్మానములును ప్రబల నిదర్శన
ములు. దార్జన్యముద్వారా, ప్రజాభీష్టసిద్ధి జరుగు
నని ఏపక్షమువారును తలంచుట లేదు. ఎల్లరును
యిట్టి చర్యలను నిరసించుచున్నారు. డక్కాలో
కాల్పులకు గురియైన, లోమెను, హడ్జీసనుగార్ల
పట్ల భారతీయులు సానుభూతి జూపుచున్నారు. వీరు
త్వరలో స్వస్థచిత్తులయ్యెదరుగాకయని, కోరెదము.

బొంబాయి గవర్నరు : సంధిరాయబారములు

హిందూదేశమునందలి అన్ని జాతులవారును,
అన్ని సంఘములవారును తమ కేమి కావలయునో,
ఆవిషయమై ఏకీభావమునకు వచ్చి, అధినివేశరాజ్య
స్వాతంత్ర్యము మూలమున గలిగెడి బాధ్యతలను
మోయుటకు సంసిద్ధతజూపుచో, బ్రిటీషువారు వీరి
ప్రయత్నములకు మనఃస్ఫూర్తిగ తోడ్పడెద శని,
బొంబాయి గవర్నరుగారు పలికిరి. హిందూదేశ
మున కేమి గావలయునో దెలియకనే గాబోల్క,
ఇంతకాలమునుండియు ఇంగ్లండు స్వపరిపాలనమును
నిరాకరించియుండుట? స్వపరిపాలనమన నేమియో,
అధినివేశరాజ్యస్వాతంత్ర్య మన నేమియో, బ్రిటీషు
వారికి దెలియదా? తెలిసినపుడు ఆవిషయమై ఏర్పా
టుల గావించుటకు రాండుటేలిలా సమావేశము
గూడునని వీరేల ప్రకటించుచున్నారు? అట్టిప్రకటనము
గావించుచో, పరిస్థితులు చక్కబడగలవు. ఇటీవల
దెలిసిన వార్తల ప్రకారము, రాజప్రతినిధిగారి

ప్రసంగములో సూచించబడిన సంస్కరణాభివృద్ధి
నయినను బలపరచుటకు బ్రిటీషుప్రభుత్వమువారు
సంసిద్ధత జూపనటుల తెలియున్నది. ఎట్టువాడ సంధి
రాయబారములఫలిత మేమగునోయని, తాము వేచి
యున్నటుల బొంబాయి గవర్నరుగారు పలికిరి. అవి
ఫలింపవలయు ననుచో, నిర్బంధప్రయోగమును నిర
మించి, అనుకూలవాతావరణమును గలిగించవలసిన
యవసరము గలదు. ఈవిషయమై వీరు తగిన
చర్యల గైకొనకుండుట, రాయబారముల సాఫల్య
మున కనుకూలించదు.

సాటర్లే రివ్యూపత్రిక కేకలిడుట

రాండుటేలిలు సమావేశమునకు గాంధీమహా
త్ముని రప్పించుటకై, ఇండియాప్రభుత్వమువారు
చూపుచున్న దృక్పథమును, సాటర్లే రివ్యూపత్రిక
తీవ్రముగ నిరసించుచున్నది. ఇంతకన్నను తాము
ముందుకుబోలేమని బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు భార
తీయులకు తెలియజెప్పట యవసరముగాని, వారి నే
తీరున నయినను సమాధానపరచుటకు యత్నించుట
అనర్థ హేతువగనని, ఈపత్రిక గగ్గోలుపెట్టుచున్నది.
సాటర్లే రివ్యూపత్రిక దిగులుజెంద నక్కరలేదు. ఈ
పత్రిక దెలిపినమార్గమే, చాలవరకీపుడు అవలంబింప
బడుచున్నది. ఒకవంక సంధిరాయబారములు జరు
గుచున్నను, వేరొకవంక వానిని నిరుపయోగము
గావించెడి చర్యలవలంబింపబడుచున్నవి.

రవీంద్రుని ఆశాభంగము

రవీంద్ర కవీంద్రుడు రాజకీయవిషయములలో
జోక్యము కలుగజేసికొను స్వభావము కలవారు
గారని, తెలిసినవిషయమే. అట్టివారికిగూడ, ప్రస్తుత
పరిస్థితు లాశాభంగము కలిగించుచున్నవి. డక్కా
అల్లరుల గూర్చి బ్రిటీషుపత్రికలు చూపుచున్న
దృక్పథము బట్టియు, తదితర సందర్భముల బట్టియు,
బ్రిటీషు ప్రజలు హిందూ దేశము పట్ల
ప్రజ్ఞీధర్మమును నిర్వహించుచున్నారనుసంగతి సరి
గాదని రవీంద్రుడు స్పష్టేటరు పత్రికకు వ్రాసెను.
ప్రస్తుతవిధానము, రవీంద్రునిబోలు కవీత్వరులకు
గూడ ఆశాభంగము కలిగించుచుండ, తదితరుల
సంగతి కెక్కువేల?

పట్టాభిసేతారామయ్యగారి అస్వస్థత

సుప్రసిద్ధాంధ్రనాయకులును, రాజకీయ నిర్బం
ధితులు నగు డాక్టరు భోగరాజు పట్టాభిసేతారా
మయ్యగారు అస్వస్థులుగ నుండుటచే, వీరిని
మద్రాసు జనరలు ఆస్పత్రిలో చికిత్స నిమిత్తమై
చేర్చినటుల తెలియుచున్నది. కారాగృహమునకు
బోకముందు కొన్ని సంవత్సరముల
క్రిందట, పట్టాభిసేతారామయ్యగారు కడుపునొప్పిచే
చాలకాలము బాధపడియుండిరి. కారాగృహ
పరిస్థితుల మూలమున నది యిపుడు తిరుగజెట్టె
నేమో తెలియదు. సీతారామయ్యగారికి త్వరలో
స్వస్థత జేకూరుగాక యని, కోరెదము.

సైమనుగారి సమర్థనము

సైమనుగారు, హిందూదేశముపైసనే తమ
దృష్టిని నిగుడించియున్నారు. అమెరికాలో నీ విష
యమై ప్రచారము నలుపుచున్నారు. హిందూదేశ
మున బ్రిటీషువిధానమును సమర్థించుచు, ఇబ్బందు
లనేకము లున్నను, హైందవసమస్య క్లిష్టభూయిష్ట
మయినను, నెమ్మది నెమ్మదిగ నిది పరిష్కార మగు
చున్నదని, వీరు చెప్పిరి. తమ రిపోర్టుమూలముననే
హిందూదేశసమస్య క్రమక్రమముగ పరిష్కార
మగు నని వీరియూహ గాబోలు.

కా శీ నా థు ని

నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు

కారాగృహవాసము

నేటికి 132 దినములు

నిర్బంధింపబడినదినము 21-4-1930

సప్తా జయకరుగార్లు

అలహాబాదు చేరుట

నేడు మోతీలాలు జవహరలాలుగార్లతో

సంభాషించెదరు

అలహాబాదు, ఆగస్టు 20:—నిన్న సాయంకాలము 4 గంటలకు సర్ జేజబహదూర్ సప్తాగారును ఎం. ఆర్. జయ కరుగారును అలహాబాదుచేరిరి. నేడు పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారితోను పండిత జవహరలాలు నెహ్రూగారితోను సంభాషించెదరు.

పయినీరువిలేజ్గారి ఊహలు

ఈసారి సప్తా జయకరుగార్లు తెలిపెడు విషయములకు వినిపింపుట కాంగ్రెసు నాయకులు యిచ్చెడు ప్రత్యుత్త రమును బట్టి సప్తాజయకరుగార్లు మరల సింహుల జెళ్లవలసిన అవసర ముండునదియు లేనిదియును గూడ తెలగలరని నేడు నిశ్చయముగా తెలుపగలను. దొరకనమువారి భావములకును కాంగ్రెసు నాయకుల భావములకును సామరస్య మును కలిగించుటకు యొక విధానమును నిర్ణయించుటకు తగిన అవకాశమింతవరకు సప్తా జయకరు గార్లకు లభించినది. తనకు యొకవంక అవకాశముకల్గినో అంత వరకునుగూడ దాని నిపుడు రాజప్రతినిధి పూర్తిగా సుపయో గించెను. ఇక నతడేమియును చేయవలకు, ఇటువైచి కాంగ్రెసు వారే ఫలితమును జేల్చవలసియున్నది. ఇపుడు చాల అనుకూల ములగు వరకును నిర్ణయింపబడింది. వీటినిగూడ కాంగ్రెసు నాయకులు తిరస్కరించునెడల సత్యాగ్రహము యొకను కొక సాగింపవలకుటకు గల రాధ్యతవంతము కాంగ్రెసువారే సహించ వలసియుండును. ఈసారిగూడ కాంగ్రెసు నాయకులు తిరస్కరించినచో సప్తా జయకరుగార్లు మరల రాజప్రతినిధి కడకు జెళ్లరు. ఇప్పటివరకును జరిగిన రాయబారముల చరిత్ర సంతకముగూడ పూర్తిగా ప్రకటించెదరు. అటులగాక యీవర కులకు కాంగ్రెసువారు సమ్మతించునెడల వారము కొజులలో గానే సంధిపరుగును. ఈవరకులకు కాంగ్రెసువారికిగిరిం తురనియే తోచుచున్నది అని పయినీరుపత్రిక స్పష్టము రీత్ర జంటేటిపు యూహించి వ్రాసెను. (ఆ. పే.)

సిమ్లాలో సప్తాజయకరుగార్ల

సంభాషణలు

27 వ తేదీని యిండియాప్రభుత్వ సంఘసభ్యులతో

సంభాషించుట

నిన్న రాజప్రతినిధియును సప్తాజయకరుగార్లును సంభాషించుచున్నపుడు సర్ బార్డియెనీగారును సర్ బి.ఎల్. మిత్రగారునుగూడ సంభాషణలలో పాల్గొనిరి.

ఇపుడు రాజప్రతినిధి మరల కొన్ని మార్చనలను చేసెను. కాని వానిని పుత్తరములో వ్రాసియున్నాడేను. జరిగిన సంభాషణల నన్నిటిని వ్రాసికొనుటకు మాత్రము సప్తా జయకరుగార్లకు అనుమతి నిచ్చెను. సప్తా జయకరుగార్లు సంతృప్తి నే నెల్లడించిరి. కాని నిరాశను ప్రకటించలేదు. కాంగ్రెసు మహాసభకు పండిత జవహరలాలుగారే అధ్యక్షుడగుటచే కాంగ్రెసువారి పక్షమున జవహరలాలుగారే ప్రధానపురుషులుగానున్నారు. గాంధీ మోతీలాలుగార్లు జవ హరలాలుగారికి సహాయముమాత్రమే చేయగలరుదురు. గాంధీ గారు నిరపమానవల ప్రతిపక్షి. రాజనీతిజ్ఞులలో నగ్రగణ్యుడు. ఎట్టిద్యేషమునుగూడ మహాత్మువగుటచే, ఆతడు మరతులను విమర్శకులుగా తెలుపును. సంధిపరువును విక్రీతి కష్టమైన పనియగుట కెట్టి పంకెయమునులేదు. ఈ కార్యభారమునంతను తమపైనే వేసికొని సప్తాజయకరుగార్లు విక్రీతి ఆధికమగు వోరేషిలో పనిచేయుచున్నందున ప్రతిపక్షుల ప్రకంపనగూడ బడయగలిగిరి. 10 కొజులలో యెదోయొకటి స్పష్టముగా తెలగల. కార్యము సఫలమగుననియే యిప్పటికిని సప్తాజయ కరుగార్లు నమ్ముచున్నారు. (ఆ. ని.)

డక్కాకాల్పులు

హంతకుడు చిక్కకపోవుట

హాడ్సుగారి అపాయకరమైన స్థితి

డక్కా, ఆగస్టు 29:—లోమన్ గారికి రెండుగుండ్లను హాడ్సుగారికి రి గుండ్లను తెలియ. ఒకగుండు హాడ్సుగారి కడుపులో ప్రవేశించెను. దీనిని శస్త్రచికిత్స కౌని గుండ్ల స్థానము నిర్మితము కాలేదు. హాడ్సుగారు సగము బడలు తెలియ నిస్థితిలో నున్నారు. దుర్భర బాధ ననుభవించుచున్నారు. లోమన్ గారి నింకను శస్త్రచికిత్స చేయలేదు. హాడ్సుగారికంటే వీరి స్థితి కొంచెము మేలుగా నున్నది. హంతకునియొద్ద రెండు రివాల్వరులు బందెనీయు ఒకటివెనుక బదిలి పోలిపోయినపుడు రెండవదానితో యితరులబెడరించి దూరస్థులగావించి తప్పించుకొనెననియు చెప్పుకొనుచున్నారు. వెనుక వదిలిపోయిన రివాల్వరు రి మరలకలది. ఇప్పటికింకను హంతకుని పట్టా దొరకలేదు.

కలకత్తానుండి విమానములో

నర్సులును డాక్టర్లును వచ్చుట

కలకత్తా, ఆగస్టు 29:—ఒక విమానములో కొందరు నర్సులును శస్త్రచికిత్స నిపుణుడొకడును డక్కా కాల్పుల దురంతమునకు గురియైనవారికి చికిత్సచేయుటకై వయనమైరి. వీరిలో కడుపు పరిక్షలో నిపుణులగు డబ్ల్యు. యచ్. హార్న్ టుగారు కలరు. డక్కానుంచి వచ్చిన కడవార్తలు లోమన్ గారు కొంచెము మేలుగా నున్నారనియు, హాడ్సుగారి పాపాధిపత్యము దున్నారనియు తెలుపుచున్నవి.

డక్కా, ఆగస్టు 29:—హార్న్ టుగారు 4½ గంటల డక్కాచేరి.

కలకత్తా, ఆగస్టు 29:—మరి 6 గడు సకలు రాత్రి మైలులో కలకత్తానుండి డక్కా కేసులున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

విప్లవోద్యమఖండనము

కలకత్తా పౌరసభ

కలకత్తా, ఆగస్టు 29:—కలకత్తా పెరిష్ గారిచే పుర సౌధమున నొకసభ యేర్పరచబడినది. పర్ ఛార్లెస్ బెగ్లె గారు బాంబు దురంతమునుండి బయటపడినందులకు వారి సభి నందించుచు తీర్మానము గావించబడినది. సభవారు మరల విప్లవోద్యమము తలనూపుటకు విస్తయాలను ప్రభుత్వమువారు దీని నణచివేయుటకు తీసికొను చర్యలకు తమ తోడ్పాటును తెలియచిరి.

మహారాజవశేషకర్తారాయగారు అగ్రతర విహించి యీహత్యాత్మకముగ ఉద్యమము నణచివేయుటకు ప్రభుత్వము గట్టి శర్య తీసికొనవలెనని కోరుట తమ విధి యనిరి. ఇ. పి. బెంథాల్, జె. యచ్. బాసు, లెఫ్టినెంట్ కల్నల్ గిడ్డి, ఎ. హెచ్. గబ్బిని గారులు సభలో నుపస్థితింపిరి. కడపటి ఇరువురు డక్కా దురంతమునుగూడ నుడవారింపిరి. ఆ. ప్రె.

కలకత్తా కార్పొరేషన్ వారి తీర్మానము

కలకత్తా, ఆగ 29:—కలకత్తా కార్పొరేషన్ సభవారు డక్కా దురంతమునుగూర్చి తమ విషయభావమును ఆగ్రహము ను తెలియచిరి. ఏ. యచ్. ఫజ్లాల్ హుగారు మాట్లాడుచు, లోమన్ గారు చాల కఠినాయులును పోలీసు ఉద్యోగి యనియు, హైదరాబాదుములందు సామూహికల వాదని యు చెప్పిరి. పురాజ్యపాదియును ఉపాధ్యక్షులును ఇదే తీరున నీ విప్లవోద్యమమును కండించిరి. ఆ. ప్రె.

డక్కా న్యాయవాదుల తీర్మానము

డక్కా, ఆగ 29:—డక్కా న్యాయవాది సంఘము అస రసమాజేళము జరిపి, కాల్పులదురంతమును ఖండించుచు తీర్మానించెను. ఆ. ప్రె.

కలకత్తా బాంబు కేసు

14 మందిని సిబ్బందిలో నుంచుట

కలకత్తా, ఆగ 29:—దేశచంద్రమణిదారు, దానారాయణ చంద్రరాయ (కార్పొరేషన్ సభ్యుడు) గార్లను మరి 11 మంది బంధువులను కలకత్తా బాంబుసంఘటనను ఆరెస్టుచేసి ప్రధాన రాజధాని మేజిస్ట్రేటు ముందుపెట్టిరి. నెప్టెంబరు 6 వ తేదీ వరకును వారిని బందిలోపెట్టిరి.

డక్కాలో గుండ్లదెబ్బతగిలిన లోమను,

హాడ్సుగార్లకు బాగుగానిద్రవట్టుట

కలకత్తా, ఆగస్టు 30:—నిష్కరాత్రి డక్కాలో లోమను హాడ్సుగార్లకు బాగుగానిద్రవట్టెనని వార్తవచ్చినది. కాని ఉద్యోగులవ్యూహ మేమియు తెలియలేదు. (ఆ. ప్రె.)

మరి ఆగ్ధరు నర్సులు డక్కాకు బయలుదేరుట

కలకత్తా, ఆగస్టు 29:—నేడు కలకత్తానుండి మరిఆగ్ధరు నర్సులు డక్కామెయిలులో డక్కాపబయలుదేరిరి. (ఆ. ప్రె.)

డక్కాపౌరుల అలజడి

డక్కా, ఆగస్టు 29:—కాల్పుల దురంతమువలన పౌరు లలో అలజడి యెక్కువగా నున్నది. వీధులన్నియు నిర్మాణ వ్యయము లయ్యెను. పాఠశాలలు మూసివేయబడినవి.

పోలీసు అధికారుల స్థితి

కలకత్తా, ఆగస్టు 30:—అధికారుల వార్తలప్రకారము లోమన్ గారు చాల కష్టముతో గడపిరి. అతనినిగూర్చి పెద్దగులుగా నున్నది. ఈదిన మతనికి శస్త్రము గావించెదరు.

హాడ్సుగారు కొంతమంతో రాత్రిపుచ్చిరి. కాని యింకను ఆపాయాపథ్యము చాలలేదు. (ఆ. ప్రె.)

పండిత మోతీలాలుగారి

ఆరోగ్యస్థితి

ఇంకను బలహీనముగనే యున్నారు

అలహాబాదు, ఆగస్టు 30:—మోతీలాలుగారి హాగారి ఆరోగ్యముగూర్చి అనేకవిషయములు ప్రబలియున్నవి. కాని వారి ఆరోగ్యస్థితిలో ఉపద్రవ మేమియులేదనియు, కాని యింకను బలహీనముగనే యున్నారనియు, నమ్మకమైనవార్త తెలియుచున్నది. నేడును, రేపును సుప్రభాతముగగార్లతో వీరు సంభాషించుటకు తగినస్థితిలో యున్నారు. సంధిరాయ బారముల సవ్యముగ ముగియగలవని శుభనూచనలు కన్పించుచున్నవి. (ఆ. ప్రె.)

కాశీలో బహిష్కారవారము

తెనారణ, ఆగస్టు 29:—పట్టణ కాంగ్రెసు కమిటీ వారు ఆగస్టు 31వ తేదీ మొదలు నెప్టెంబరు 6వ తేదీవరకు బహిష్కారవారము జరుపునటుల ప్రకటించివారు. పతాకదినము లోహబహిష్కారదినము కాన్సిలుబహిష్కారదినము, మహిళా వాసరము, మద్యనిషేధింపు దినము, విద్యార్థిదినము ఖాదీదినము జరుపబడును. జాతీయపతాక ప్రతిష్ఠాపనమును, సభలును పురమున పలుకావుల జరుగును. స్వదేశీవస్త్రముల ప్రచారమును ఇంటింటికీ తిరిగి బాలబాలికలను, స్త్రీలును సంకకములు పుచ్చుకొనవరకు. (ప్రె. ప్రె.)

అమృతాంజనము డిపో వారి

ను ప్రసిద్ధావధముల జాబితా

	రు.అ
1. శిర్డీసాయనము మాత్రలు అశిర్డీమునకు	1-4
2. వజ్రసలికలు ధాతుపుష్టిక	1-0
3. జ్వరహరి- జ్వరములకు సీసా	1-3
4. అమృతాంజనము సీసా	1-3
5. మూలశంకకు తైలము డబ్బి	1-3
6. తామర తైలము, తామర, తీటకు	0-6
7. కలరా మాత్రలు, వాంతిశుభము	0-6
8. తేలుమందు, తేలుకాటుకు సీసా	1-3
9. దంతశూలహరి, పండ్లపోటుకు	0-6
10. కర్ణకూలహరి, చెవిపోటుకు	0-6
11. గడ్డికీ తైలము, గడ్డిచిట్టలకు డబ్బి	1-3
12. పసుకీ తైలము, శిశుపసుకీకు	0-6
13. చందన ఆత్తర 1 డబ్బు	2-0
14. పుష్పకు తైలము, డబ్బి	1-3
15. దంతమార్గము, పండ్లపోటుకు	0-3
16. నుఖిభోగిమాత్రలు	1-0
17. నుఖిభోగి తైలము, పుండ్లకు	1-0
18. రోమహరి, వెండ్రుకలు డోడుకు	0-6
19. మోహినీతైలము, వెండ్రుకలు పెరుగుకు	0-12
20. చుండుకు నూనె సీసా	1-3
21. గ్రహజేమాత్రలు డబ్బి	1-3
22. జాలాలి మాత్రలు, మలబద్ధమునకు	0-6
23. కుసుమామాత్రలు, కుసుమవ్యాధులకు	1-0

పోజ్జుకర్నలు ప్రత్యేకము.

అమృతాంజనం డిపో

బొంబాయి

మదరాసు

బొంబాయిలో విదేశీవస్తు బహిష్కారము

సామాను మిల్లు యజమానులకు

బహిష్కారోద్యమ సంఘమువారి ప్రత్యక్షత్వము బొంబాయి, ఆగస్టు 29:—బొంబాయిలో సామాను కంపెనీవారి బట్టల మిల్లులు కలవు. ఈ కంపెనీ యజమానులు యూరోపియనులు. ఈ మిల్లులలోని పనివాండ్లు పమ్మెచేసిరి. ఈ మిల్లుల తరపున అధికారము విహించి రేముడు గారిక ప్రకటన చేసిరి. ఈ మిల్లులను బహిష్కరించ వలసినదిగా బహిష్కారోద్యమసంఘమువారు ప్రచారము చేయుచున్నా అందువల్ల రేముడుగారి ప్రకటనకు ప్రత్యక్షతర పూర్వకముగా బహిష్కారోద్యమసంఘమువారు యీ క్రింది లేఖను వ్రాసిరి:—

సామాను మిల్లు యజమానులు కార్మికుల తేమమును ఆలోచించుచున్నట్లయినన, పరిశ్రమ భివృద్ధి గూర్చి శ్రద్ధ వహించినను విదేశీవస్తువులను తెప్పించి విక్రయించుటకు ప్రమాణముచేసి యుండువలసినది. విదేశీవస్తువులను యీ దేశమునకు తెప్పించుటవల్ల యీ దేశములోని నేతపరిశ్రమ నశించుటయేగాక వైశ్వర్యము విదేశీయుల పాలగుచున్నది. కాబట్టి మిల్లుయజమానులు ప్రజలతో సమాధానపడవలసియున్నది. కార్మికులు కొంతవరకు రాజకీయకారణములను బట్టియే పమ్మెచేసిరి. మీరుబహిష్కార సంఘమువారితో సంప్రతించుటకువెనుకాదు చున్నారు. బ్రాడీ, అలెక్స్, టోయో, పాడర్, జేవిడ్, సామాను కంపెనీలవారు తమలో తాము సమాధానపడిన యెడల సామానుమిల్లులవారు బహిష్కారోద్యమ సంఘమువారితో రాజీ పడగలరు. బహిష్కారోద్యమ సంఘమువారు విధించెడి మరతులు చాల సరసమైనవి. మొదటి మరతుడైనగా, విదేశీవస్తువులను దిగుమతి చేయరాదు. ఇది కాంగ్రెసు సిద్ధాంతసారము. సామాను మిల్లుల వారికి అనేక దుకాణములు కలవు. ఈ దుకాణములలో విదేశీవస్తువులనే విక్రయించుచున్నారు. అందువల్ల యీ మరతు అత్యవసరమై యున్నది. మిల్లు వ్యాపారముల కెట్లునడిచి ప్రవ్యయలో మహాత్మిక భాగము భారతీయుల ద్రవ్యమైనయెడలను కార్య నిర్వాహకులలో మూడింట రెండువంతులు మంచి భారతీయులైన యెడలను అట్టి మిల్లులు దేశీయ మిల్లులనియే భావించవలసినదిగా కాంగ్రెసువారు సిద్ధాంతీకరించిరి. ఈ సిద్ధాంతమే గవర్నమెంటువారుగూడ ఇటీవల నాకా వ్యాపార సంఘ సభలోకూడ ఆమోదించిరి.

రెండవ మరతు ఏదనగా:— మిల్లుల

లోని ప్రధానాధికారులెవరును జాతీయోద్యమ ప్రతిపూల ప్రచారమునందు పనిచేయరాదు. ఈమరతులో అసమంజస మేది యులేదు. మిల్లులను భారతదేశ కార్మిక జనసమాయముతో ఆడించుకొనుచు, భారతదేశమందే మిలాభములు గడించుచును మిల్లులలో తయారయ్యెడి గుడ్లను స్వదేశీ వస్తువులుగా ఆమోదించి పరిగణించుట కధికారమును కోరుచు, జాతీయోద్యమ ప్రతిపూల ప్రచారము చేయుట కృతఘ్నతయగును. కాబట్టి జాతీయత్రేయమునే ప్రధానముగా యీ మిల్లుయజమానులు భావించి ప్రజలతేమమునే కోరుచు తమసరుకును ప్రజలు ఆభిమానించికొనునట్లు చేయవలెను. కాబట్టి యీమిల్లులవారు కాంగ్రెసుసభను తృణీకరించిన జాతీయ స్వాతంత్ర్య మార్గమును నిరోధించక పై మరతులకు అంగీకరించుట కధ్యంతర మేమి కలదు?

బొంబాయి కార్పొరేషను సభను నిలిపివేయుట

కాంగ్రెసు నాయకుల నందరిని ఆరెస్టు చేయుటవల్ల బొంబాయి కార్పొరేషను సభ నిలిపి వాయిదా వేయబడినది. అనేక పాఠశాలలు 15 మిల్లులు మూయబడినవి.

బొంబాయి నగరములోని బట్టల అద్దకపు వ్యాపారస్తులు విదేశీ వస్తువులకు అద్దకము వేయము అని శిష్యము పట్టిరి. (తంతివార్త)

ఏలూరులో హత్రాళము

ఏలూరు, ఆగస్టు 30:—కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యుల నరెస్టుచేసి కేడించినందుకై నేడు ఏలూరులో హత్రాళ జరిగినది. (స్వ. వి. తంతి)

గృహపరిశోధనలు

కలకత్తా, ఆగస్టు 29:—పోలీసులు కలకత్తానగరమున బాంబుదురంతమును గూర్చి పలుగృహముల శోధించిరి. ఆరెస్టు లేమియు జరుగలేదు. (ఆ. ప్రె.)

చౌదరి ఖలీకుజ్జామన్ గారు

కాంగ్రెసు నూతనాధ్యక్షుడు

లక్నో, ఆగస్టు 29—కాంగ్రెసు కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడవడి నియమింపబడిన చౌదరి ఖలీకుజ్జామన్ గారు తా నధ్యక్షుడుగా నియమింపబడు సంగతి ముందుగా తెనకు తెలిసియుండలేదనిరి.

చౌదరిగారి వయస్సు 42 ఏండ్లుండును, పక్కా జాతీయవాది. ఇదివరలో ఆయన రెండుసార్లు లక్నో పురపాలకసంఘమున కధ్యక్షుడుగా నెన్నుకొనబడియుండెను. త్వరలో ఆ. భా. కాం. సంఘకార్యాలయమున లక్నోకు మార్చెదరు. నాయకుల అరెస్టు శిక్షలపట్ల ఆసక్తుల జాతులకై నేడు లక్నోలో పూర్తిగా హర్షాల్ జరుపబడినది. (ఆ. ప్రె.)

పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారి

సతి ఉపన్యసించుట

అలహాబాదు, ఆగస్టు 29:—కాంగ్రెసు నాయకుల అరెస్టు పందర్బాసున గత రాత్రి బహిరంగసభ యొకటి జరిగినది. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారి సతి యుపన్యసించెను.

“కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సభ్యులందరినీ ఒక్కసారిగా అరెస్టుచేసినంతమాత్రమున ఆ సంఘ మంతరించిపోదని నేను గవర్నమెంటువారికి తెలియజెప్ప గోరుచున్నాను. నెల నెలకును కార్యనిర్వాహకసంఘము సహజేతుననేయుండును. నెలనెలకును అరెస్టు కది సిద్ధముగానేయుండును” అని యామె చెప్పెను. (ఆ. ప్రె.)

శ్రీమతి హంసామెహతాగారు

నాయకుల సందేశము

శ్రీమతి హంసామెహతాగారు నేడు ఢిల్లీనుండి యిచ్చుటికి మరలివచ్చిరి.

“నేను బయటనుండి పోవలసి వచ్చినందుకు నాకు విచారముగా నున్నది. మహమ్మదీయ నాయకుల అరెస్టు మహమ్మదీయులలో కాంగ్రెసునందు చేరుట మత్స్యకాము గలిగింపగలదని తలచెదను. జైలు లోనికి బోయి నాయకులలో ప్రతి ఒక్కరునుగూడ తుదివాక నీ పోరాటము సాగింపవలసినదనియే కోరుచున్నాను.”

అని యామె ప్రతికా ప్రతినిధులతో చెప్పెను. (ప్ర. వి.)

బొంబాయి హర్తాలము

కాంగ్రెసుసంఘమువారి ప్రోత్సాహములేకుండగనే జరిగినది

బొంబాయి, ఆగస్టు 29:—నేడు కాంగ్రెసునాయకుల అరెస్టు పందర్బాసున బొంబాయిలో హర్తాల్ జరిగినది. కాంగ్రెసు సంఘము వారు హర్తాల్ జరుపవలయునని కోరకపోయినను వర్తకులు స్వయముగానే దుకాణములను మూసివేసిరి. (ప్ర. వి.)

సింధూలో హర్తాల్

సింధూ, ఆగస్టు 29:—కాంగ్రెసు నాయకులకు శిక్ష విధించినందులకై నేటి ఉపరక్షము దుకాణము లన్నియు మూసివేయబడినవి.

శిక్షింపబడిన కాంగ్రెసునాయకుల

సందేశములు

డాక్టరు బిధునచంద్రరాయగారు

లక్నో, ఆగస్టు 28—“నా దేశీయలారా, రాత్రి గడచినది ప్రభాతకాంతలు గోదరించుచున్నవి. కావున మీరిక నిద్ర మేల్కొనుడు. నడుములుకట్టుడు. అహింసాపతాకచ్ఛాయను దేశనేన చేయుడు” అని రాయగారు తెలిపిరి.

శ్రీయుత బారు రాజారావుగారు

“నేను 14 సంవత్సరములనుండి కాంగ్రెసు నేన చేయుచున్నాను. నా జీవితమునందు నేటిదినమే ముఖతముయినదినము. నేను స్వాతంత్ర్య దేవాలయమునకు పోవుచున్న యాత్రికుడను.” అని రాజారావుగారు గవరి.

లాలా ధునిచందుగారు

“దేశీయలారా! వెంటనే మేల్కొని కాశోన్ముఖులుడు. తేలిచో నునుపలూర్తము మించిపోయినచో కార్యభంమే నేడించును” అని ధునిచందుగారు గవరి. (ప్ర. వి.)

బెంగళూరులో హర్తాలు

బెంగళూరు, ఆగస్టు 29:—భారత కాంగ్రెసు కార్య సంఘ సభాసభ్యులకు శిక్ష విధించబడినందులకు యిట్లు నెట్టులు యింజనీరింగు కాలేజీలోను యింటర్మీడియేటు కాలేజీలోను చదువుచున్న విద్యార్థులును శ్రీల కళాశాలలో చదువుచున్న యువకులును గూడ నేడు మామూలుప్రకారము తమతమకళాశాలలకు వెళ్లి తరగతులలో కూర్చొనిరిగాని పిమ్మట వారందరును యేకమై త్రుముగా చెడలిపోయిరి. (ప్ర. వి.)

వివిధ రాష్ట్రములు

బొంబాయి శ్రీలు హెచ్చుగా స్వదేశీదీక్షను గైకొనుచుండుట

బొంబాయి, ఆగస్టు 29:—నుప్రసిద్ధ కుటుంబముల శ్రీలు స్వదేశీ ప్రమాణములను గైకొనుచున్నారు. వారు స్వదేశీ భాండాగారములనుగూడ యేర్పాటు చేయుచున్నారు. (ప్ర. వి.)

పంజాబు రాష్ట్రము

ఇంతవరకు 5250 మంది శాసనోల్లంఘనములలో అరెస్టుయిరి

లాహోరు, ఆగస్టు 29:—ఇంతవరకు శాసనోల్లంఘనోద్యమములో అరెస్టుయినవారు 5250 మంది అయినారు. లాహోరులో 981 మంది అరెస్టులకుచే ఆనగరము ప్రభుత్వానము నాక్రమించుచున్నది. అత్యంతసముఖ 636 మందియు గుజర్నవాలాలో 445 మందియు అరెస్టుచేయబడిరి. ఇవి రాష్ట్రములో రెండవ మూడవ స్థానముల నాక్రమించుచున్నవి. 28 ఆగస్టుతారీఖున అంతమయ్యెనుకనునకు 575 మంది అరెస్టుయిరి. (ప్ర. వి.)

చరసాలలో శ్రీల నిరశనవలెము

లాహోరు, ఆగస్టు 29:—శ్రీల చెరసాలలోని జాతీకన్య, శ్రీమతి సత్యవాదిదేవి, మున్నగు రాజకీయ వైదిలు దేశములోని యితర రాజకీయ వైదిల యెడల సానుభూతి జూపుచు 48 గంటలు నిరశనవ్రతదీక్ష నవలంబించిరి. (ప్ర. వి.)

కాంగ్రెస్సంఘములు నిషేధము

లాహోరు, ఆగస్టు 29:—గుజర్నవాలా సత్యాగ్రహ కమిటీ గుజర్నవాలా సత్యాగ్రహ ‘యుద్ధాలోచన సంఘము’ గుజర్నవాలా సత్యాగ్రహ శాంతిసైనిక సంఘము, లా-అర్ధరథ వ్యతిరేకముగా ప్రవర్తించుచు ప్రజాశాంతికి భంగముగా నున్నదిగాన పంజాబు గవర్నరుగారు వానిని నిషేధించిరి. (ఆ. ప్రె.)

7 గురు శాంతిసైనికులకు శిక్షలు

లాహోరు, ఆగస్టు 29:—నిన్న అరెస్టుచేసిన 7 గురు శాంతిసైనికులకు పిక్చెటింగు అర్జీ నెన్నుకొని విచారింపి ఫస్తుక్లాసు మేజిస్ట్రేటుకు డిప్టీ గారు ప్రతివానికి 50 రూపాయలు జరిమానా విధించిరి. జరిమానా నివ్వనివో 8 నెలలు విడివైదు అనుభవించవలసినట్లు వారు ఆజ్ఞాపింపబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

వంగరాష్ట్రములో అరెస్టులు

అమృతబారు కాంగ్రెస్ కార్యాలయములో 37 మంది అరెస్టులు

కలకత్తా, ఆగస్టు 29:—నేడు పోలీసులు అమృతబారు కాంగ్రెస్ కార్యాలయ సోదాచేసి అచ్చటనున్న 37 మంది శాంతిసైనికులను అరెస్టుచేసిరి. (ప్ర. వి.)

దక్షిణరంజన్ గుప్తాగారి అరెస్టు

కలకత్తా, ఆగస్టు 29:—గత ఏప్రిల్ మాసమున న్యాయవార వృత్తిని మానివేసిన శ్రీయుత దక్షిణరంజన్ గుప్తాగారు స్వగ్రామమున పన్నుల నిరాకరణోద్యమమును ప్రారంభించు ప్రయత్నించెను నేరమువై అరెస్టుచేయబడెను. (ప్ర. వి.)

మహాత్ముడు రచించిన హిందీకరపత్రము

నిషేధింపబడుట

కలకత్తా, ఆగస్టు 29:—గాంధీ మహాత్ముడు రచించిన ‘యుద్ధాశ్రమప్రవచార్’ అను హిందీకరపత్రము రాజద్రోహమునకు పురికొల్పుచున్నదను కారణమున బెంగాల్ ప్రభుత్వమువారిచే నిషేధింపబడినది. ఇది ప్రభాసిముద్రణాలయములో ప్రచురింపబడినది. (ప్ర. వి.)

29 తేదీ రాంకే ముద్దానాథుగారు లాసీమత్తుకు లండనునుండి తిరిగి వచ్చిరి. ఇక్కడ 10 కోజు లుండి లండనుకు పోవును.

సంయుక్త రాష్ట్రములు

పండిత హరిగోవిందపంట్ గారికి 18 నెలలు

అలహాబాదు, ఆగస్టు 29:—ఆ. భా. కా. సంఘ సభ్యుడగు పండిత రామప్రసాద మిశ్రగారు 108 శ్రీ. ప్రాసీజరుకోర్టు నకుసోచి అరెస్టు చేయబడిరి.

సంయుక్త రాష్ట్రీయ శాసనసభ్యుడగు పండిత హరిగోవింద పంతుగారు ఆల్మోరాజిల్లా చెరసాలలో విచారింపబడి 108 శ్రీమిసల్ ప్రాసీజరు కోర్టుక్రింద సంవత్సరము విడికైదు ఇన్వెస్టిగేషన్ అర్జీ నెన్నుకొని 6 నెలల కఠిన ఖయదువిధింపబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

కైర్తపుచర్చి కళాశాలలో పిక్చెటింగు

కాన్పూరు, ఆగస్టు 29:—కైర్తపుచర్చి కళాశాల యిప్పుడు తీవ్రముగా పిక్చెటు చేయబడుచున్నది. విద్యార్థులు కొద్దిగా మాత్రమే వెళ్లుచున్నారు. కళాశాలయొక్క సీంహద్వారము మూయబడియున్నది. పతాకాసత్యాగ్రహ కమిటీకి రాజేంద్ర భార్గవగారు అధ్యక్షులుగాను, రామనాథ టాండకగారు కార్యదర్శి గాను నియమింపబడిరి. కైర్తపుచర్చి కళాశాలలో పతాకాసత్యాగ్రహ మింకను సాగుచున్నది. (ప్ర. వి.)

చెరసాలనుండి విడుదలలు

కాన్పూరు, ఆగస్టు 29:—శ్రీయుతులు విష్ణుచందు, రామశంకర అవస్థీ, రామశంకర్ శుక్లామణిలో, ద్వీపదీ, గణేశ్ దత్తా, బ్రహ్మనత్తా, గారులు నేడు విడుదల చేయబడిరి. (ప్ర. వి.)

పండిత శ్యామలాల్ నెహ్రూగారి యింటిసోదా

అలహాబాదు, ఆగస్టు 29:—ఇదివరకు భారతాసన సభ్యుడుగా నుండిన పండిత శ్యామలాల్ నెహ్రూగారి యిల్లు పటేల్ విచారణసంఘ నివేదికలకై సోదాచేయబడెను. కాని ఒక్క నివేదిక మాత్రమే పోలీసులకు దొరకెను. (ఆ. ప్రె.)

మధ్యపరగణాలు

శ్రీమతి మాలతీబాయి తాతాగారి అరెస్టు

నాగపూరు, ఆగస్టు 29:—శ్రీమతి మాలతీబాయి తాతాసతి అరెస్టుచేయబడినది. మధ్యపరగణాలలో అరెస్టుయిన ప్రథమశ్రీ యామెదే. (ఆ. ప్రె.)

అటవీ శాసనసభిక్యార్ము

దోటివాడా, మెహతా, చామర్ విహారి, పంజారా, సాగా, పినాడా, శివకుటూనీ, వార్దామనీరీ, పర్వాడీగ్రామములలో ప్రజలు బహుజనలుగా అటవీ శాసనములను ధిక్కరించిరి.

క్షమాపణ లిచ్చిన శాంతిసైనికులు

నాగపూరు, ఆగస్టు 29:—అమోకీ, అగోలా, బుల్ డానా, యోత్ మల్, వార్దా, భండ్రాజిల్లాలలో 14 గురు శాంతిసైనికులు క్షమాపణ లిచ్చుటలన విడుదల చేయబడిరి. క్షమాపణల నిచ్చి విడుదలయైనవారు యిప్పటికి 78 మంది యైచారు. (ఆ. ప్రె.)

సింధూ పోలీసు లాఠీ ప్రయోగము

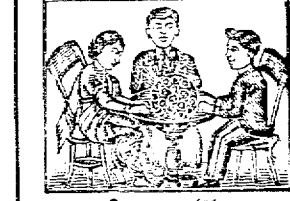
120 దుకాణదారులు ఖండించుట

సింధూ, ఆగస్టు 29:—కాంతియుతముగానున్న సమాహముమీదకు, నిరపరాధు లనుపశుకులైనాను 26 తారీఖున పోలీసులు లాఠీలను ప్రయోగించుటకు విమర్శించుచు 120 మంది దుకాణదారులు డిప్యూటీకమిషనరుకు ప్రాసిబారు. ఆనాడు జరిగినయుదంతమునుగూర్చి ప్రభుత్వమువారు విచారణ జరుపవలెనని వారు కోరుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

నూతనముగా కనిపెట్టుబడినది ఇటీవలవచ్చినది

సింధు తెలియునా క్రిస్టల్ బాలు

అన్ని ప్రశ్నలు జవాబిచ్చుచున్నది పసివాండ్రును, వృద్ధులకు ఉపయోగము అందరికిని ఆశ్చర్యకరమోహరులకు ఒక విశోదము క్రిస్టల్ బాల్ అనునది 32 సంవత్సరాల అనుభవము ప్రేమ, వివాహము, అధ్యయనము, ఇల్లు, ప్రవృత్తు, దేశ, జాతీయము, నీయోక్త, శారీరక, పిల్లలకుదించి చెప్పును, వాడుకజులభము, అలకాలము చక్కండును. వానిని నానుటకు ఏ యు విధానము చిన్న పుస్తకములోనున్నది. డిజిటర్ డ 1.8-9 క్రిస్టల్ బాల్ ఒక చిన్న పెట్టెలో అమర్చబడియున్నది. ఆర్, కే, రాజా అండ్ కో, కేసేరి, మద్రాసు.

విదేశవాసులు

బొంబాయి ఆల్బరులు

ఫిల్మప్రదర్శనముల నాపుడేయుట

(రూటరు)

లండన్, ఆగస్టు 29:—బొంబాయి ఆల్బరుల ఫిల్మలను ప్రస్తుత నాపుడేయుటకు సిక్వయిండిరిని న్యూను క్రానికలు పత్రిక దెలుపుచున్నది. ఈసందర్భమున ఫిల్మకంపెనీవారు ఇండియా కార్యాలయముతో ఆలాచించిరి. ఈ ఆల్బరులలో యూరపియన్ పోలిసువారికి బోక్సమున్నవాటి నెత్తివేయవలెనని నూచించిరట.

సర్ జాన్ నెమన్

భారతదేశ సమస్య

(రూటరు)

వాషింగ్టన్, ఆగస్టు 29:—భారతదేశ సమస్య కష్ట సమస్యయైన దయనన చిక్కులతో గూడుకొన్నను కొంచెము కొంచెముగా ఆసమస్య పరిష్కారముగనని తనకు నమ్మకము గలదని నెమన్ గారు వాషింగ్టన్ లో తెలిపిరి.

డక్కా-ఆల్బరులు

బ్రిటిషుపత్రికల వైఖరిని రవీంద్రుడు ఖండించుట

(రూటరు)

లండన్, ఆగస్టు 29:—స్వేట్టరు పత్రికలో రవీంద్రుడు డక్కా-ఆల్బరులను గూర్చి బ్రిటిషుపత్రికల వైఖరిని ఖండించుచు స్వేట్టరు పత్రికలో ఇట్లు వ్రాసెను. ఆపారమున నష్టము గల్గెను. వచింపరాని ఘోరకృత్యములను సత్పరి. ఇట్లు దారుణకృత్యములు పోలీసువారు సోమరితనముగ ప్రక్కనండ్ గనే జరిగెను. పోలీసునా రేమియు కనకుండిరి. ఒక్క ఆంగ్లేయవ్యక్తి కే గనుక దెబ్బలుగిలినవో ఆంగ్లేయ వాస్తవ్యుల సౌకర్యములకు మధ్యగల్గెనని బ్రిటిషుపత్రికలు ఇట్లు మానముద్రము వహించి మిన్నకుండునా? తమంతట తాము సంరక్షకుల మనుకొను బ్రిటిషుప్రజలకు సానుభూతి క్రద్ధయు లేదని మనమున్నవో ఆశ్చర్యపడనే! ఈ డక్కా-ఆల్బరుల సంగతులచే బ్రిటిషువ్యామునుండి దింకను విశ్వాసము గలవారు గూడ కేటితో టెంజులలో తమవిశ్వాసమును గోల్పోయిరి. ఇతరసంగతులగూడ ఈ విశ్వాసమును పోగొట్టినవి. అన్నిటిని మించి పునాదులను మొదలంబు పడగట్టిన దీడక్కా-చరిత్రము.

భారతదేశ విధానము

స్వాతంత్ర్య రివ్యూపత్రిక సమాధానము పనికిరాదనుట

(రూటరు)

లండన్, ఆగస్టు 29:—గాంధీగారు రెండుపేజీలసభకు రావలెనని ప్రాకటించు ప్రభుత్వమువారు ఇండియాలో జాప్యము చేయుచో సిపాయి కలహమునాటిసంగతులం వరల విర్వరును. దానిని ఉత్తేజపీన ప్రమాద మేర్పడును. గాంధీగారు రవుండుపేజీలసభకు వచ్చుటచే గలుగు లాభముకంటె ప్రభుత్వమువారికి జాప్యముచేయుచున్నందున కలుగుప్రమాదము ఎక్కువగనండును. వివిధభారతదేశమువారు రవుండుపేజీలసభకు వచ్చుటకు నూనుటకు బ్రిటన్ ఏమిచేయదలచుకొన్నవో స్పష్టముగ తెలియజేయవలెను. లేనిచో నాకాదేశసభలో ప్రయోజనము లేకంబు బ్రిటన్ జూపిన సౌకర్యము తెలుసు పరిణమించినో ఇప్పుడు గూడ అటులే తలపింతును.

స్కాటిష్ హైలండులో తుపాను

పిడుగులు పడుట

(వైరెస్)

జగ్జీ, ఆగస్టు 29:—నేటి ప్రాతఃకాలముందు స్కాటిష్ హైలండులో తుపాను పీడెను. పిడుగులు పడెను. ఆదే పగగా ముహూర్తముల పిడుగులు ఎప్పుడును కనివిని ఎటుగని ప్రళయరూపుతో పడెను. పశువులు నష్టమైనవి. నదులలో చేరులు నష్టమైనవి. ఇంచుకొలది సాల్పును చేపలు చనిపోయినవి. పశువు లేని మరణించినవో దెలుప వీలులేదు.

ఇంగ్లండులో ఎండవేడిమి

7 సంవత్సరములనుండి ఇట్లు ఎన్నడును లేదట

జగ్జీ, ఆగస్టు 29:—ఏడు సంవత్సరములనుండి ఇంత వేడి ఇంగ్లండులో ఎన్నడును లేదట. 19 సంవత్సరములనుండి ఆగస్టులో ఇంత తీవ్రముగ ఎన్నడును ఎండ లేదట. యూరపులోగూడ చాలవరకు ఇటులనే యున్నదట. స్పెయిను మొదలు తూర్పు బాల్టిక్ ప్రదేశమువరకును స్కాట్లండునుండి ఉత్తర ఆఫ్రికా వరకును ఈవేడి బాధించుచున్నది. నిన్న ఇంగ్లండులో ఎండలో ఎండ కాగలేకపోయిరి. ఇంతగా ముండెన్నడును లేదు. చాలమంది ఆస్పత్రికి గొంపోయిరి. 16 గురు చనిపోయిరి. మధ్యాహ్నము చాలవరకు ఫాల్జ్ రీలు, కర్మాగారములు మూయబడెను.

బెంగాలు పోలీసుఅధికారులను కాల్చుట

డెయిలీ తెలిగ్రాపుపత్రిక

(రూటరు)

లండన్, ఆగస్టు 30:—బెంగాలు పోలీసు ఇన్స్ పెక్టరు జనరలు లోమన్, పోలీసు నూపరింటెండెంటు హుల్స్ గార్డును కాల్చినదానిని గరించి ప్రధానవ్యాసమున ప్రస్తావించుచు పోలీసువారిపై పన్నిన కుట్రను మొదలంబు హత మార్చవలెనని డెయిలీ తెలిగ్రాపు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

సర్ ప్రెస్టి బాక్సుగారు

తా నిట్టిసముదాయమున వీరిదగ్గర లేనందులకు విచారించిరి. వీరిపురుషుల చాల యోగ్యులు, సమర్థులు. బాగర్లుగారిని కాల్చినది మొన్ననే. ఇంతలో మరల ఇది తలపించుట చోద్యముగ నున్నది. బెంగాలు సింధు యుద్ధములు ఇట్టి పనులకు పూనుకొనుట విచారకరము. ఇట్టిప్రయత్నములు ఇదివరలో లాభించలేదు. లాత్తరును పాడు జేయుటకు బన్నినకుటలు దేశాభ్యుదయమును అభివృద్ధిజేయ జాలవు. భారతీయుల ఆశయములపట్ల సానుభూతిగలవారి ఆదరణగూడ లేకుండపోవుట కీచేష్టులు తోడ్పడునని.

వ్యాయామక్రీడలు

అమెరికన్ లాన్ తెన్నిసు ఛాంపియనుషిప్ పండుములు

డబుల్స్ ఆఖరుపోటీకి నిలచినవారు

బ్రూక్లిన్, ఆగస్టు 29:—అమెరికన్ లాన్ తెన్నిసు పండుముల సెమిఫైనల్స్ పోటీయందు అలిన్ వన్ యాన్ గార్లు బర్క్లేజో, గ్రెగ్ మాంగిన్ గార్లు నోడించిరి. 6-8, 6-4, 6-4, 6-8.

డోగ్ లాటుగార్లు, హంటర్ టిలైస్ గార్లు నోడించిరి. 8-6, 6-8, 6-2, 9-11, 6-2.

మద్రాసునందు క్రికెట్ పోటీలు

మాంబలింగజట్టు నవరోజి గోకలే సరఫుపుజట్టుతో నాడుట

మద్రాసు, ఆగస్టు 29:—నిన్నటిరోజున మాంబలింగజట్టుకు నవరోజిగోఖలే సంఘజట్టుకును క్రికెట్ పోటీ జరిగి ద్రాతో ముగిసెను.

నవరోజి, గోకలేసంఘపు జట్టువారు 150 పరుగులు జేసిరి. రాజమహేంద్రవరం 25, రంగనాథగారు 81 పరుగులు జేసిరి. మాంబలింగజట్టు 5 గురికి 117 పరుగులు జేసిరి. శ్రీనివాసరావుగారు 29 పరుగులు, నాగరాజరావుగారు 81 పరుగులు జేసిరి. పోటీ ద్రాగా ముగిసెను.

బెంగళూరునందు విజయనగరజట్టు

సెంట్రలుకాలేజీ జట్టుతో నాడిన

క్రికెట్ పోటీ ద్రాయగుట

బెంగళూరు, ఆగస్టు 28:—నిన్నటిరోజున యిచట విజయనగరం జట్టుకు సెంట్రలు కాలేజీజట్టుకు క్రికెట్ పోటీ జరిగి పోటీ ద్రాగా ముగిసెను. విజయనగరం జట్టువారు 8 గురికి 188 పరుగులు జేసిరి. హెచ్. డి. కున్యాగారు 45, కే. యస్. రామమూర్తిగారు 62, సి. యస్. నాయుడుగారు 28 పరుగులు జేసిరి.

సెంట్రలుకాలేజీ జట్టువారు 7 గురికి 105 పరుగులు జేసిరి. యం. యస్. సారథిగారు 57, యం. వి. కుబ్జారావుగారు 18 పరుగులు జేసిరి.

సరిహద్దు ప్రాంతముల స్థితి

ఖోష్టు గ్రామములలో శత్రువు లైదువేలమంది గుమిగూడుట

పెహావరులో సైనికశాసనాధికారి యుత్తర్య

పెహావరు, ఆగస్టు 29:—మొహమాండు పరిస్థితులలో నెట్టిమార్పును గలగలేదు. మిత్రులను సరిహద్దుజాతులవారికిని ఉత్తర మొహమాండు శత్రువులకును నడుమ జరిగిన జిర్గాయొక్క ఫలితము లింకను దెలియరాలేదు. ఖజూరి లోయకు పశ్చిమమున ఆఫ్ఘిదీందెడ్డు కొన్ని గుహలలో నింకనూ నన్నవని దెలియుచున్నది. భారాలోయయందలి సహూరీఫేట్ ఒరాక్ జాయ్ జిర్గా పెహావరు జిల్లాలోనికి వచ్చియున్నది. ఖోష్టు సరిహద్దులలో శత్రుసమూహము చేరుకున్నదని దెలిసి కోహాట్ జిల్లా థాల్ ప్రాంతమునందలి గ్రామస్థు లింకనభయమును జెందియున్నారు. కనిస్తేబిలల సంఖ్య హెచ్చింపబడినది. గ్రామస్థులకు యాత్యంతరక్షణకారకై తుపాకులు వెనుకటికన్న హెచ్చుగా పంచిపెట్టబడినది. ఖుట్టు ప్రాంతములో పగలంతయు మొత్తముమీద ప్రశాంతముగనే యుండెను గాని సాయంత్రమునందు శత్రువులు ముందుకువచ్చి, ఖర్లావీక్ యెరుట బుట్టెనదికి యరుప్రక్కలను యెత్తుగానున్న స్థలముల నాక్రమించియున్నారు. బిరువేల మంది గల ఖోష్టువాలీల దండొకటి ప్రస్తుతము ఖోష్టుగ్రామములలో, లక్క జిగ్గ పోక్షుకు యేడుమైళ్ల దూరమున చేరియున్నదని దెలిసినది. ఖోశానీలలో నొకభాగమును ఖానీఖేలులు యింకను పట్టుదల వహించియున్నారు. వీరు మానోసాంపోస్తువై తుపాకులను కాల్చిరి. కాన, వీరిపై నాకాశరక్షమువారు మరల చర్యను దీసికొందురు.

తోపిని దామటకై జుదాన్ దండు చేరియున్నదను వార్త యిప్పుడు స్పష్టపడుపబడినది. గల్ఫ్ జిల్లాలో వజీర్లు కొంతమంది యనుచరులతో మవాల్ లామగర్లను గలుగు కొనిరిని దెలియుచున్నది. ఇదివరలో తాము 27 వ తారీఖున ప్రకటించియుండిన సంధివరతులనుగూర్చి చర్చ సలుపవలయునని నూచింపుచు మవాల్ శత్రునాయకులు సందేశపాకుల బంపియున్నారు. వీరి నేన చెదిరి పోవు వరకు చర్చ జరుగుటకు వీలులేదని ప్రభుత్వమువారు వారికి దెలియబరచియున్నారు. ఆకాశదళమువారి పరిశీలనసాగుచున్నది. శత్రుసమూహము విశోధనాచక్రమును పురోగమమును సాగించుచో దానిపై చర్య గైకొనబడును.

నిన్నటిదినముంతయు ఆకాశదళమువారు ఉత్తరఖట్టును నందును, వజీర్ స్థానమునందును చాలనూత్నముగా బరిశీలించుచుండిరి. ఈ ప్రాంతములందు శత్రుసమూహము లండునని దలపబడెను. విరోధనూచక్రముల అలజడియొద్దయు కలుగనందున వీరమియు చర్య గైకొనలేదు. మవాల్ నందలి సమూహము 29 వ తారీఖునాడు విమానములనుండి బొంబుప్రహారముల విన్నపిదప మందుకు నడచియుండలేదు. ఆ జాతివారిలో ముగ్గురు మరణించిరినియు, నలుగురికి గాయములు కలిగెననియు నవటి నుండివచ్చిన వార్తలు దెలుపుచున్నవి. దత్తాత్రేష్ వైపునకు గాని, కనీగరాం వైపుగాని వై సమూహమువారు నడిచెదరేమానని విమానములు గమనించుచున్నవి. శత్రువు లింకను ఖర్చులీలోకున్నాడు. ఆ ప్రాంతమునందలి ఆకాశదళములు యింకనూ వెనుకటిస్థానము నాక్రమించియున్నారు. ఆ ప్రాంతమునందు కాపలాగియున్న యాకాశదళములపై తుపాకులు గాలిబడినవి. మొహమాండ్ తీరాలలో విమానములనుండి పరిక్షౌర్యమై ఛాయాచిత్రములు దీయబడినవిగాని వీనివలన ముఖ్యముగను దెద్దియు దెలియరాలేదు. పిహావరు నకు పశ్చిమమున నొక దళము మిలిటరీ వారికి సహాయ మొనరించుచున్నది.

ఆఫ్ఘిదీలు పేర్లను సమోదుజేయుచుకొన

వలయునని యుత్తర్య

పిహావరు, ఆగ 29:—మార్చల్ లా ఆర్మీ నెన్ను (సైనిక శాసనపు ఆర్డీ నెన్ను) 18 (1) నిబంధన ప్రకారము తనకుగల యధికారమును వినియోగింపుచు సైనిక శాసనాధికారియగు సి. కే. కరో యిక్రింది యుత్తర్యను గావించెను. పెహావరు నగరమునందును, కన్హోత్ మంచునందును తహసీలునందును ప్రస్తుతము నివసించుచున్నట్టియు, యింక ముందు నివసించ గలట్టియు లేక ప్రక్షేప గలట్టియు నాఫ్ఘిదీలు ఏడు రోజులలోగా తమ పేరులను విలాసములను విధిగా రిజిస్ట్రీ జేసికొనవలయును. పోలీసు దళములలోనూ సరిహద్దు కనిస్తేబు దళములలోనూ పని జేయుచున్నట్లువంటి ఆఫ్ఘిదీలును, ఖాసాదారులను రాజీయ ప్రతినిధివర్గముండి యనుమతిప్రకరములు బొందినవారును నిట్లా నరింప నక్కరలేదు. ఆఫ్ఘిదీ నాకర్లకుగల లహార్ దారులును, మోహల్లాదారులును తదితరులను వెంటనే తమ నౌకరుల పేరులను సమోదు జేయింపవలయును, లేనిచో 8 సంవత్సరముల కఠినశ్రమయు జరిమానాయు విధింపబడును. (ఆ. ప్రె.)

ఫారెస్టు పంచాయతులు

చిత్తుబోర్డు స్టాండింగు ఆర్డరు-సూక్ష్మవివరణము
గాడిచెర్ల హరిసర్వోత్తమరావుగారు. ఏ.

(పూర్వ మద్రాసుకానసభ్యులు)

చిత్తుబోర్డు స్టాండింగు ఆర్డరునందు ఉపాధ్యక్ష ప్రాయము గా వ్రాసిన విషయములను గురించి ఎక్కువ వివరము అవసరము గాదు. పూర్వముగా గాని ముఖ్యముగా కాని మేతకుగానే ఉపయోగపడే అడవి ప్రాంతముల పరిపాలన ఫారెస్టు డిపార్టు మెంటువారికి సంబంధించినదని అంగీకృతమైనది. ఈ ప్రాంతములలో ప్రభుత్వమునకు వచ్చే ఆదాయముకూడా ప్రముఖముగా చూడబడదని అంగీకరించినారు. ఈ రెండు విషయములందును ప్రభుత్వమువారు తమతమమును ఏమాత్రము నిజముగా అనుబంధింపజేసిన ప్రజలు కృతజ్ఞులు కావలసినదే కాని ప్రభుత్వమువారి ఈ మతమును వట్టిమాటలే కాని యిందు ప్రయోజన మేమియు లేదు. ఫారెస్టు పంచాయతులకు సంబంధించిన ఆదాయవ్యయములను నేటి బడ్జెట్టులో ప్రత్యేక స్థానము లేదు. వీనిని గిరిస్థులు డిపార్టుమెంటు క్రింద చూపుటయు లేదు. ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు ఆదాయవ్యయముల క్రిందనే యిది లెవనగుచున్నది. అనుబంధములు 18, 14లు ఈసంకల్పిని ధృవపరుచుచున్నవి. ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు వారి దే ఎంతవలె చెబుదు. జిల్లాలలో ఈ డిపార్టుమెంటుకు పంచాయతులకును తగిన వచ్చినచోట పంచాయతులు లాంగులసి నదే కాని మేరలేదు. పంచాయతులను సంవత్సరమునకు రెండు లక్షలు నికరాదాయము కలదు. ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు లెక్కలలో ఎక్కడైన లోటు వచ్చినయెడల ఈ రెండు లక్షలను ఆలోచించి భర్తీ చేయవలసిన పనివచ్చును. ఫారెస్టు పంచాయతులకు గౌరవప్రదమైన స్థానమును గవర్నమెంటువారు యిచ్చినందు ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటువారికి పని తగ్గించడము కొరకు ఈ పంచాయతులను ఏర్పరచినామని ఓదార్పుచుంటున్నామని చెప్పుచుండు నరకు ఫారెస్టు పంచాయతులను ప్రభుత్వమువారు పరిశీలింప దయతో చూడక కర్పను.

కార్యాంగవిధియము

ఫారెస్టు పంచాయతుల కార్యాంగ నిర్ణయమునందు మిక్కిలి ప్రజల దృష్టిని ఆకర్షించి వారికి మనః సంతోషమునకు కారణమైనది. ఎన్నికల విధానము ఈ ఎన్నికల విధానమునందు రెండు ప్రత్యేక విషయములు వివరింపదగినవి కలవు. ఎన్నికలను జరుపునట్టి అధికారస్థానము మొదటిది. ఓటర్ల సముదాయ నిర్ణయము రెండవది. ఫారెస్టు పంచాయతుల పరిపాలనమును రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటువారి హస్తాగ్రహణముచేసిన తరువాత ఈసంబంధము లన్నిటను సర్వాంగీకారముగా మెలగువాడు ప్రత్యేకముగా నియమించినట్టి డిప్టీ థనాశీదారు.

ఎన్నికలవద్ద ఆతడు హాజరు వుండవలసినదన్నను లేక ఎన్నికలను ఆతడు ఏర్పరచవలయునన్నను ఏమాట ఉపయోగించినను ప్రభుత్వము పరిశీలులో అతడే. ఎన్నికలను మొదలునుంచి కడవరకును జరుపునట్టివాడు ఎన్నికలననుసరించి నిర్ణయించువాడు అతడు. ఎన్నికల ప్రకటనకు కావలసిన దుండోరాలు కొట్టించుట యితరచర్యలుపుచ్చుకొనుట అతని అధీనము. ఓటర్ల జాబితాను నిర్ణయించువాడును అతడే. అత డెంతమందివాడైనను కావచ్చునగాని పంచాయతీల సర్వస్వసారములను అతని ముద్రతో జరుగవలసియున్నందున పంచాయతులకు లోబడిన సర్వప్రజలవిదను తనపూర్ణాధికారమును పెట్టుకొనుటకు అతనికి బుద్ధిబుద్ధుకమాత్రము పోదు. ఆకారణముచేత పదులుగ ఇరువదులుగ కంపెంటులు వుట్టినవి? ఆకారణముచేతనే కమిటీవారు ఈ విషయములో పాతగోడకు పూతపూసినట్లు ఏదో ప్రయత్నము చేయబోచినారు. గవర్నమెంటువారు తమచిత్తులో డిప్టీ థనాశీదారును సర్వస్థానమున నిలిపియుండినారు. కమిటీవారు క్రొత్తగా ఈ క్రిందవాక్యములను చేర్చినారు. అగ్రిమెంటు పునః వ్రాయించునపుడు జరిగి ఎన్నికలను రివిజన్లో ఆఫీసరువారు ఏర్పరచవలయును. తా మే ఆ ఎన్నికలను జరుపవచ్చును. లేదా తగిన అధికారి చేత జరిపించవచ్చును. ఆయధికారి పంచాయతీల డిప్టీ థనాశీదార్ గానుండవచ్చును. ఇంతముఖ్యమైనటువంటి విషయమును యిట్టి మార్పునకు అర్హమేమో ఊహింపరాదు. కమిటీవారు మనమును తలచినది కార్యమున పెట్టితిమని అభిప్రాయపడుటకు అవకాశమున్నదా? ఈ వాక్యము ఉన్నంతకాలము పంచాయతులకు డిప్టీ థనాశీదార్ గడవిడ ఎన్నికలలో తప్పునా? ఇదివరలో లేని కాక క్షణత్రో గూడ వారిప్పుడు సిద్ధముకారా? ఇంతవరకు వారి స్థానము సామ్రాజ్యముగా అంగీకృతము కానిది ఇప్పుడు అంగీకృతముకాదా? ఇదివరకు వీరు ఎన్నికలవద్ద హాజరువుండురు. ఇప్పుడు అగ్రిమెంటు పునః వ్రాయుసందర్భములలో ఎన్నికలను నడపెదరు. ఇందులో మరెముక చిత్రము. అగ్రిమెంటు ఎత్తి వ్రాయునపుడు ఈజాగ్రత ఎందుకో ఇతర ఎన్నికలలో ఎందుకు అక్కరలేదో ఎందు చెప్పగలరు. కమిటీ వారు ఇట్టి బల విహీనమైన మార్పును చేయ

ఈ దిగువ స్థలములందు ఆంధ్ర పత్రికకు యే జెంట్లు తక్షణమే కావలెను

రు 100 నుండి 200 లకు తక్కువ లేకుండా ధరావత్తు చెల్లించగలిగినట్టియు, పలుకుబడి, యోగ్యతలు గలవారుమాత్రమే దరఖాస్తులను పంపుకొనవలయును. దరఖాస్తుదారులు యెచ్చట యే జెంట్లుగా నుండగోరెదరో అచ్చటనే వారి నివాస ముందు టావశ్యకము. మిగత వివరములకు యీ డిగ్రీవ విలాసమునకు ఒక అణాస్థాంపుతో వ్రాయవలెను. బిల్ల పంపనివారికి బదులు వ్రాయబడదు.

బరంపురం	వరంగల్	వెంకటగిరి	బెంగుళూరు	పాండిచ్చేరి
గూడూరు	బోనోరి	కడప	మైసూరు	బొంబాయి
యలమంచిలి	కాజీపేట	అనంతపురం	తిరువళ్ళూరు	బెనారస్ సిటీ
బాబ్బిలి	దోర్నకల్	రైచూరు	అర్కోణం	ఖరగ్ పూర్
చికాకోల్	పాకాల	హిందుపూరు	కంజీవరం	కలకత్తా
పార్వతిపురం	ధర్మవరము	ప్రొద్దుటూరు	చెంగల్పట్టు	రంగూణ్
పర్లాకిమిడి	చిత్తూరు	మార్కాపురం	తిరుచినాపల్లి	మోల్ మీన్.
బారింగుపేట	కాళహస్తి	వేలూరు	మధుర	మాండలే

మేనేజరు, (ఏ) ఆంధ్ర పత్రిక, పోస్టు బాక్సు నెం. 212, మదరాసు.

జాచియుండుట వారికి గౌరవ ప్రదము. కాదు. ఎన్నికలసందర్భమున ఫారెస్టు పంచాయతీల డిప్టీ థనాశీదారుకు ఏవిధమైన సంబంధమును ఉండకూడదు. డిప్టీ కలెక్టరుగారు మరీ ఏతగినహక్కునైనను ఎన్నికలను నడిప వలసినది. ప్రాతిపదికమైన ఈసంస్కారము జరుగనియెడల ఫారెస్టు పంచాయతీలపరిపాలన ఎన్నటికిని సరికావలదు. కమిటీవారు ప్రతిగ్రామమును సామాన్యముగా పంచాయతీకి పరిమిత ప్రాంతముగా ఏర్పడవలయునని చేసినమార్పులను ఎక్కువ లాభము వుండునని దోచుడు. అడవిప్రాంతము తగినంతవీధి ముకలరై తగినంతపారమతముగా నున్నయెడల చుట్టుపట్టునగల గ్రామములకు అధికారమివ్వక ప్రోత్సేపుచుట జరుగునదియు కాదు. న్యాయమైనదియు కాదు. కమిటీవారు చేయదలంచు కొన్న మార్పునామమాత్రమునటకు మూడవసూత్రమే సూక్ష్మము. కమిటీవారు దానిని మార్చియుండలేదు. దానిననుసరించి అగ్రిమెంటుకాలమునందు గ్రామముల వెంట బెట్టుకొని రిజర్వేషన్లు చూడవలసినవాడును, పంచాయతీలకార్యక్రమమును వారికి బోధించవలసినవాడును, ఎన్నికలను నడుపవలసినవాడును అగ్రిమెంటు వివరములను వారికి ఎరుకపరచవలసినవాడును డిప్టీ థనాశీదార్ మొదటి అగ్రిమెంటు కాలము ననే యితనికే అధికారమును ఇచ్చినయెడల దానిని ఎత్తి వ్రాయునపుడు ఈ అధికారమును ఏలసంకోచింపవలయునని అర్థముకాదు. ఈ రెండు సందర్భముల నెచ్చటను ఇతని కధికార ముండరాదు.

ఎన్నికల సందర్భములోని రెండు ముఖ్యవిషయమైన వోటర్ల జాబితాను మరియు ప్రభుత్వమువారుగాని కమిటీవారు గాని నేరుగా ఏ విధమైననూచలను చేసియుండలేదు. పంచాయతీలలోచేరిన గ్రామములవారు మేతకు పంపునట్టి జీవగణమును బట్టి ఆయాగ్రామములకు ప్రాతినిధ్య మేర్పడవలయునని వ్రాసిన వ్రాతను XX అనుబంధములోని 9 వ అంబుమును పుర పక్కించి కొని మనము వోటర్ల జాబితామాత్రములను ఊహించవలసియున్నది. ఓటర్ల జాబితా యేర్పరుచుట కిష్టపడుస్థలలో కూడుకొన్నది. ఈజిడము డిప్టీ థనాశీదారుగారిమాటయే ఈవిషయమునందు న్యాయశాస్త్రము జంతువులను ఎవరు మేతకు పంపునన్నారని వారు తీర్మానము చేయుదురో వాకే ఓటర్లు. డిప్టీ థనాశీదారు తిరస్కరించిరని ఓటర్లపదవి రాదు. డిప్టీ థనాశీదారుగారు నడిచే కార్యక్రమమునకు ఏపరిమిట్లు ఆధారముని ఒక సిద్ధాంతము. అవి ఏ పరిమిట్లు మనకు తెలియదు. నడిచే సంవత్సరపు పరిమిట్లు ఆధారము చేయుదమా చాల అన్యాయములు జరుగకతప్పదు. డిప్టీ థనాశీదారువారు దయచేయునప్పటికి కొందరు పరిమిట్లు తీసికొనియుండురు. కొందరు తీసుకొనుచుండురు. కొందరు ఎన్నికలకినియే వరుసలిడి తీసుకొందురు. పరుగిడిన వారిలో కొందరికి పరిమిట్లు దొరకవు. పక్ష పాతములు జరుగుట కంతయముననుచోటు గలదు. పరిమిట్లు ఆధారము కావలసిన పక్షమునకు గతసంవత్సరపు పరిమిట్లు రిజర్వేషన్లు ఆధారముచేయుటమేలు. అంతకు పైన మేలయినది యేమనగా ఒకలేనిని నిర్ణయముచేసి ఆలోచనగా ఆప్రాంతములోగల జంతువుల యజమానులు తమపేర్లను రిజర్వేషన్ చేసికొనవలసినదని కోరవలయును. అట్లు కోరినయెడల పరిమిట్లు సంబంధించిన కార్యమును సాంతముగా పూర్తిచేయుటకు ఎక్కువ ఆదాయము సంపాదించుటకును పంచాయతీలకు అవకాశ మేర్పడును.

కాని నాయభిప్రాయమున ఈపద్ధతి లేనియును పనికిరావు. పంచాయతీ ప్రాంతములోని గ్రామములందరినగల భూస్వాములను జీవరాసుల స్వాములను జాబితా చేయుట ఉత్తమము. ప్రతి భూస్వామియు ఏనాడో ఒకనాడు జీవరాసులస్వామి కాతగిన వాడే. అంతేగాక కట్టెపుల్లలకు వ్యవసాయపు కొరముట్లకు ఎరువు ఆకుకు ఇంటికి కావలసిన ఖనిజములకు ఇతడు ఆ ఆడవుల మీద ఆధారము పడక తప్పదు. అడవులను మేలుకీడులు పొందవలసిన సాధారణ రాయును ఫారెస్టు పంచాయతుల ఓటరు జాబితానుండి అతని వద్ద మేతకు పంపే జంతుకాలము లేదన్న మాత్రముచేత బహిష్కరించుట పూర్ణమైన అన్యాయము.

నేటి ఫారెస్టు పంచాయతుల పరిపాలన మంతటికిని మూలాధారము. అగ్రిమెంటు పంచాయతుల వలన కలగబోవు ప్రస్థులభిముపైని ప్రభుత్వమువారికి యిష్టమున్నంతకాలము ఈ అగ్రిమెంటునకు ప్రధానస్థాన ముండకపోదు. ఈచిత్తుబోర్డు స్టాండింగు ఆర్డరును అనుసరించి పంచాయతీల ప్రభుత్వమునకు ఇవ్వవలసిన పన్ను ఈక్రిందిరీతిని ఏర్పడుచున్నది 1. పుల్లరి 2. చిల్లర ఫలసాము ఆదాయము 3. తంకేను చెక్కు ఆదాయము 4. పంటచెరుకు కూపు ఆదాయము 5. గవల ఆదాయము 6. కల్లుచెట్ల ఆదాయము 7. కలక్టరు ఉత్తర్వు యిచ్చినయెడల కలపసామానులకు యిచ్చే పరిమిట్లన్నవచ్చు ఆదాయము. ఇవిన్నియు కూర్చి మొత్తపు ఆదాయమును తేల్చువలసినది.

(1) వాచర్ల తీతము (2) ఆ సంవత్సరమున జరుపగల అభివృద్ధి కార్యములకు (3) బొంబడిగుడ్డు లైసెన్సరీషేరి ఖర్చులు (4) క్లాటికాజన్సీలకుగాను ఉచితమైన కర్చు. మొత్తము యిది అన్నియుచేర్చి మొత్తముఖర్చులక్రింద నిర్ణయించవలసినది. ఈఖర్చులలోని నాలుగవ అంబుమును ఆదాయములోని (5) (6) అంబుములను పంచాయతీ అదృష్టవశమన కమిటీవారు చేర్చినవి. ఈ చేర్చినవట్టుకు మనము సంతోషించవలసినదే. కాని కాంపౌండింగు ఫీజులుగాని కొద్దులలో వసూలుఅయ్యే జాబ్బాబాగాని పంచాయతీల ఆదాయములో చేరలేదు. ప్రభుత్వమువారు అగ్రిమెంటు వ్రాసికొని పంచాయతీలవద్ద పన్ను వసూలుచేసికొన్నప్పుడు ఈ ఆదాయము న్యాయముగా పంచాయతీలకు ఏల చేర్చలేకోదుకూహ్యము. తప్పక యిది ఆదాయమున చేరగినది. కమిటీవారు ఇందులో నూటికి 50 పెంట్రోఫండుగా ఏర్పడవలయుననియు 25 పంచాయతీకి ఇవ్వవలయుననియు 55 గవర్నమెంటుకు చెందవలయుననియు సిఫార్సుచేసినారు. ఈసిఫార్సు అంగీకరించేయెడల 100 కి ఏబది పంచాయతీకిచ్చి 25 ప్రభుత్వమునకును, 25 పెంట్రులుఫండుకునూ యిచ్చుట న్యాయము. నామతమున ఈ కాంపౌండుఫీజులు జాబ్బాబాలుఅన్నియు పంచాయతీకి చేరవలసినవే. పెరిధముగా ఏర్పడిన ఆదాయమునుండి వ్యయముతీసికేసి మిగత మొత్తమును ప్రభుత్వమువారి పన్నుగా నియమించవలెననుట ఈబోర్డుస్టాండింగు ఆర్డరుయొక్క ఉద్దేశము. ఏఉద్దేశము ఎట్లున్నను అగ్రిమెంటుపద్ధతి ఉరిత్రాటి బిగ్గింపై పంచాయతీకిగాని తుదకు జిల్లాకలెక్టరుకు గాని స్వాతంత్ర్యమును కలగజేయుట లేదని ముఖ్యముగా గమనింప తగినదని. ఇప్పటిఫారెస్టుమాత్రములకార్యము కష్టకాలములో జిల్లాకలెక్టరు ఉచితముగా మేపుటకు ఉత్తరవు యిచ్చుటకు అధికారము కలవాడై యున్నాడు.

ఈ ఆగ్రమెంటు ఏర్పడడములో పంచాయితీ డిప్యూటీ కమిషనరులు ముఖ్యపాత్ర వహించినట్లు తెలుస్తున్నది. కష్టకాలములో పశువులను మేపుటకు ఉచితముగా వడలుటకు పంచాయితీ స్వాతంత్ర్యము లేదు. పశువుల జిల్లాకలెక్టరుకును యిష్టానుసారము స్వాతంత్ర్యము అపహరించుచున్నది. కాబట్టి పంచాయితీకిందనుండ జనుచేత ప్రజలకు ముఖ్యమైన ఈ అనుకూలము సకలమునున్నది. దీనికి కారణములేదు. ఆగ్రమెంటు కారణము. ఈ ఆగ్రమెంటు పద్ధతులలో చిత్తూరులోని చిత్తూరు మున్సిపాలిటీ కమిషనరు ఆగ్రమెంటు ముసోదాను రెండవ అనుబంధముగానున్నది. అందులోని తొమ్మిదవ అంశములో పంచాయితీ కమిషనరు లాభమును మొదలు పంచాయితీ ఫార్మేషన్ ఆఫ్ డివిజన్ ఆఫ్ పబ్లిక్ వర్క్స్ అండ్ సెలక్షన్ ఆఫ్ పబ్లిక్ వర్క్స్ కమిషనరులకు వినియోగించవలసినదనియు నమూనా యున్నది. సర్వత్రా పంచాయితీలను నియమించి సర్వత్రా యుములు నిర్వహించి నియంత్రణము ప్రభుత్వమునకు చేరవలయునని నూచించిన తరువాత ఈ పంచాయితీలకు లాభము ఎక్కడనుంచి వచ్చునో చూడవలసిందిగాను కోరుతున్నది. ఈ చిత్తూరు ముసోదాను అలోచించుట కేర్పడిన కమిషనరు కష్టపడి కాగితాలు కలుపుటలకు తగిన మొత్తము కర్పణ జాబితాలో చేర్చవలసినదని తంటాలుపడవలసిన గతిరహితస్థితిలో ఈ చిత్తూరు ముసోదాను పరిపాలనలోనే లాభము లేనప్పుడు గ్రామములకు ముసోదాను ర్యూము చేయుటకు ఈ ఆగ్రమెంటు సహాయపడుననుకూలముగా చాంబీకము ఏమైనను వుండునా? ఒకవేళ ఆగ్రమెంటు త్రిప్పి వ్రాయవలయునని పంచాయితీల చేసిన ఆభిప్రాయములను ఆచాయము పెంపుట అయివుండెన ఎడల అట్టి పెంపుట మొత్తమును ప్రభుత్వమువారు ఆశీర్వాదము వదిలిపెట్టిన యెడల యిట్టి కార్యములు జరుగనని నోరుతెరుచుకొని యుండవలయును కాబోలు? ఈ మాత్రము ఆ ఆయనను కమిషనరు చేసిన నిర్ణయమునుబట్టి పడవలయున్నదిగాని గవర్నమెంటువారు తమచిత్తులో ఏ మాత్రము అవకాశమును ఇచ్చియుండలేదు. ఆగ్రమెంటు లేక పంచాయితీల పరిపాలన జరుపుటకు వీలేలేని యెడల ప్రతిపంచాయితీలకు రెజిస్ట్రేషన్ ఏర్పరచి పంచాయితీలకు ఏదైనా నికరాదాయములో సగము, ఆ ఘండునకు చేర్చి ప్రత్యేకపరిధిలో ఏర్పడి అవసరము కలిగినప్పుడు జిల్లా కలెక్టరు అనుమతిసహించి రెజిస్ట్రేషన్ నుండి ద్రవ్యమును తీసి పంచాయితీల వినియోగించవచ్చునని నిర్ణయించిన యెడల మేలు కలుగవచ్చును. అట్లును ఆగ్రమెంటు పన్నును తగ్గించి వేయవలయును. పుల్లరి రేట్ల విషయమునందుక మిటివారుచేసిన నిర్ణయములకు ప్రభుత్వమువారు వెనుకకుపోవలసి నూచుకొనట అత్యవసరము. గవర్నమెంటు రెజిస్ట్రేషన్ పంచాయితీ అడవుల సహజముగానే తక్కువకావలసి, కొన్ని సంవత్సరములలో అవి కొన్ని ఎండుల ఎకరాలకుండు ఎక్కువ విస్తీర్ణము కలవిగావు. అందులో వీడలో వీడలైనవి కూడా గలవు. కాబట్టి పుల్లరి రేట్లు నిర్ణయించుటయందు పంచాయితీలకు పరిపూర్ణస్వాతంత్ర్యము ఉండవలయును. గవర్నమెంటు రెజిస్ట్రేషన్ పంచాయితీ రెజిస్ట్రేషన్ ఎచ్చటనూ ఎక్కువఫలప్రదమైనదిగా ఉండదు. కాబట్టి గవర్నమెంటు రేట్లకుండు పంచాయితీరేట్లు పొచ్చుగావలసి వచ్చినయెడల అది యెడో ప్రత్యేక త్యము ఉండవలయును. అందుచేతనే కలెక్టరుయొక్క మంచారు కావలయునని కమిషనరు నియమించియున్నారు.

ఈ పుల్లరి రేట్ల సందర్భమునందు ఈ చిత్తూరు కమిషనరు నట్టి ఒక్కొక్కవాక్యమును మాత్రము గట్టిగా ఖండింపకతప్పదు. పంచాయితీ ఫార్మేషన్ నురక్షితమై ఆభిప్రాయము అగుటకు మాత్రమే కాక సర్కారుకు పన్ను చెల్లించుటకు కూడా తగినంత అవకాశ ముండుకట్టుగా పుల్లరి రేట్లు ఏర్పడవలయుననుట ప్రభుత్వమువారి చిత్తులో ఉచితమైన పన్ను ప్రభుత్వమువారికి చెల్లవలసియుండునని వ్రాసియుండగా పాపము కమిషనరు శ్రమపడి ప్రభుత్వమునకు ఏదోఒక మాత్రము

పన్ను చెల్లవలయునని మార్చించినాడు. ఈ మాన్యుయ్యను కూడా ఈ వాక్యమునకు ఫలములేదు. సాధారణమైనటువంటి ఖర్చులన్ని పెట్టినతరువాత అడవిమీద ఎక్కడనున్న తీయటకు అవకాశము లేనిపక్షమునకు ప్రభుత్వమువారి పన్ను చేర్చనేరారు. ప్రభుత్వమునకు అట్టి అడవిమీద ఆదాయము కాకపోయినను మునిగిపోవునది ఏమియును లేదు. అసలు రెజిస్ట్రేషన్ నుండి తీసివేసి ప్రజల యిష్టముననుకూలము వినియోగించుకొనుటకు ఉత్తమ యిష్టములకు బదులుగా పంచాయితీ పరిపాలనలో ఇట్టి అడవులను పెట్టవలసి అను గాని వేరుగాదు. ప్రభుత్వమువారు ఆ మాత్రముతో ఏల సంతోషించియుండరాదో అర్థమగుట లేదు.

ఈ ఆగ్రమెంటుల క్రింద పంచాయితీల కెట్టిమగన పట్టుచున్న వో కనుగొనుటకు మాపులకు సంబంధించి నిబంధనలను విమర్శించుట ఎక్కువ అవసరము. ఈ చిత్తూరు ముసోదాను అర్థము అనుసరించి రెండువిధములైన మాపులు ఏర్పడుచున్నవి. పరిపరగ్రామముల సానికావసరములకై ఏర్పడు చిన్న మాపులు కొన్ని ఏ పట్టణ వాసమునకో ఏ వ్యాపారమునకో కట్టె కలప నిర్మించుటకు ఏర్పడవలసి వ్యాపారపు మాపులు కొన్ని పంచాయితీ ఫార్మేషన్ విస్తీర్ణమును బట్టి పదిపదు నైదు ఎకరములకు మించని విస్తీర్ణముతో ఏర్పడవలసి మాపులు మొదటి విధమునకు చేరినవి.

వీని పరిపాలనకు ప్రత్యేకము నిబంధన లేర్పడియున్నది. (అనుబంధము XXI) ఈ నిబంధన బట్టి చూడగా రైతున కీమాపులు ఎక్కువ ప్రయోజనములు కలుగుతాయి. ఒక్క పంచాయితీ యెడలగా ఈ విధములైన మాపు ఒక్కొక్కటికంటె ఎక్కువ సంవత్సరమున పనిచేయవచ్చును. మొత్తము విస్తీర్ణము తోగాని అందులోని చెట్టుచేరులతోగాని ఎన్ని గ్రామములను ఎండకు ప్రజలకు తియ్యోగ పడవలయునో యనువిషయముతోగాని సంబంధములేకుండ 10-15 ఎకరములకు మించరాదని నియమించుట చిత్రము. ఈ మాపులను కొట్టినతరువాత పదియేండ్లు మూసివేయవలయును. రెండవ విధములైన మాపులను కొట్టిన తరువాత అయిదేండ్లు మూసియుంచిన చాలునట. ఈ భేద మేలలో యెవరు చెప్పగలరు? సానిక మాపులకుగాను పరిష్కారము అంటే 'కార్యవర్గ' కలెక్టరు రంగీకరించవలెను. అందులోను ఈ పదిపదునైదుకరాలను నాలుగుభాగములుగా భాగించవలెను. ఒక్కొక్క భాగము కొట్టివేత పూర్తిగా నీది రెండవ భాగమును తాకరాదు. ఈ మాపులను కంట్రాక్టరుల కియ్యరాదు. ఒకవేళ ఇది మంచి నూతనయే కావచ్చును. కాని రైతులను పరిశోధించి కొట్టుకొన నియ్యరాదు. పంచాయితీ వారు కూలి వారిని పెట్టి కొట్టించవలెను. రయితులకు కూలి విగలరాదు కాబోలు. రయితు లా స్థానికులు, విస్తీర్ణము కొలది, అంద రొకరినొక రెరుగువారు. ఇట్టి సిద్ధిలో ఈ చిత్తూరు ముసోదానులలో కొట్టినకట్టెలు ఇంటికి తీసికొనిపోవుటకు పరిమితి (ఫార్మేషన్ 2 వ ఫార్మ) కావలెను. అంతయు డిపార్టుమెంటువారు. ఇంకా నిర్బంధములు పూర్తికాలేదు. కూపుగా ఏర్పడవలసిన భాగమును నిర్ణయించుటకు పంచాయితీ అధికారములేదు. దానిచుట్టు గీరలుగీయుటకును వారి కధికారము లేదు. ఈ రెండుపనులకును డిప్యూటీ కమిషనరుగారే రావలయును. రెండవవిధములైన వ్యాపారపు మాపులకును డిగ్రీతిమా నిర్బంధము లీకను మొదలు, ఇవట ఫార్మేషన్ డిపార్టుమెంటు పరిపూర్ణముగా తాండవమాడగలదు. ఈ మాపులను కమిషనరుచే ద్రవ్యము ప్రభుత్వమునకు చెల్లగట్టవలెను. కొట్టుటచే పుల్లరి ఆదాయముతగ్గున కాబట్టి అందుకు భరీ పెట్టుటకు గాను ఈ ఆముక్తపుడులలో కొంత పంచాయితీలకు కమిషన్ వచ్చును. దీనికి వర్గీకరణము (కార్యవర్గ) జిల్లా ఫార్మేషన్ ఆఫీసు రు తీర్మానించవలెను. అవసరమయినయెడల అనుపదములు మాత్రము చేర్చియున్నారు. 10-15 ఎకరాల మాపులకు జిల్లా కలెక్టరు పరిష్కారము కావలసినప్పుడు ఈ 'అవసరమయిన'

అసలు బంగారు నగలకు శ్రీ లక్ష్మీ జ్యాయెలరీ కంపెనీ, మాన్యుఫ్యాక్చరీంగు జ్యాయెలరీ అండ్ డ్రెమండు మర్చంటు, బెజవాడ. 2

యెడల' అనునది రమారమిక ఎల్లప్పుడనియే అర్థముచేసికొనవలసినదే. కొట్టినవస్తువులను తీసికొనిపోవుటకు జిల్లా ఫార్మేషన్ ఆఫీసుకు ముద్రవేసినప్పటికీ పరిమితి ప్రకారము కొనవలెను. పంచాయితీ ఆవరణలో ఏదోఒకడు ఉపయోగించవలెను. ఏదోఒకడు ఉపయోగించరాదని అనునట్టి నిర్ణయముదీర్చి ఫార్మేషన్ ఆఫీసుకు సరే చేయవలెను. అన్ని భయము కలిగితే ఎరుగదగిన మొదటి ఆఫీసుకు ఫార్మేషన్ ఆఫీసు కంట్రాక్టరు ఫార్మేషన్ ఆఫీసును అందుకు లోబడి చేసిన అన్ని మాన్యుఫ్యాక్చరీంగు అనుబంధములను, ఆతని కంట్రాక్టరు అన్ని విషయములలోను ఆ మాన్యుఫ్యాక్చరీంగు లోబడి యుండగలడు. కాబట్టి ఏ పంచాయితీయైనను వ్యాపారపుమాపులను పనిచేసేయెడల ఫార్మేషన్ డిపార్టుమెంటును పరిపూర్ణమైన అధికారము కలిగిపోయినది. పంచాయితీ ఫార్మేషన్ డిపార్టుమెంటు వారికి ఏజంటుగ పనిచేయుటతప్ప వేరే గతిలేదు. ఈ ఏజంటు పనిచేసినందులకు పుల్లరి నష్టపడినందులకు పంచాయితీకి నూటికి 30 మొదలు 50 వంతుల వరకును కూపు ఆదాయము నుండి పంచెట్టెదరు. పంచాయితీ స్వాధీనములోని విస్తీర్ణములో నలువదియవ వంతుకు పైబడి ఇట్టి కూపులను ఏర్పరచరాదని నియమము. ఏ పంచాయితీ విస్తీర్ణముగలదైనను నలువదియవవంతు సామాన్యముగా సూరకరములకు పైబడదు. సూరకరాల తోటలను, భూములను చక్కగా పరిపాలించుకొను సామాన్యరైతులు ఈ దేశమున నెందరో కలరు. రైతుల పంచాయితీ యేర్పడినవిదప 100 కాదు 200 ఎకరాల అడవిని యొనకు పరిపాలించుకొనుట లేరనుట మృతవాదము. పంచాయితీయే వారిపై చేర్పడిన రివిన్యూ అధికారులను ఈ కూపుల విషయముల సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము కలవాడుగా ఎందుకుండరాదో అర్థమగుట లేదు. పంచాయితీలని పేరుబెట్టి యొకచేత అధికార విచ్చినట్లు చూపి రెండవచేత ఆయుధికారమును లాగి కొనట సర్వముకాదు.

వై త ని ఖి

వైతనిఖికి సంబంధించిన విషయములలో ఒక్కసంగతి మాత్రము విమర్శింపవలసినది యున్నది. వైతనిఖి దయచేసి నప్పుడు గ్రామములో ఉండే పంచాయితీదారులు ఆతని వెంట నుండవలయునట. దీని తుఖ్యులగాని అంతకు వైతనిఖిగాని పంచాయితీదారుల సహాయసానుధాతులు లేక కార్యములు చేయవలసినవాడు వాస్తవమే. కాని పంచాయితీదారులకు ఆ తిగ్గారవ విరోధమును తీసి వీరు వారి తావేవారి కోరుట్టి యవకాశముండుటయు తగదు. పంచాయితీదారులను అధ్యక్షులును తమవెంట రావలసినవారనుటను పురస్కరించుకొని కొందరు దీని తుఖ్యులగు స్వారియోగి రిపార్టుల వ్రాసి దీనిని లు చేయించినారు. కాబట్టి ఈ నిబంధనను ఎక్కువ గౌరవప్రద మగ్గమున సంస్కరించవలయును. వైతనిఖికి దయచేసినప్పుడు పంచాయితీవారు తమ పథ్యులలో నెవ్వరినైనను వచ్చిన అధికారికి సహాయము చేయుటకు నియోగించవలయునని భాగుండను.

అకౌంటు, రిజిస్టరులు

పంచాయితీ చేసిన ద్రవ్యమును నిక్షేపించుట కేర్పడిన నియమము అనుకూలముగలేదు. అవసరములకు కాగా విగిలిన మొత్తమును అధ్యక్షుడు దగ్గర కొంతవరేటిపు బ్యాంకులోనో వేరొప్పు బ్యాంకు లోనో ఉంచవలసినదని గాదు. బ్యాంకింగు ఉపచరీంచే కో ఆ ప రే టి పు సానైటీలు చాల తక్కువ. ఇక నే వింగు బ్యాం

ఒకవిళ్ల గుడ్విన్స్ మోనోగ్రామ్
టాయిలెట్ సబ్బును వాడుడు
 దీని నవీన సువాసనచే మీమనముల రంజింపజేయగలిగియున్నది
 తయారు చేసినవారు
గుడ్విన్స్, మాంచీష్టరు, ఇంగ్లాండు.
 వ్యాపారవివరములకొరకు:—
 G. M., 24 పోస్టుబాక్సు, నెం. 375, బొంబాయి.

అంధమతిక్ష్ణ

అనుబంధము

చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ ఆగస్టు నెల 30 - వ తేది శనివారము

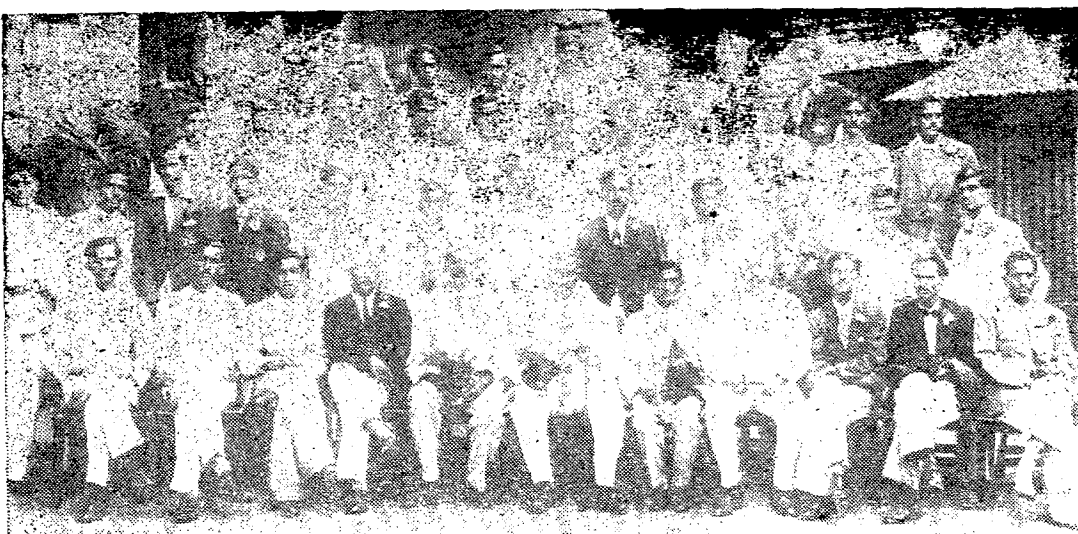

బల్లారి విద్యార్థుల క్లబ్బువారు తమలో నూతనపట్టభద్రులకు డి. బి. అల్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యరుగారి అధ్యక్షతన విందు గావించిరి. (పి. ఎస్. ఎ.)

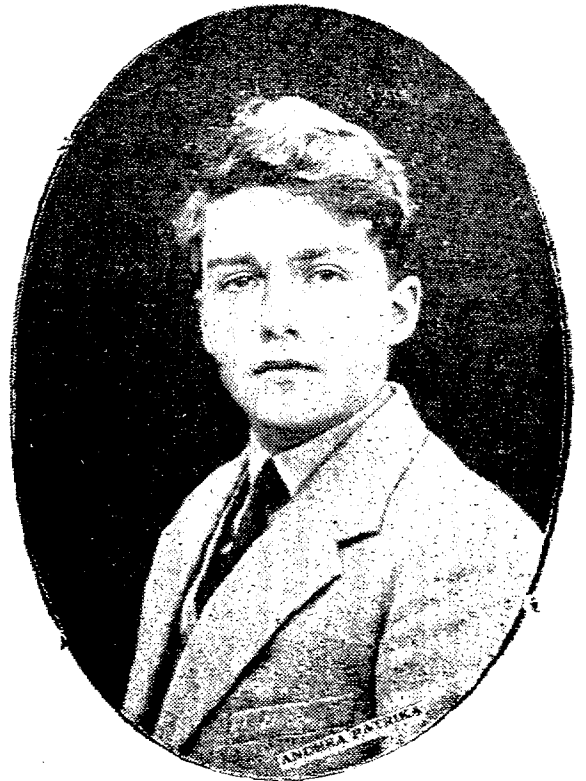

రాజమండ్రి ఆరోగ్యవారము-శిశు ప్రదర్శనము

(వి. ఎస్. శాస్త్రి)

తెలగ విద్యార్థుల సంఘము:—మదరాసు తెలగ విద్యార్థుల సంఘము వారు తెలగ పట్టభద్రులకు విందు గావించిరి. (ప్రె. ఛో. బి.)

హంగేరీ రాజుగారు
ఆర్పిడ్యూకు బిల్డోగారు (సెంట్రలు న్యూసు)

పితాపురం అభినందనసభ

25 ఆగస్టు 1930:—విన్న సాయంకాలము 6 గంటలకు పాక్షిక కల్లూరి వెంకట సుబ్బారావుగారి యధ్యక్షతక్రింద మండ్రిమైదానము నందొక బహిరంగసభ జరిగెను. ఇభకు చాల గాంధీస్మృతిభద్రులు విద్యార్థులు విచ్చేసిరి. కాంగ్రెసు అధ్యక్షులైన మాలవా అబ్దుల్ కలాం అజద్ గాగారి అరెస్టు కాబడినందున వారి సభివందించుటకీ సభవిచ్ఛరపబడినదిని, అందరను కాంగ్రెసు ఆజ్ఞలను శిరసావహించి పనిచేయవలెనని, పీపిల్స్ పార్టీవారిని బహిష్కరించవలెనని, 9 వ సెప్టెంబరునాడు జరుగజోవు కాసంసభల ఎన్నికలలో పాల్గొనవలెనని, హెచ్చరించుచు భారతదేశాదర్శము ఖడ్గరు ఉద్యమముయొక్క ఆర్థిక ప్రయోజనము వాని ఆశీర్వాదములనుగించి మహా రొక్క గంటవరకు డాక్టరు సుబ్బారావుగారు అంబరిమనను కరగనటుల శ్రావ్యులుగ నుపన్యసించిరి.

పిమ్మట రావు వెంకట జగ్గారావుగారు స్వతంత్రోద్యమమునుగించిని కొత్తపల్లిలో పీపిల్స్ పార్టీవారి మీటింగు రసాభాసునుగించిని చాలవరకుమట్లాడిరి. శ్రీకాకుళం వాస్తవ్యులకు కవిరాయని విశ్వసుందరకర్మగారు వార్షికము అనుభవములనుగించి ప్రస్తుత సమరముగూర్చిని మట్లాడిరి.

అగ్ర్యక్షులకు వక్తలకు వందనములతో సభ సుమారు 8 గంటలకు ముగింపు కాబడినది.

క. వెం. సుబ్బారావు,

“వశీకర లేహ్యము”

గంటకు సీర్యము గట్టిపరచును. సింహముతో పోరాడగలకీ క్తి నిచ్చును. సంసారసౌఖ్యమును చక్కగ అనుభవించును. రక్తము కుశ్రపరచును. గొడ్డాండ్రకు సంతానము కలిగించును. స్త్రీపురుషులకు ఆనందము కలుగజేయును. హిమాలయపర్వతవనచూలికలతో, బంగారుతో చేయబడెను. గుణము లేదన్నవారికి డబ్బు వాపను అంపెదము. దీనిగుణము వర్ణించుటకు దొరతన మొప్పుదు. వాడితీరుడు. డబ్బాబు కులిక 80, 60 కులి 5-8 జర్మను క్యూఫ్యుయెక్కుగ కేరియకు 30, రు 29. డాక్టర్ A. S. మూర్తి, చికాగోలో నీటి

శ్రీమతి ఆదిపూడి వసుంధరా దేవి గారు
ఎం. ఎ. బి., ఎస్. సి.

ఇంగ్లాండులో ఉన్న తేదీ నభ్యసింపి మదరాసునకు తిరిగివచ్చిన ఆంధ్ర విద్యుషి.

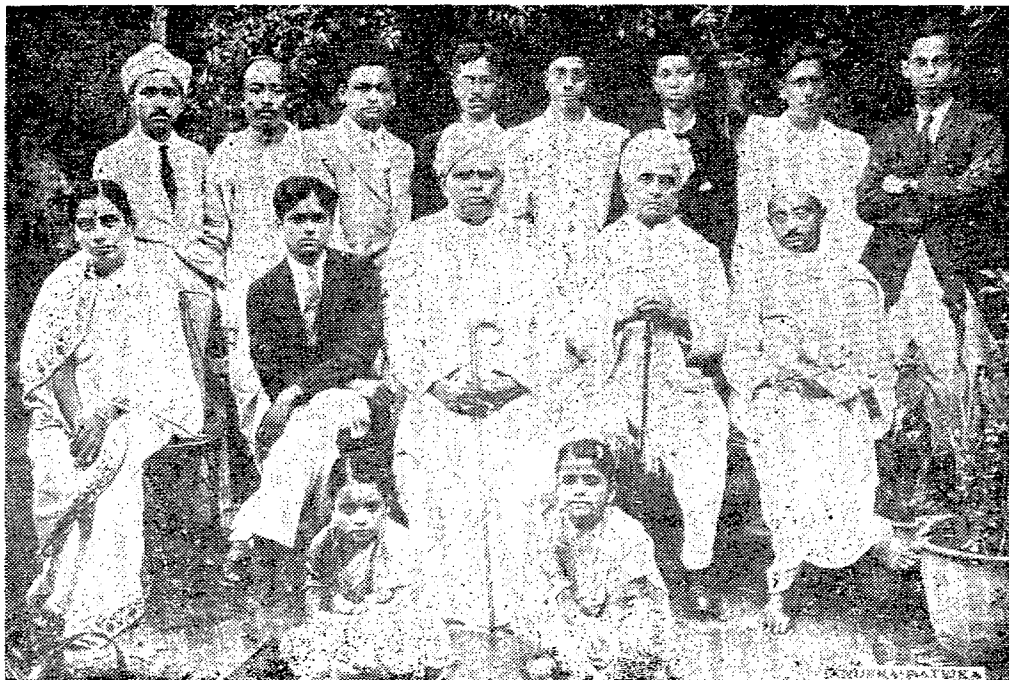

నెల్లూరు నాయకులకు విందు:—మూడు నెలలు శిక్ష ననుభవించి విడుదలైన నెల్లూరు కాంగ్రెసు నాయకులు డి. బలరామరెడ్డి, ఎల్. సుబ్బరామ రెడ్డి, బెజవాడ గోపాల రెడ్డిగార్లకు మదరాసు విక్టోరియా హాస్టలు విద్యార్థులు కొందరు 25వ తేదీన విందు గావించిరి. అతిథులు మధ్య కూర్చోనియున్నారు. (పి. ఎఫ్. ఎ.)

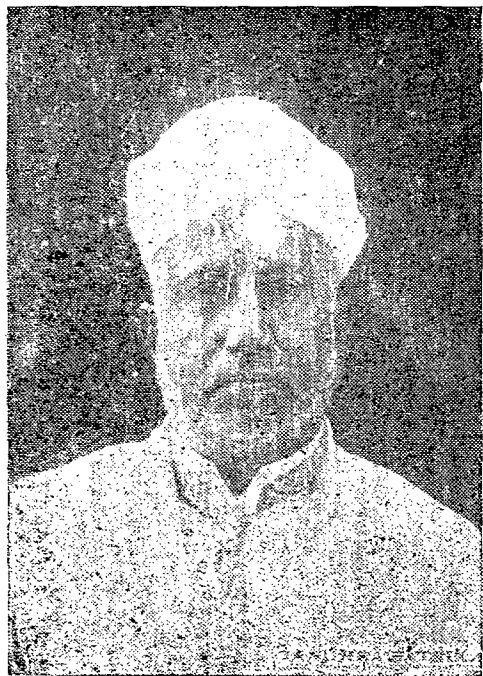

కె. రెడ్డి రాజుగారు

కనూరురాజుగారు ఇంగ్లాండునకు బోయి సార్వభౌమని దర్శించి ఇంగ్లాండు-ఇరాకు సంధిగూర్చి చర్చించిరి. (కె. ఎఫ్. ఎ.)

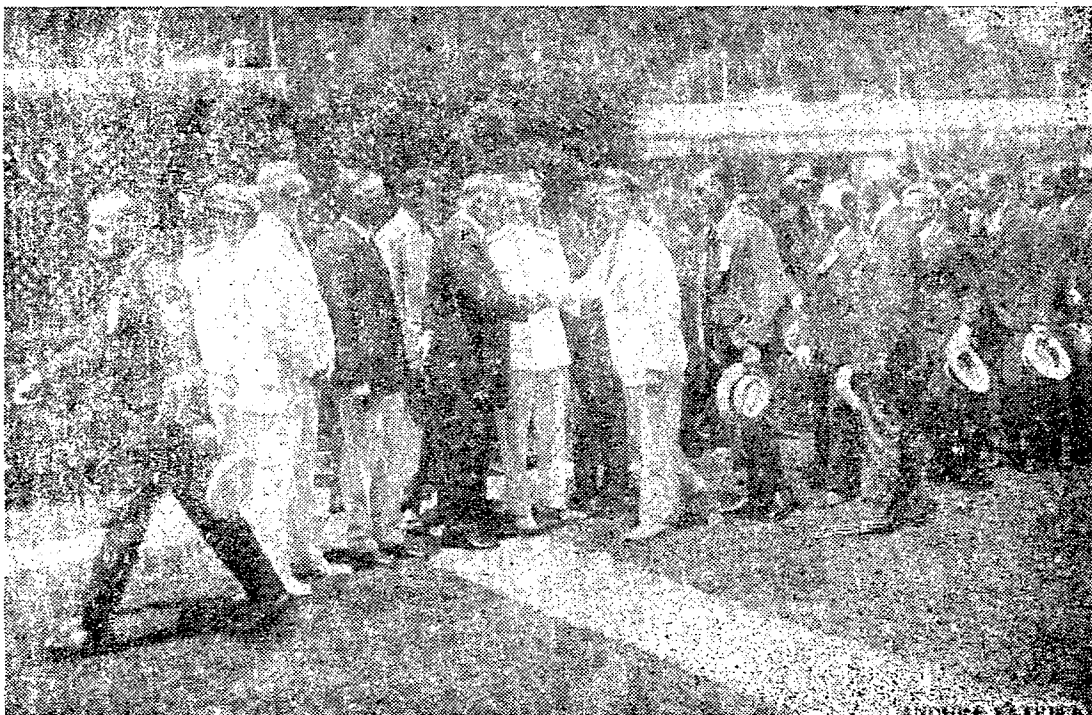

మహారాష్ట్ర సంఘము:—మదరాసు మహారాష్ట్ర సంఘమువారు నూతన శట్టభద్రులకు విందు గావించిరి. అధ్యక్షత వహించిన కె. వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు మధ్య కూర్చోనియున్నారు. టి. రామచంద్రరావు, శ్రీమతి ఇందిరాబాయిగారు, బి. రామరావుగారు మున్నగువారు ఇందు గలరు. (పి. ఎఫ్. ఎ.)

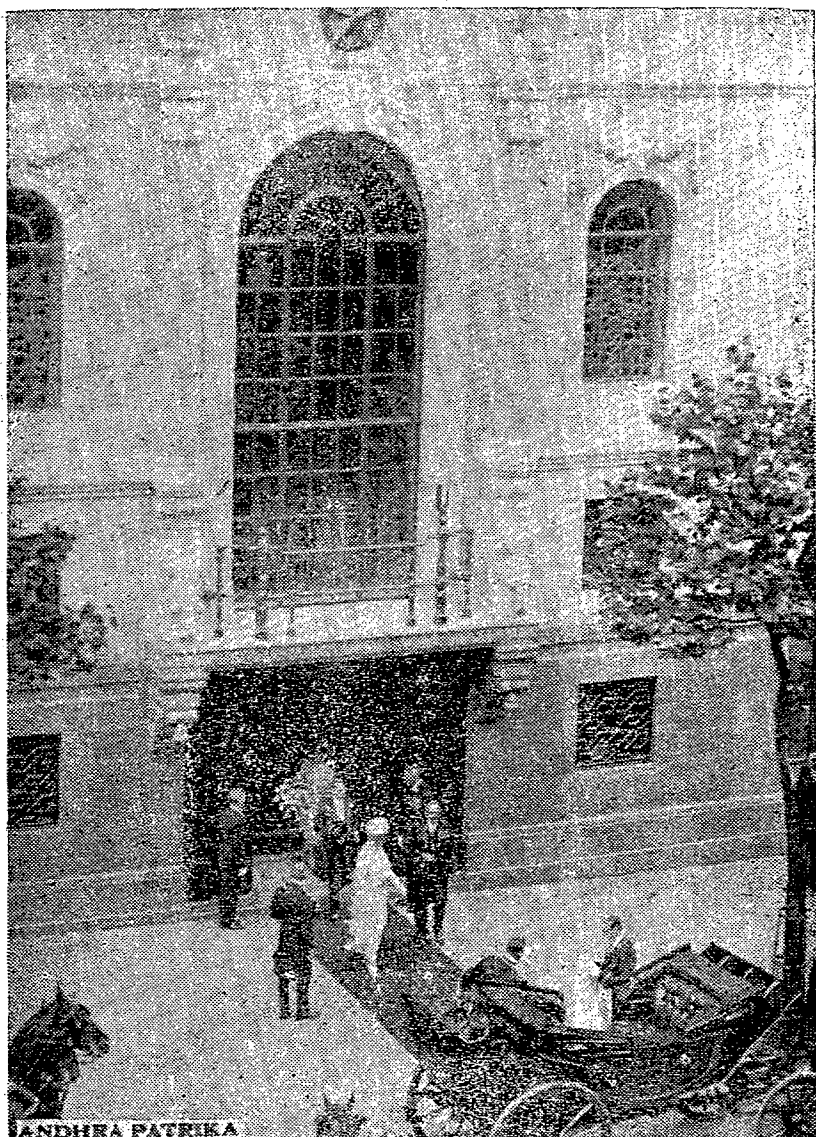

కె. దేశికాచారిగారు

మదరాసు అసిస్టెంట్ పోస్టుమాస్టరు-జనరలుగ నియమింపబడిరి. వీరు టి. కే. సర్. వి. భావ్యునియ్యం గారి దూతులు. (కె. టి. టి.)

అమెరికా అధ్యక్షులగు హూవరుగారు దక్షిణాధ్యవమునకు వెడలివచ్చిన బిర్దుగారి అనుచర వర్గమువారిని సన్మానించుట. (కె. ఎస్. ఎ.)

జార్జి సార్వభౌమ దంపతులు ఆఫీసును లండను నుండి ఇండియా భవనమును
తెరచి వచ్చుట. (సెంట్రలు న్యూస్)

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ పట్టప్రదానోత్సవము:—బియ్యటిక్కు ప్లాస్టీసిటి, రిజిస్ట్రార్ మక్కిను
గారు, డా॥ పి. సుబ్బారాయను, ఉపాధ్యక్షులు రాముని మీసను గార్లు. (ప్రె. ఫో. బీ)

కైకలూరు బోర్డు వైస్చూలు వార్షికోత్సవము

అన్నే ఆంజనేయ చౌదరిగారు
మదురై గ్రామమున ఖాదీ పరిశ్రమలయోగ్యులు.
6 మాసములు కఠినశిక్ష విధింపబడిరి.

తిరువాంకూరు చిన్న మహారాజీగారు, ఆమెకుమార్తెయ్య,
రాజగారి తమ్ముడును గతివారము మదరాసు వచ్చిరి.
(ప్రె. ఫో. బీ)

బోసుగారు
కలకత్తా చిత్రకారులు. వీరు ప్రభుత్వమువారి ఉపకార
వేతనముతో ఇంగ్లాండులో చిత్రరేఖన పరిశీలన మొనరించి
తిరిగివచ్చి డిల్లీలో వైస్రాయిగారి భవనమున అలంకరింప
వియమింపబడిరి. (జి. ఎన్. ఎ.)

గ్రంథ స్వీకారము

(భారతీ నంబి)

జడగంటలు

(పద్మనాభక గ్రంథమాలా ద్వితీయపునుము)

క్రాసునైజాన 32 పుటలు, వెల రు. 0-5-0

మంచి కాగితములు ముద్దలూలు అచ్చు.

గ్రంథకర్త:— చెలికాని సత్యనారాయణగారు. వెల యువారు:— మేనేజరు, పద్మనాభక గ్రంథమాల, పెంటనా గులవల్లి. రాజాం (విశాఖపట్టణము జిల్లా) అని వ్రాయవలయును.

విలాసము:— మేనేజరు, గోలకొండపత్రిక, ప్రాచుర్యబాధ, హైదరాబాదు.

హరిహర తారతమ్యం

క్రాసునైజాన పుటలు 30, వెల రు. 0-5-0.

శ్రీ హరిహర శివచార్య విరచితము.

విలాసము:— ఎడిటర్, ఆదిత్య, శ్రీగురుకులాశ్రమము చిరుమూడ, అనంతవరం పోస్టు.

గూఢార్థ సంగ్రహసహిత శ్రీ భగవద్గీతా

శాస్త్రము

క్రాసునైజాన 230 పుటలు, కాల్కో వైండు. వెల. రు. 0-5-0.

శ్రీ పరమహంస సచ్చిదానంద యోగీశ్వర విరచితము. చిరునామా— శ్రీ సచ్చిదానందర్ అండు కంపెనీ, పెరంబూరు బారక్స్ పోస్టు, చెన్నపురి.

ప్రభాతము

సాహిత్యసరస్వతి, వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారిచే విరచితము.

క్రాసు, 24 పుటలు, వెల రు. 0-5-0

ప్రకాశకులు:— భారతీ గ్రంథమండలి, సత్యపల్లి.

శరీర దేవాలయ రహస్యార్థ పారిజాతము

శ్రీ పరమహంస సచ్చిదానంద యోగీశ్వర విరచితము.

క్రాసునైజా, పుటలు 80 వెల రు. 0-5-0

విలాసము:— శ్రీ సచ్చిదానందర్ అండు కంపెనీ, పెరంబూరు బారక్స్ పోస్టు, చెన్నపురి.

సమీరసం దేశము

సోమంచి వాసుదేవరాయకృతము

క్రాసునైజాన 32 పుటలు, వెల రు. 0-5-0.

విలాసము:— గ్రంథకర్త పేర శ్రీకాశ్యము, గంజాము జిల్లా అని వ్రాయవలయును.

చంద్రుడు

కళాప్రపూర్ణ, 'మహాపాద్యాయ' వేదము వేంకట రాయశాస్త్రిగారిచే రచింపబడినది.

క్రాసునైజాన 34 పుటలు, వెల రు. 0-3-0.

విలాసము:— నెం. ౪. మల్లికేశ్వరపీఠి, బాగ్లి పోను మదరాసు.

ఉపదేశామృతము

పుటలు 76, వెల రు. 0-5-0

రచయిత: శ్రీ మలయాళస్వామలవారు. ప్రకాశకులు:— టం. రామస్వామయ్యగారు: శ్రీ వేదవ్యాస ముద్రాక్షరశాల, చెన్నపురి.

గ్రామపునర్నిర్మాణము

డివియన్సె, పుటలు 71, వెల తెలియదు.

సంపాదకుడు: శనివారపు సుబ్బారావుగారు. చిరునామా— కొత్తూరు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా.

అక్షరమాలిక

వెల రు. 0-1-0

రచయిత: సాయం వరదరామగారు. ప్రకాశకులు: టం. రామస్వామయ్యగారు, నెం. ౫౧౧ క్రిష్ణప్పనాయకుని అగ్రహారం పీఠి, మింటు బిల్డింగ్ పోస్టు మదరాసు.

భూగోళములు

(మొదటి రెండు పుస్తకములు)

మొదటి రెండుభాగము విద్యార్థుల కుపయోగించునవి.

గ్రంథకర్త: గిడుగు నంకట సీతాపతి పంతులుగారు వి. ఏ. యల్. టి.

విలాసము:— ఎడిటరు, ఇండియన్ పబ్లిషింగ్ హౌసు లిమిటెడ్, ౫, నంతురామచెట్టి పీఠి, మదరాసు.

భానుమతి

(సాంక్షిక పుట)

డివియన్సె, పుటలు 330, వెల రు. 0-5-0

గ్రంథకర్త: యం. వి. పాపన్నగృహ్యగారు పరియవారు ముద్రాక్షరశాల గ్రంథకర్తగారి పేర వ్రాసిన బడయగలకు.

గండికోట

శ్రీ బాలభాగ్యశ్రీ గ్రంథనిలయములోని మొదటి యను బంధ గ్రంథము. కర్త: శ్రీ. సుబ్బయ్యగారు, ప్రొద్దుటూరు, కడప జిల్లా. వెల రు. 0-5-0 ల. క్రాసునైజా. అసలు పుస్తకము ౧౬ పుటలు.

గ్రంథకర్తగారు గండికోట శ్రీకృష్ణమఠ దర్శించినపుడు వారికి గలిగిన భావముల మాత్రమే గండికోట, గండికోట పూర్వ వైభవమును స్మరించుకొని వ్రాసిన గీతమాలిక. సరస కథా కథనోచితమైన ఆఖ్యానవైశి కలదుగాని భావోన్మత్తము గాని, రచనా వైద్యగ్యముగాని ఇందు కానరాదు. "అడుచుం డిరి. కాలము పాడునీయ" అని యొక పాదము కలదు. అనగా కాలము గడపుట అని కనిగారి యభిప్రాయమై యుండవచ్చును. చరిత్రాత్మకమైన కథానకములు వ్రాసి గ్రంథకర్త పేరు గాంచునని మా యాశయము.

మ. సో. శ.

భక్త కుచేల

ఇది అప్పల వీరవెంకటశ్రీ గారి శాస్త్రీగారు రచించిన ఆంధ్రకవుల నాటకము. పేరునుబట్టి యిందలి యతివృత్తమును తెలిసికొనవచ్చును. భక్తశిఖామణి యను కుచేలని చరిత్ర మగుటయే యీ నాటకమునకు గొప్ప. ఇందలినితారసము నిండుక పాత్రలు చదివిమాడ వచ్చుదురు:

సీ. సత్యంబు సీపాద సరసిజంబుల నొత్త

లేమయో శ్రీ యెట్టి నోము శేన

నిరతంబు తననోట నిన్నె స్మరింపంగ

నారదుం డెట్టి పూర్వంబు శేన

నిత్యంబు తనమేను నీకె పాన్యుగ శేయ

భుజగరా శేమేమి పూజ శేన

సర్వవేల తన స్కంధంబుపై నిన్నె

దాల్చగ ఖగం డేమి తపము శేన

గీ. భృవుడు, ప్రహ్లాదుడును, బలి యెట్టివ్రతము

సత్పితారులు నీరు దర్శనము శేయ?

నమాహ పక్షితురంగ! దయాంతరంగ!

విమలసద్భక్తకృపాత్మనృగంగ! రంగ!!

(ముందుకు వడచును.)

ఉ. భూగీర్ణమై జులభి

పోల వనంత మగాధనూరు భూ

భారమునెల్ల బంధురము

భంగి శిరంబున దాల్చు నాదితే

మోరగుండెన నుండియు న

హో! ధరియింపగఁ జాలనట్టి సం

సారము నెత్తి నెఁ బడిన

శక్యమే కాంతలకున్ భరింపఁగా!

మఱియు నిందు కుచేలడు, అర్జునుడు, కలదు. వెళ్ళునట్లుముల ఆయిదుగురు పిల్లలతోడనిగా నిందులో కవి కుచేలని వర్ణించెను.

'నలినీలోచనుడు', 'కురుబునము', 'సన్దోష్టి', అలక లిపి అనుమానము' (అలకలన్న ముంగురులకదా! ముంగురుల నల్లకొనుదురా? 'తమ్మిలినుడు', 'మహాశక్యము', 'బువ్వ యెండిపెట్టెదా' ఇట్టివి చాలగలవు. అవాశ్యకము లగు పాత్రములు కొన్ని నాటకమున నెక్కినవి.

ఇట్టి నాటకములయొక్క తియనల్పవ్యయప్రయాసమాలకమే యగునగాక, ప్రయోజన ముల్లమే; తిరుమ ఆభావముకూడ వచ్చును. నాటకప్రసంగము నీరసనాటకములతో నిండి కళాహీనమగుచుండుట విచారకరము.

ఆత్మకథ

(గాంధీమహాత్మనిస్వీయచరిత్రము.)

ద్వితీయము ప్రథమము

క్రాసునైజా, పుటలు ౪౫౦

మేలయిన కాగితము; ముచ్చటలు గూర్చు అచ్చు.

అమూల్యమైన ఈ గ్రంథమునకు

వెంటనే ఆర్డరులు పంపుడు.

శతావధాని వేలూరి శివరామ

శాస్త్రీగారు తెనిగించినది

వెల 12 అణాలు మాత్రమే.

టోకుగా కొనువారలకు కమిషన్ యివ్వబడును

పోస్టుకర్చులు ప్రత్యేకము

ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయము, మదరాసు.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1930 సం॥ ఆగస్టునెల 30 తేది శనివారము

1. ధాన్యములు

బియ్యముబస్తాలు

కుసుమ తెనాలివి ,, ప 45 కలవి రు 12 3 0 13 4 0

నెల్లూరివి ,, డిటో 42 ,, 12 14 0 13 0 0

ధిల్లి ,, డిటో 46 ,, 14 0 0 15 8 0

రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి ,, 8 12 0 9 0 0

నవ్వులు ,, ,, 17 14 0 18 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205

,, 12 12 0 14 0 0

నెనగలు ,, డిటో ,, 13 4 0 15 0 0

పెసలు ,, డిటో ,, 12 0 14 0 0

మినుములు ,, డిటో ,, 13 4 0 16 0 0

ఉలపలు ,, ర 195 ,, 7 2 0 7 4 0

3. నూనెపప్పులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి ,, 105 0 0 110 0 0

నెయ్యి మ 1-కి ,, 14 0 0 19 0 0

వేరు నెనగపప్పు బా 1-కి ,, 87 0 0 89 0 0

వేరు నెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 92 మి.వ.నూనె 74.

అనుదము బా 1-కి 94 0 0 96 0 0

4. చిల్ల రవస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి 85 0 0 86 0 0

కురపసుపు ,, 35 0 0 45 0 0

మిరపకాయలు (గుంటూరు) బా 1-కి 98 0 0 105 0 0

ధనియాలు ,, బా 1-కి 28 0 0 35 0 0

గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు 40 45

బెల్లము బా 1-కి రు 24 0 0 40 0 0

అస్కాచక్కెర బస్తా 1-కి ,, 24 4 0 24 8 0

చింతపండు బా 1-కి ,, 24 8 0 35 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి ,, 29 8 0 30 0 0

చదరం ,, 24 0 0 29 8 0

రవుండు ,, 24 0 0 29 8 0

6. నూలు

నెం 20 బెన్ని సింహం యీటె రు 6 2 0

నెం 6 ,, కటారి ,, 3 6 0

నెం 20 1/2 రెట్టలేడి ,, 5 5 0

నెం 40 రాణి ,, 7 6 0

నెం 4 బెన్ని మసీదు ,, 3 0 0

44 నాందో ,, 4 5 0

నెం 20 1/2 జమ్మరు ,, 5 4 0

నెం 20 1/2 చేతిబిళ్ల ,, 5 7 0

నెం 20 1/2 తిరుమరు ,, 5 6 0

నెం 28 ,, 6 8 0

నెం 30 (చిన్న పెట్టె) తిరుగు ,, 3 7 0

కోలాపూర్ నెం 24 ,, 6 2 0

,, నెం 12 1/2 ,, 4 6 0

,, నెం 6 1/2 ,, 3 8 0

,, నెం 22 ,, 5 14 0

రెండుజింకలు నెం 20 1/2 ,, 5 5 0

7. లోహములు

నెం 100 తులం 1-కి రు 47 12 0 50 0 0

బంగారు తులం 1-కి ,, 21 8 0 21 18 0

సవరను 1-కి 13 9 6

ఇక్కిడి బా 1-కి ,, 196 0 0 198 0 0

రాగి బా 1-కి ,, 252 0 0 254 0 0

8. రంగులు

అతిమేలు స్విట్జర్లాండు అలిజరయ్ సింహంమార్కు

,, నీలిరంగు 1 రతి 0 10 0

,, 14 రతులు 1 10 6

,, 28 రతులు 1 10 9

,, 55 రతులు 1 8 0

,, 1 అందరు 1 8 0

రంగులుపాస్తుస్కా-బోలెట్ అనగా (టర్ని-రెడ్డు) 3 4 0

కాంగో 8 డి 1 0 6

దిరు 4 1 2 0

మాజిల్లాలో జిల్లాలో ఇరువదేసి మైళ్లు పోయినను
 ఆంధ్రబాటలో లేవు. కాబట్టి అనుసరింపరాని ఇట్టి
 సమయము కచ్చితముగా జెట్టుటవలన ఫలముండదు. ఎట్లను
 చూచి అధ్యక్షుడు అవసరములకొరకు ఇష్టప్రకారము
 ప్రణయము తీయను పెట్టును అధికారిగా నున్నాడు. అందఱచేత
 ఈ బాటను నియమమును వట్టి సిఫారసు మాత్రముగా పెట్టిన
 బాగుండు నేమో.

పంచాయతీల యంతస్తు

స్వాయత్తాశ్రయ రీత్యా పంచాయతీల కెట్టి స్థానము
 కలదను విషయమును గురించియు, ఫారెస్టు సేరములు వానికి
 సంబంధించిన వివరములను గురించియు ఈ చిత్తు స్థాండింగు
 ఆర్డరును సిద్ధము చేసిన పెద్దలు చిల్లరవిషయముల ప్రకరణము
 నందు విమర్శ యొక్కొనినారు. పంచాయతీలకు ప్రభుత్వము
 వారు ప్రసాదించిన దలమకొనిన పదవి యిట్టి చనుటకు
 ఈయొక్క సందర్శనము చాలినంత తార్కాణము.

ప్రభుత్వము వారి అభిప్రాయము ననుసరించి యేమి ఈ చిత్తుకు
 సరిమాదిన పెద్దమును ముఖ్య కమిటీ అభిప్రాయమున నేమి పంచా
 యతీలు ఏర్పడునపుడు వానికి స్వాయత్తాశ్రయస్వభావమున
 పదవి లేనే లేదు. ఒప్పుకొనిన పన్ను మొత్తమును చెల్లించ
 వలసిన కంట్రాక్టులేగాని పంచాయతీ అంతకంటెను ఎక్కుడు
 గాదు. స్వాయత్తాశ్రయ మయిన అధికారమంతయు ఫారెస్టు
 పంచాయతీలకు సంబంధించినంతవరకు రివిన్యూ డిపార్టుమెంటు
 వారిది. అందులో డిప్టీ తహశీల్దార్ గారు నిగ్గచేసిన నెండు అధి
 కారి ఏ పంచాయతీ బాగుగా పనిచేయుచున్నదని ఇతడు సిఫా
 రసు చేయునో ఆ పంచాయతీకి స్వాయత్తాశ్రయ పదవి ఇవ్వరట.

పంచాయతీదారుకు "ఫారెస్టు ఆఫీసులుగ" గణించు
 తు. ఆ చేయునట్టి సిఫారసు విషయమునందు డిప్టీ తహశీల్దార్
 గారు, రివిన్యూ డివిజను ఆఫీసులను బహుభాగముగా నంద
 వలయునట. ఇంతకథ యీ విషయమునందు చెందిన ఈ చిత్తు
 బోర్డు స్థాండింగు ఆర్డరు కర్తవ్యముగాని కమిటీవారికిగాని చట్ట
 ములు తెలియవని నేనన సాహసించును గాని నే నెరిగినంతవరకు
 మీరు పంచాయతీలకు పారపాటుమై అపచారము గావించి

నారని నావిశ్వాసము. ఇప్పుడు కల ఫారెస్టు బట్టము ప్రకారము
 జిల్లా కలెక్టరుగాని రివిన్యూ డివిజను ఆఫీసుగాని డిప్టీ తహశీల్దార్
 గాని ఫారెస్టు ఆఫీసులు నేనుగా కారు. కాని 'ఫారెస్టు ఆఫీసు
 య' అనుపదమునకు ఫారెస్టు అక్షులలో నిర్వచనము కలదు. దానిని
 బట్టి ఫారెస్టు ఆఫీసుడుమొట్టటి ఎవ్వరికి ఒప్పుకొనుచునో వా
 రందరను "ఫారెస్టు ఆఫీసుడు" అని కలదు. ఒక్క కాంపౌండింగు

చేయు సాధికారము ప్రత్యేకముగా ప్రసాదితము కావలయును
 గాని తక్కిన 'ఫారెస్టు ఆఫీసుడు' అధికారములు ఆ ఆఫీసులయి
 ప్రతివారికిని సంక్రమించును. ఈ కారణముచేతనే పంచాయతీ
 ల పరిపాలనకు నడుప సేర్పడుచున్న అధికారులను వాచర్లతో
 నహా "ఫారెస్టు ఆఫీసుడు" అని ఎంచుటకు వీలున్నది. ఇదే
 అధికారము పంచాయతీల కేల సంక్రమింపవో నా కర్తవ్యమునట
 లేదు. అగ్రిమెంటులోని ప్రకరణములబట్టియే పంచాయతీదార్లు

"ఫారెస్టు ఆఫీసుడు"లకు చెందిన కార్యములను చేయుటకు నియమి
 తు లగుచున్నారు. కాబట్టి యెంతవరకు అన్ని దర్జాల "ఫారెస్టు
 ఆఫీసులు" చెందవలసిన అధికారములు కలవో అంతవరకు
 ఫారెస్టు పంచాయతీదార్లు కును అధికారము కలదు. కాంపౌండింగు
 , త్యాగి ప్రత్యేకాధికారములు వారికిని వీరికిని సమానముగానే

ప్రత్యేకముగా ప్రసాదించ వలసియుండును. ఒకవేళ పంచాయ
 తీలవిషయములో కానవలదాధికారము ప్రత్యేకముగ నిర్ణీ
 తము చేయబడునా అది కలెక్టరుమొదలు వాచర్లవరకును ఈ
 ప్రత్యేక నియమమునకు లోనుగావలసియుండును. పంచాయతీదా
 రులకు మాత్రము సిఫారసుమీద అధికారములు సంక్రమింపవల
 యనట గౌరవప్రదము గాదు. అధికారములేని పంచాయతీల

నిర్ణయములకుండు నిర్ణీత పనులకుండు మేలు. ఒకచేత అధికా
 ర్యమున్నా మని మరియొకచేత తుడిచిపెట్టినట్లు లున్నవి
 వదల్చున నీ చిత్తులో చేయబడిన సలహాలు.

ఫారెస్టు సేరములు వానికి సంబంధించిన యితరవిషయము
 కూడ ఈ చిత్తు స్థాండింగు ఆర్డరు పరస్పర విరోధములకు
 గురియినది. అసలు స్థాండింగు ఆర్డరుకు అనుసరించి య 50 ల
 విలువకు లోనైన సేరములు డిప్టీ తహశీల్దార్ కు రిపోర్టు చేయ
 వలెను. ప్రా సి క్చ్యూ మ్ కా చే య వ ల సిన

యెడలగాని విలువ రు. 50-లకు మించిననుగాని డివిజన్ ఆఫీ
 సరుకు రిపోర్టు చేయవలెను. అనుబంధము XII పేరా 10
 (III) అగ్రిమెంటులో ఈ నియమమునకు సరిపోవు మార్పు
 కు. ప్రాసిక్యూషను జరగవలసిన కేసులను పంచాయతీదారు

విజయవాడలో గూడిన సహాయము

న కాలము లో సరియైన వని

పనిచేయుటకు దృఢనంత్రము, సహాయము చేయవలెననెడి కోరికతో పనులచేయుడు. గత
 60 సంవత్సరములనుండి సురాజ్ మల్ వారు ప్రజల యాదరణకు పాత్రులైయుండిరి.

మా కాతాదార్లు తమ స్వానుభవమువలనే మాయొక్క పనితనమును, ఓర్పు, సమ్మత
 ములను తెలిసికొనియున్నారు. వారి విషయములను వ్రాతపూర్వకముగ యిచ్చియున్నారు.

సురాజ్ మల్ లల్లుభాయి అందు కో.

వజ్రపు వర్తకులు, నగలవర్తకులు, 313, ఎస్. ప్ల. నెట్, మద్రాసు.
 రాక్ ఫోర్డు గేట్, పశ్చిమ వర్తకులు, నగలవర్తకులు, 313, ఎస్. ప్ల. నెట్, మద్రాసు. తిరుచినాపల్లి

AMRAK

(OF LONDON AND U. S. A.)

తెలిసిన మనుజుడు

THE HOTEL CLARENCE

రందాల్ఫోర్డ్, వే. జే. రి. మద్రాసు. టెలిఫోన్: 2481

"అమరక్" నిష్కగురించియు, మరి యితరులను గురించి
 కూడ చెప్పును.

నీకు వ్యాధిచేగాని, ప్రవృత్తిసంబంధమునట్టియు, కుటుంబసంబం
 ధముగ; విచారముండిన జీవము కల్పించునట్టి యీ శిర్షి
 యొక్క సలహాను పొంది లాభమును వడయుటకు యిదియే
 అత్యుత్తమ మార్గము. 2000. ఓ. ఓ. డు. ప్రొ. సె. సె. యొక్క.

యోగి, హస్త సాముద్రికుడు, వ్యాధులను చెప్పవచ్చు. ఆచారములు నెలపులేదు.

మీరు 1930 నం|| సెప్టెంబరు. 6 తేది శనివారం. సాయంత్రం 6 గంటలు

1930 నం|| " " 15 తేది శనివారము.

సాయంత్రం 6 గంటలు మద్రాసు, పాల్కు-టౌన్, మెమోరియల్ యందు ప్రసంగము, ప్రమాణములతో
 ఉచితముగా చెప్పుదురు.

(ప్రతేయమునకు హక్కు ప్రత్యేకించి యుండును)

సలహా అడుగకాదు:—
 తెల్ల వారి 9 గంటలు మొద
 లు సాయంత్రం 6 గంట
 లువరకు ఏర్పాటుచేగా.
 పీసు తగుమాత్రమైనది.

అధికార విచ్చినవారి మేతసేరములు కట్టెలనరకు సేరములు
 వీనిలో వస్తువు మూడింటుకంటె ఎక్కువ కాంపౌండింగు
 వేయరాదనియు మేకలను మేసిన సేరములో అయిదింతలకంటె
 ఎక్కువ వేయరాదనియు నియమమును కమిటీవారు చేర్చినారు.
 ఈ నియమము చాల చక్కని నియమము. దీనిని ఉంచి తీరవల
 యును. కాని ఇది పంచాయతీలు వేయునట్టి కాంపౌండింగుకు
 మాత్రము అన్వయముచాలదు. డిప్టీ తహశీల్దార్ కు డివిజ
 నల్ ఆఫీసుకు అందరును ఈ నియమమును పాటించవలెనని
 నియమించుట అత్యవసరము.

చిల్లర

ఒక్క మాఖ్యమైన ప్రాణసంకటము మాత్రము తొలగి
 తీరవలెను. కలెక్టరుగారితో మొదట సంప్రదించి రివిన్యూ డివిజ
 నల్ ఆఫీసు ఏ పంచాయతీదారులైనను తొలగింప నగును. ఆ
 ఉత్తరువే తుదియు త్తరువు. నిరంకుశపాక మింకికంటె ఎక్కువ
 ముదురున నెన్న దైనను పడగలదా? పంచాయతీదారులకు ప్రజ
 లన్నా కొనుట యేమో? పంచాయతీసభ్యులకు సంబంధము లే
 కుండ వారి అభిప్రాయము తీసికొనకుండ రివిన్యూ డివిజన్ ఆ
 ఫీసు పంచాయతీదారులను తీసివేయుట యేమో? అందులో
 అపేలు గవీలులేని తీసివేతయేమో? ఇట్టి అధికారమును రివిన్యూ
 వారికి ఇచ్చేయెడల ఈ ఎన్నిక లెందుకు? ఈ పంచాయతీ
 లెందుకు? ఈ అదాపుడి ఎందుకు? ఇది ఏవిధమైన ప్రజల
 స్వాతంత్ర్యమో?

చివర మాట

ఈ చిత్తు చాల పేలవమైనది. చాల కొరతలు కలది.
 చాల అసంతృప్తికరము. ప్రజలయొక్క అభిప్రాయమునందుగాని
 వారి హక్కులయెడల గాని ప్రభుత్వమువారికి ఏవిధమైన గౌరవ
 మైనను ఉండేయెడల వా రిచిత్తుకు పూర్తిగా హక్కుగలది. క్రొత్త
 చిత్తును సిద్ధపరచి మరిల ప్రకటించి తరువాత దీనిని కానవసమ
 యు చేయవలసియుండునని నావిశ్వాసము.

మద్రాసు అందు సదరన్ మరాటా

రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటెడ్ చేయబడినది)

ప్రకటన

ఈ కంపెనీవారికి అక్టోబరు 1930 మొదలు 31 మార్చి
 1931 వరకు కావలసిన 1600 టన్నుల టేకు కలపయున్నా.
 1200 టన్నుల అడవి, మానులున్నా సప్లయ చేయుటకు
 పెండర్లు కావలెను. కనుక పెండర్లు పంపవలసినవారు
 మద్రాసు, పాల్కు-టౌన్ లోని ఎమ్. అండ్ ఎస్. ఎమ్.
 రైల్వే కంపెనీ ఏజెంటు గారికి 1930 సెప్టెంబరు 28 తేది
 మంగళవారము సాయంత్రము 3 గంటలలోగా వారికి చేరు
 నటుల పంపవలెను.

పెండర్లు ఫారములు, వాటి వివరములకు పెరంబూరు
 లోని ఎం. అండ్ ఎస్. ఎమ్. రైల్వే కంపెనీ కంట్రాక్టర్
 ఆఫ్ ఫ్లావ్ వారినుండి య 5 లను చెల్లించి తెప్పించుకొనవలెను.
 సామ్మ వాషను యివ్వబడదు. పెండర్లు ఫారములు వి. పి.
 ద్వారా పంపబడవు.

పెండర్లను నీళ్లకవల్లలో పంపుచు కవల్ల రైభాగమున
 "టేకు, అడవికలప సామానులు సప్లయ చేయు పెండర్లు" అని
 వ్రాసి పంపవలెను. ఈ కవల్ల పెండర్లు ఫారములలో సహా
 పంపబడును.

వి. సి. టర్నర్,
 కంట్రాక్టర్ ఆఫ్ ఫ్లావ్.

వ్యవసాయం

చీరాల

చీరాల ఆస్పత్రి, మాలవ్యా, వి. జె. పతేలు మున్నగు డిప్యూటీ సర్జన్లు ఆంధ్రప్రదేశ్ శిశు వైద్యవనరుల యిచ్చట బట్టలవస్త్రాలు తమ ఆసక్తితో తెలుపుచు వారటాలు గావించిరి.

(విశేషలేఖరి)

విలూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

విలూరు, ఆగస్టు 29:—ఈ రోజున 24 తేదీన ఆక్రమణకు గురైనది. ప్రభుత్వ వ్యవస్థలను తెలియజేయుచు, ఇండియన్ పీనల్ కోడ్ 145, 858 సెక్షన్ల క్రింద విలూరు కార్యకర్తలు 28 రు చార్జీ చేయబడిన కేసు సేటి యుద్ధము 11 గంటలకు కొత్తూరు సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారి యెదుట విచారణకు వచ్చెను. మద్యాలలో ఇరువురు కొర్రునకు హాజరుకానందున కేసు సెప్టెంబరు 6 తేదీకి వాయిదా వేయబడినది.

చీరత్తని వార్తలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఆరోగ్యవాసరోత్సవము

ఆగస్టు 27:—ఈ రోజున తాలూకాలోని చివ్యాడ, అమలమల, తిరువాలంగూడు, పల్లిపల్లి, రామకృష్ణరాజుపేట, వెడియంగూడు, అత్తిమంజేరిపేట మున్నగు గ్రామములందు ఆరోగ్యవాసరోత్సవములు మిగుల జరుగడముగ జరిగినవి. గ్రామారోగ్యములను గూర్చియు, అంటువ్యాధులు కనిపించిన వారల పాపములను విషయములను గూర్చియు ఉపన్యాసములు జరిగినవి. ఆటలు పోటీపందెముల గూడ సేర్పరచి పాఠశాలల బాలరమ వివిధంగా బహుమతులను గూడ బంచిపెట్టి సత్తు చేరియుచున్నది.

మద్యవిషేధ ప్రచారము

చిత్తూరుమండల మద్యవిషేధ ప్రచారక సంఘం పాఠశాలలను క్రియంత పీటరు మాణిక్యం గారు ప్రదర్శనపు మోటారుకారుతోడను మొన్న నీయూరికి వచ్చియుండి బోర్డు యెత్తిమెంబరి పాఠశాలలో పతముల బ్రదర్శించి గ్రామచారిడి వద్ద మాజిలంతుల ద్వారా మద్యపానమువలన గలగు దురంతములను గూర్చి విప్రముగ సుపన్యసించిరి. మా తిరుత్తని తాలూకాకు వైసంఘము తరపున ప్రచారకులుగా సందు శ్రీ వి.

నారాయణస్వామి నాయుడు గారును శ్రీధర్ శ్రీ తాలూకాలో దిగి ప్రచారము గావించుచున్నారు.

కల్లంగడల వేలం పాటలు

ఈ నెల 1 వ తారీఖున వేలంపాటలు జరిగి ఎవరును వేలముపాలులు బాడక నిలిచియుండిన మా తిరుత్తని డివిజనులోని 8 కల్లంగడల నిన్నటిదినము నీయూరిలోని డిప్యూటీ సర్జన్ల వారు మరువేలము వేయించిరి. గతసంవత్సరమునకంటె తక్కువ వాడాయుతో 18 అంగుల్ల వేలముతో పాడబడి యిబారాదాయ లెత్తుకొనిరి. ఈ మారు పికటింగు వగైరా లేమియు జరిగియుండలేదు.

రైలుప్రమాదము

మొన్నటిదినము సాయంత్ర మారుగంటలకు రేణిగుంట నండి మదరాసునకు బోవుచుండిన ప్యాసెంజరు ట్రెయిను క్రింద పొంబడిరైలు స్టేషను సమీపమునం దొక పురువవృత్తి రైలురైలు దాటుచు ప్రమాదవశమున రైల్వేదబడి మరణించెను. పోలీసు పంచాయతీ దిగి ప్రమాదముని తీర్మానించిరి.

పులి వేట

యీ యూరికి సమీపమున గల నానగమిండి కొండయందుండి శ్రవణ నమితముగ భయపెట్టుచు పరువులను, మేకలను దినుచుండిన చిరుతపులి నొకదానిని మొన్న నీయూరియందలి వేటగాడొకడు తుపాకితో కాల్చిచంపెను. చిరుతపులి మృతక శేటరమున శృంగారించి బండిపైనునిది నీయూరియందలి ముఖ్యవీధులలో మెరవడి గావించిరి.

హైస్కూలు భవనము

ఈ యూరియందలి బోర్డు హైస్కూలునకుగాను సుమారేబడివేలరూపాయలు వెచ్చించి నిర్మించుచుండు నూతన భవన నిర్మాణపు బతులు చురుకుగా జరుగుచున్నవి. 1981 సంవత్సరము జూలై మాసమున నూతనభవన ప్రవేశము జరిగి పాఠశాల కార్యక్రమములు ప్రారంభించెదరని యియుచున్నది.

బెజవాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

బెజవాడవకీలు దిగవల్లి వెంకటేశ్వరరావుగారిపై కేసు

బెజవాడ, ఆగస్టు 28:—ఈ నెల 25 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 2-45 గంటలకు క్రియంత దిగవల్లి వెంకటేశ్వరరావుగారిపై బెజవాడ జాయింటు మేజిస్ట్రేటుగారు ప్రాసీడెంట్ కోర్టు 112 వ సెక్షన్ క్రింద నోటీసు బారీచేసిరి. ఆరోజుననే కోర్టులో 4 గంటలకు హాజరుపట్టాజ్ఞాపించిరి. ఆనోటీసులో దిగవల్లి వెంకటేశ్వరరావుగారు సత్యాగ్రహచరిత్రము మొదలు గల 10 పుస్తకములు వ్రాసి అప్పజేర్చి ప్రచురపరచిరనిన్ని, ఆ పుస్తకములలో 124 సెక్షన్ క్రింద రాగలరాజద్రోహసమాచారము లున్నవనిన్ని, అందులకుగాను 108 వ సెక్షన్ క్రింద శివరావుగారిపై నుంచి నడివడితో ఒక సంవత్సరముపాటు ఉండుటకు పూచీకత్తు యెందుకు తీసుకోవడమిన్ని వివరించియున్నది.

నోటీసు ప్రకారము శివరావుగారు సరిగా 4 గంటల కోర్టు లో హాజరైరి. మేజిస్ట్రేటు గారు యీ రోజున పోలీసు సాక్ష్యము తీసికొందుమని చెప్పిరి.

ఈ రోజున ప్రభుత్వమున బెజవాడ సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టరుగారు సాక్ష్య మొసగిరి. అందులో తాము శివరావుగారికి యెరుగుదుమనిన్ని, నోటీసులో నుదాహరించిన పుస్తకములన్నియు వారే వ్రాసినట్లు తమకు తెలిసినదనిన్ని, బెజవాడ ఆంధ్ర గ్రంథాలయము, సాభాగ్యప్రెస్సులలో అప్పజేర్చినదనిన్ని, వారి రిజిస్టరులవల్ల శివరావుగారి ఆ పుస్తకములు వ్రాసినట్లు సుప్రసిద్ధమనిన్ని, ఆ పుస్తకములలో వ్రాసిన సంగతులు కొన్ని రాజద్రోహ సంబంధమైన వని తమ ఆభిప్రాయమనిన్ని నడిపిరి. మరియు ఆయా పుస్తకములనుంచి తాము అక్షరపిండు విషయములను చదివి కోర్టులో వినిపించిరి.

5 గంటలయినందున యీ కేసు 28 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడినది.

28-వ తేదీ విచారణ

28-8-80:—పై కేసు లో యీ రోజు పోలీసు సాక్ష్యము తీసుకోబడినది. నూజివీడు, బందరు, రాజ్మఘపేట, బెజవాడలవున, గవర్నరు పేట సబ్ ఇన్ స్పెక్టర్లు సాక్ష్య మిచ్చిరి. వీరలు తాము యింట్లు సోదాచేసినవృత్త నోటీసులో నుదాహరించబడిన పుస్తకములను తాము పట్టుకొని రవియన్న, బెజవాడ మీటింగులలో ఆ పుస్తకములు అనుబడిన వనియున్నా, శివరావుగారిని యెరుగుదుమనియు, వారి మీటింగులలో మాట్లాడుచుండెడివారనియు, ఖద్దరుప్రచారము చేసినారనియు, వాలంటీర్స్ తో తిరిగి విదేశవస్తుబహిష్కారమునకుగాను పనిచేసినారనియు చెప్పిరి. (కాసుపరీక్షలో శివరావుగారి ఆ పుస్తకములు వ్రాసినట్లు తమకు స్వంతముగా తెలుసునా అని అడిగినదానికి, తమకు స్వతంత్రముగా తెలియదనియు యితరులు చెప్పినదానివల్ల తెలియుననియు చెప్పిరి. పోలీసు సాక్ష్యము అయిన తర్వాత బెజవాడ సాభాగ్యప్రెస్సు ప్రాప్రయిటరు, దేశరాజా నూర్జునారాయణగారు విచారింపబడిరి. తాము బ్రిటిషువస్తుబహిష్కారము పుస్తకమును 5000 కాపీలు అప్పజేర్చిపించితిమని నడిపిరి. తాము పంపిన రిపోర్టులో శివరావుగారు దానికి గ్రంథకర్తయని వ్రాసినట్లు చూపించిరి. సాయంత్రము 5 గంటలు అయినందున వీరి క్రాసుపరీక్ష కాలేదు. సెప్టెంబరు 2 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడినది.

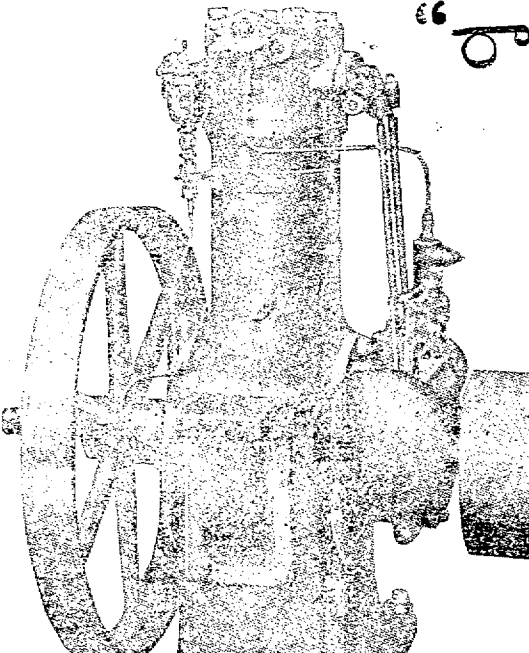
పాదర్తి సుందరమ్మగారికి 6 మాసములు శిక్ష

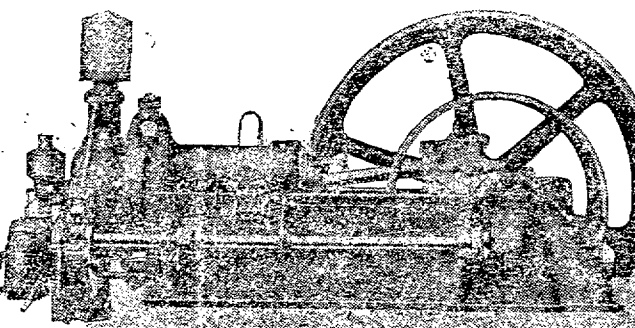
బెజవాడ, 28-8-80:—ఈ రోజున సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారి కచ్చేరీలో క్రియంత పాదర్తి సుందరమ్మగారిపై తేబడిన జుడా డోరేగింపు కేసు పూర్తి అయినది. సుందరమ్మగారికి ఆరుమాసము విడిశైలు విధించబడినది. సుందరమ్మగారు బహుసంతోషముతో శిక్షనుగైకొని వేలూరు జైలుకు వంపబడిరి. బి. క్లాసు యివ్వబడినది.

వర్తికల్ కోల్డ్
ప్లాస్టింగ్
క్రాడాయి
లు ఇంజనులు

ఈ రోజు స్ట్రాక్ ట్రెయిని, వేడిచేయన పరము లేకనే నియమము స్ట్రాక్ అపను, ఆయిలు ఖర్చు బహుతక్కువ. నీటి పంపులకు సుప్రసిద్ధముగా పనిచేయును. ఎవరైనను ననుభవకొనవచ్చును. పంపులు ఇంజన్లు సిట్టుగా నున్నవి.

“రాబ్బన్”

హెల్ప్స్ కోల్డ్ ప్లాస్టింగు క్రాడాయిలు ఇంజన్లు

ఇంజనులు అమితబలమైనవి. నిమిషములో (వేడిచేయన వనరము లేకుండనే) స్ట్రాక్ అగును. క్రాడాయిలు ఖర్చు బహు తక్కువ “హెల్ప్స్ వరు సరిగా చూపును. రాబ్బన్ గాన్ ఇంజనులు, నేమిడిజలు హెల్ప్స్ బల్బు ఇంజనులు” అన్ని ఇంజనులకు సామానులు స్టాకులో యుండును.

5 మొదలు 60 హార్సపవరులకు ఇంజన్లు స్టాక్లో నుండును. ధరలను, క్యాటలాగును వ్రాయును.

వెబ్సైటు:—[లండన్ ప్రెడింగు కంపెనీ](#), న్యూ యిండియా బిల్డింగుస్, సెకండు లైను బీచ్, మద్రాసు.

న వెండి, నవరం బంగారుచే చేయబడిన నగలు
చెప్పిన గడువుకు తగుపూచీతో తయారు చేసి యివ్వబడును.

కేశవజీ దేవచంద్,

నగలవ్యాపారం, 21-చై నాబజార్, మద్రాసు.

చిత్రము.

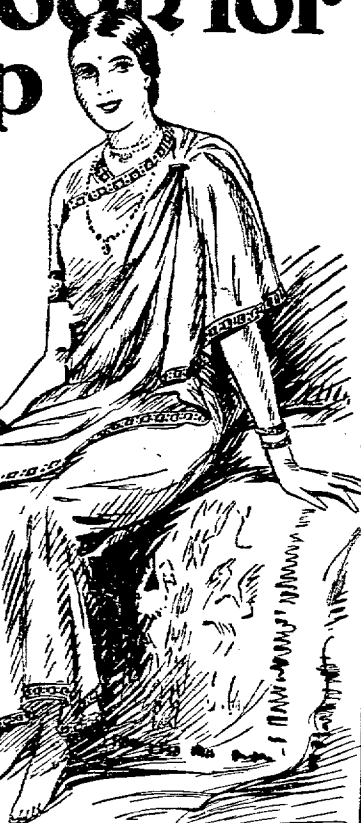
What I look for in Soap

ప్రథమములో దీని యాకర్ష నీయ
మగు సువాసన, మందరము యాక
రములవలన తక్షణమే యన్నివర్జుల
కం తెలిపించియున్నది.

నాకు నచ్చిన నబ్బు దేవులన్
మాలత్తెన్ గ్లీ నరీన్ నబ్బు
మాత్రమే యెందుండి మామము
యందముగను, మనోహర
మైన సువాసన గలిగియు
న్నది. ఆ! దు! అబ్బదును

SOLE AGENT
A.V.R. ADYCAPPA CHETTY
ఎ.వి.ఆర్. ఎ.ఆదికప్పచెటి నెం. 1

నందు దావా దాఖలు చేయబడెను. ఫిర్యాది యాఖిల మాన్యు
మగారి తరపున ఈవిధముగ చెప్పుకొనబడెను.

(1) ఫిర్యాది వర్తకులు. 35 సం॥లకు ప్రజాపిత జీవిత
మందు పాల్గొని ప్రజాసేవ చేయుచున్నాడు. కాంతోమని
వామలు. చెంగల్పట్టు, ఉత్తరాగ్రాటు జిల్లాల తరపున
చెన్నపురి కాసనసభకు మహమ్మదీయ అభ్యర్థి పోటీజేయుచు
న్నాడు.

(2) ముద్దయిగూడ అదే స్థానమునకు పోటీజేయుచు
న్నాడు. బర్మాపెట్ కంపెనీయందు నౌకరులు.

(3) ఫిర్యాదినిగూర్చి వోటరులగు మహమ్మదీయుల
మనములందు విశోధభావమును అసహ్య భావమును జనింప
జేయుటకును, వారి కీర్తికి భంగకరముగ ప్రచారము గావించి
ముద్దయి తద్వారా తనకు వోట్లను సంపాదించుటకై కరపత్ర
ములను మరొకరిపేరిట ప్రచురంపించి పంచివెట్టింది.

అందు వ్రాసిన వ్రాతలలో నీ విషయములు గుర్తు-1.
ఫిర్యాది ఒక సభయందు అధ్యక్షులుగనుండి ప్రతిమాదియును
స్వయంకృషివలన ప్రవక్తగావచ్చునని నోకిచ్చెప్పెను. భృష్ట
లంతట నీవాక్యములవలన ఉద్బేధతెలి, అచటజేరిన ఉలేములం
దు మాలవాసయ్యున్ సయ్యున్ ములేమాక్ నద్విగారు ఉక్ర
పూతులగు మహమ్మదీయులలో కాంతిని వెలకొల్పిరి. అట్లు
యగునని ఈమనిషి కేసు సంభవించియుండెడిదో దేవుడెరుగును.

(2) ఫిర్యాదతో ఉద్యమారంభ దినములందు యాకబ్
హన్నేమగారు మలబారువెల్లి అజ్ఞానమును, ఉదేకభావపురితు
లునగు మహమ్మదీయులను చెప్పగొట్టి, ప్రభుత్వమునకు ప్రతి
కులముగ పనిజేయులనినదిగ ప్రేరేపించిరి. తత్ఫలితముగ అసం
ఖ్యాకులగు మహమ్మదీయులు తుపాకులచే మడిసిరి. మరియు
నాశకులు ఉరిశిక్షలపాలైరి అండమానులం దిప్పటికిని వేలకొలది
యర్థరములగు యిదుమలగుడుచుచున్నార.

ఈ నిరాధార లగు శిశువుల, వికలతులయొక్క దుర్భరస్థితి
సాహేబుగారి జీవితకాలముమరకును ఉండగలదు. అచు
వారల కాపములు ఫిర్యాదిపై నుండగలవని మూచింపబడెను.

(3) కాకినాడ కాంగ్రెసులో విషయనిర్ణయసభయందు
హిందువులతో జతజేరి ఫిర్యాది ఉడుగుభావము వీడి హిందీ
అభివృద్ధిజేయవలసినదిగ మట్లాడెను. అప్పటికాంగ్రెసు అధ్యక్షు
లగు మాలానా మహమ్మదాల్ గారి వాక్యముల వివరాలక యా
కూబ్ హన్నేగారిని ముందలించి నిలిపజేసిరి.

(4) సాహేబుగారు (ఫిర్యాది) హిందువులతో గలిసి
నంయుక్తనియోజకవర్తములు గావలెనని వాదించిరి. మహమ్మ
దీయులు తమసంఘమున కీ శ్రోవాము నెన్నటికిని మరవకాలరు.

(5) కచ్చియందు జరిగిన మహా సభకు యాకూబ్
హన్నేమగారధ్యక్షత వహించి "కారదా" చట్టమును బలపరచి
తద్వారా హిందువులను తృప్తిపరుప నెంచిరి. కాని మాలానా
మహమ్మదాల్, పాకతాల్ మున్నగు పెద్దపెద్ద ఉలేమా లిప్పటి
కిని ఈచట్టమునకు ప్రతికులముగ నున్నారు.

పై వివరింపబడిన వ్రాతలన్నియును అసత్యములని ఫిర్యా
దివాదన. ఫిర్యాది యితరవర్తకులకు కలుగజేసి ఎన్నికయందు
వారికి అనకాళము లేకుండు జేయుటకై ఇట్లు వ్రాయబడెను.
దీనిని రద్దుజేసికొనవలసినదిగా ముద్దయికి ఫిర్యాది నోటీసు
సంపెనుగాని ముద్దయి అందుకు నిరాకరించెను.

అందుచే ముద్దయి ఫిర్యాది మాననప్రముఖ గావించి,
ఇండియన్ పీసెకోడు 500 శేక్సుక్రింద నేర మొనర్చెనని
ఫిర్యాది ను.

గూడు దాఖలు చేసికొనబడెను

ఎ. యల్. ఏ. గోవిందరావుప అ. యల్. డి. బి.
మచంద్ర అయ్యుగారు ఫిర్యాది తరపు న్నాయ

|| శ్రీ || కృష్ణ ఉభయగారు

య, ఆగస్టు 28:మొదటిసారి ఆఫీసు ఆలోగ్య
ప్రచారోగ్యప్రవక్తయగు కృష్ణ ఉభయగారు
లకు స్మారకముగా నేడు తమ కార్యాల
ఉభయగారి పతిమణి కొక విచార
ను. శ్రీ(అ. ప్రె.)

మహా గనో రి యా క్యూ ర్

ఈ మహా వ్యాధినుండి బాధపడువారి పాలిట దైవేచ్ఛికముగ ఒక సాధుచే బహిరంగ పరుపబడినది.
గనోరియా, కొఱకు, చంకబిళ్ళలు, నపుంసకత్వము, కుష్టు, నరగులబహిరంత, నిస్సక్తున, ఆకలిలేకపోవుట, ములబద్దము,
తెల్లకష్టు, చెరుటకాయలు, పొక్కులు, యిండియ నవ్వు, పేగము, నరములు, మరియుతర నుభి సుబంధమైన
వ్యాధు లన్నియు పూర్తిగ యీ యావధము వ్యాధి నయము చేయును. అనేక యోగ్యతాపత్రముల బడిసియున్నది.

సీసా 1 కే రు 15/-లు మాత్రమే. ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రముఖ లన్నియు రహస్యముగ నుంచబడును.

ఉచిత సలహా:—భీష్మగర్భ పండిట్ డాక్టర్. ఈ. యన్. గోపాల్ గారి వద్దనుండి పొందుదు.
నాడీపరీక్షణని. ముఖ్యులై వ్యాధికారి, డైరెక్టరు. పండిట్ ఈ. శ్రీనివాసాచారి, మేనేజింగు డైరెక్టరు.

తమిళనాడు ఆయుర్వేదీక్ ఫార్మసీ, (లిమిటెడ్)

44, గోవిందప్పనాయక్ వీధి, బొంబాయి నెం. 278 మద్రాసు.

దరఖాస్తుపై క్యాటలాగులు ఉచితముగ నివ్వబడును. ఏజెంట్లు గావలయును త్వర

FOR ALL ACUTE & CHRONIC DISEASES

USE
"SIDDHA KALPAMAKARDHWAJA"
(REGISTERED)
The GREATEST
NERVINE TONIC
OF THE EAST.
PRICE
ONE BOT.
OF 60 PILLS RS. 10/-

Chorus of

Highly Recommended
and One and All
Food that Builds up

"సిద్ధ కల్ప మక ర్ధ్వ

ఒక బుద్ధిమందు ప్రశస్తమైన
గలదు. ప్రాచ్యదేశములందున్న గో.
టానిక్. మొండివ్యాధు లన్నిటికిని
మైన నివారణ. అనేక కాన్ఫరెన్సు.
వస్తుప్రదర్శనములందు బంగారు పతకములు,
మొదటితరగతి యోగ్యతాపత్రములు ఇవ్వబడి
నవి. మెదడున కెక్కువ పనిగలవారి కిది నిజ
మైన వర్తనావము. రక్తమును పరిశుద్ధపరు
చుటయందు అసమానమైనది. పూర్తిగా
నణిమ గలగులుకు కావలసిన 60 మాత్రలు
గల బుడ్డి 1-కి ధర రు 10 ల మాత్రమే.
(వి. పి. చార్జి ప్రశ్నోకము)

వ్యాధి యెంతటి తీవ్రస్థితియందున్నను, యాకూబ్ వదలివేసినవాటికి పరిశోధన స్వయముగ వచ్చి యాలోచించినను
లేక ఉత్తమలవ్యాధి వ్రాసినను ప్రత్యేకయావధములను వాడవలసినదిగ సలహా నొసంగ కలను.

చిత్రము

సలహా ఉచితము

AS AYURVEDIC PHARMACY LIMIT

[Founded by Dr. N. V. SRIRAMACHARLU.]

Post Box No. 151, Madras.

Logic & Agency Terms, Free on Application
—V. RAGHUPA HIL, B.A., B.L.

తూర్పు గోదావరి జిల్లా వోటర్లకు విజ్ఞాపనము.

ది 9 శెప్టెంబరు 1930 సం॥రం తేదీన జరుగు మదరాసు శాసనసభ ఎన్నికలలో తమ
కాపురస్తులగు రంధి అప్పలస్వామిగారికి దయచేయవలయును.

1. రంధి అప్పలస్వామిగారు జాతీయవాది. కేవలము కులాభిమానికాదు. ప్రజాశాసకుడు. 2. స్థానికస్వపరిపాలనమందు అనుభవశాలి. ఉద్యోగాపేక్షలేనివారు. 3. ఈయన యడల, అందు ముఖ్యముగా ఖద్దరుయందు గాఢాభిమానము కలదు. 4. రైతుల యిబ్బందులు. సామాన్యప్రజల యిబ్బందులు ఈయనకు స్వానభవములు. అట్టియిబ్బందులకు సర్వదా ప్రయత్నించును. రాజమండ్రి పురపాలకసంఘసభ్యులుగా 12 సంవత్సరము 3 నెలలు వైస్ చైరమన్ గానున్న ప్రజానురంజకముగా కృషిచేయుచున్నాడు. 5. రంధి యెన్నుకొన్నచో మనజిల్లాయొక్క గౌరవము కాపాడుకొన్న వారమగుదుము. 6. రీలేటిల్ మెంటుసమన్యలో భూమిపన్ను శాశ్వతముగా స్థిరపరచుటకు వలయుకృషిచేయుటకు ఈయన సంకల్పించుకొనియున్నాడు.

1. వోటర్లకు ముఖ్యముగా అడ్వోకేటు రాజమండ్రి.
2. వీరభుంట్ల లక్ష్మీనరసింహమూర్తి అడ్వోకేటు.
3. గుండపునీడి అబ్దుల్లాచౌదరి, బి. యె. బి. యల్.
4. మరువాడ వెంకటచయ్యం, బి. యె. బి. యల్.
5. దేవత శ్రీరామమూర్తి బి. యె. పీఠు.
6. వాళం సుబ్రహ్మణ్యం ప్రాశ్రయితుల వర్తకులు.
7. బాలనాగు వీరాస్వామి వర్తకులు.
8. ఆనెం మల్లయ్య బ్యాంకరు.
9. కానూరు గురుమూర్త్యచార్యులు తూర్పు గోదావరిజిల్లా బోర్డుమెంబరు. అందు ఆర్ యిండియా విశ్వకర్మశిబిరత్ ఫెడరేషన్ కె కటరీ రాజమండ్రి.
10. చుక్క అప్పలస్వామిరెడ్డి వైస్ చైరమన్ మ్యాన్సిపల్ కౌన్సిలరు రాజమండ్రి.
11. సప్తా అప్పలస్వామి తూర్పు గోదావరిజిల్లా దేవాలయ బోర్డు వైస్ ప్రెసిడెంటు మ్యాన్సిపల్ కౌన్సిలరు లాండులార్డు అండ్ మర్చంటు రాజమండ్రి.
12. చోరగుడి వెంకటకృష్ణారావు బి. యె. బి. యల్. మ్యాన్సిపల్ కౌన్సిలరు రాజమండ్రి.
13. వాసంశెట్టి సింహాద్రి పంచాయితీకోర్టు మెంబరు.
14. ముత్తారెడ్డి జానకిరామయ్య ప్రాశ్రయితుల అండ్ లాండు లార్డు పండులపాక.
15. కొవ్వూరి వెంకయ్య లాండులార్డు అండ్ జనరల్ మర్చంటు పండులపాక.
16. వుల్లి సత్యన్నారాయణమూర్తి గ్రామమునము ఎక్స్ వైస్ ప్రెసిడెంటు రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డు అండ్ లాండు లార్డు జంబూపట్నం.

17. చల్లా సుబ్బారాయుడు ప్రెసిడెంటు లోకల్ ఖాతాపరిశిష్ట పు యూనియన్ అండ్ తాలూకాబోర్డు మెంబరు పెద్దాపురం.
18. ముప్పన వీరాజు లాండులార్డు అండ్ సిల్క్ మర్చంటు పెద్దాపురం.
19. లక్కరాజు సుబ్బారావు అడ్వోకేటు కాకినాడ.
20. కాకుళవరపు శేషగిరిరావు బారిష్టరు కాకినాడ.
21. బమ్మ చిన వెంకట్రాయుడు లాండులార్డు అండ్ మర్చంటు కాకినాడ.
22. దుర్గరాల సూర్యప్రకాశరావు కెక్టరీ తూర్తిజిల్లా సంఘం తూర్తి గోదావరి జిల్లాలయిరిగేవల్ బోర్డు కాకినాడ.
23. దామిశెట్టి సతీరాజు ప్రాశ్రయితుల పటలమన్నేటి.
24. యార్లగడ్డ దొరయ్య లాండులార్డు మేడపాడు.
25. పదాల సత్యన్నారాయణరెడ్డి లాండ్ల కొమరిపాలెం.
26. కొవ్వూరి దొరయ్య లాండులార్డు బల్లద్రపురం.
27. చోడే వీరాస్వామి లాండులార్డు అండ్ మర్చంటు విప్పన పాడు.
28. రెడ్డి వెంకయ్య లాండులార్డు అండ్ మర్చంటు మండపేట.
29. యిమండి అప్పలస్వామి మ్యాన్సిపల్ కౌన్సిలరు అండ్ మర్చంటు రాజమండ్రి.
30. పాలెపు నారాయణ మ్యూన్సిపల్ కౌన్సిలరు రాజమండ్రి.
31. మద్దిపాటి వెంకట్రాసున్న రాజమండ్రి తాలూకా అండ్ జిల్లాబోర్డుమెంబరు లాండులార్డు మిర్రిపాడు.
32. సయ్యపరాజు వెంకటసత్యనారాయణరాజు లాండులార్డు నెదిరేపూరం.
33. శ్రీకడ్రరాజు సత్యన్నారాయణరాజు లాండ్ గోదావరి.
34. దాట్ల చిన వెంకటపతిరాజు మర్చంటు రాజుపాడు.

నివేదిక ఆంధ్రానువాదము

రాజకీయ గ్రంథ మిదివరలో వెలువడియుండలేదు. రాజ్యాంగవిధాన గోరు ప్రతి ఆంధ్రుడును చదివితీరవలెను.

శైలి సులభము

అద్దిప్రతులు మాత్రమే మిగిలియున్నవి.

మూలము వెల 1-0-0 మాత్రమే తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము

నేజరు, ఆంధ్రప్రతికాకార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212, మద్రాసు, నీ ప్రాయవలెను.

డబ్బీ 0-6-0 తామర తైలము 12-కి 3-8-0

రాజారాణి గుర్తు గల తామరతైలము క్రిమినాశకము లగు చూ మంచి మందులతో తయారుచేయబడి ప్రఖ్యాతి గాంచినది. పెక్కిండ్లనుండి యున్న తామర, తీట, ఏనుగగజ్జి, భి, పొడలు మొదలగువానిని రెండేళ్లతలతో నిర్మూలముచేసి చర్మమును శుభ్రపరచును. చర్మముపై రాచిన మంట యుండదు. చర్మము నలు వెక్కిరు, పుంజుకడగ.

అమృతాంజనం డిపో,

మైసూరు.

ఫూ 5 గా 9 వై పి. కో. 124 - (5) క్రింద రాజద్రోహము మోపబడెను. రాజధాని మేజిస్ట్రేటుగారు కేసును వాయిదావేసిరి. (ప్రే. ప్రే.)

కలకత్తా సోదాలు

కలకత్తా, ఆగస్టు 28:—హిందూస్థాన్ ఇన్స్ట్రుమెంట్స్ కంపెనీ భవనమును పోలీసులు సోదా చూచిరి. దీని మేనేజరును కేంద్ర బ్యాంకింగు విచారణ సంఘపథ్యులను, బెంగాలు వాణిజ్య మండలి మహాధ్యక్షులనుగల సలీనరంజన్ సర్కారుగారి కార్యాలయ గ్రంథములను పరిశీలించిరి. కొన్ని కాగితములు పట్టుకొనిపోయిరి. కాని అరెస్టు లేమియు జరుగలేదు. పిక్ అప్ గు అక్రమమిచ్చినందుల కిసోదా జరిగినదని తలంపబడుచున్నది. (అ. ప్రే.)

యలమర్రు (కృష్ణా)

యలమర్రు, ఆగస్టు 27:—ఈ గ్రామమున ఖాదీప్రచార మతి తీవ్రగతి నున్నదని తెలుపుట కెంతయు సంతోషించుచున్నాము. యువకరత్న మగు శిరీశ్రావు సత్యనారాయణ చౌదరిగారి ప్రోత్సాహమున కొందరు యువకులు ఒక ఖర్చుసంఘము నేర్పాటుచేసి సంఘముద్వారా దూదినీ ఏకలక్ష్మి శెప్పించి స్త్రీపురుషుల కైరరకు రాటపరిశ్రమను గూర్చి బోధించుచున్నారు. చరఖాసంగతి వివరనే తమ ప్రాణముల లేవించినవోయిన కాటికి కాళ్ళచాచిన మడుగులుకూడ ఏ అటకమీదనో ఏ పెంటపప్పునో యున్న రాటపుదేవిని తీసి పూజించి రాట్నము వడుకుచు నవసాగరికత కలవాటుపడిన యువతీయులు రాట్న పరిశ్రమనుగూర్చి బోధించుచున్నారు. ప్రస్తుతము మా గ్రామమున 100 రాట్నములు తిరుగుచున్నవి. నూలు బాగుగనే తయారగుచున్నది. ఆహారము సంఘమువారి రెప్పటికప్పుడు కేయించెదరు. ప్రతిగ్రామమునను ఇదేవిధమున ఖాదీప్రచార ముండిన స్వరాజ్యమున సత్వరముగనే బహుత్వము. ఈ గ్రామ ఖాదీసంఘము స్థాపించి కొలదికాలకే అభివృద్ధి ను చేసిన నేవ వర్తనాతీతము. ఈ సంఘమున విక్రయ ఖద్దరుమొత్తము ఇతరవివరములును మరొక్కప్పుడు ప్రే. ప్రే. దేశమునెల్లెడలను ఖాదీప్రచార మింకను అభివృద్ధి దుగాక యని సత్సత్వరని ప్రార్థించుచున్నాడను.

గద్దె లింగయ్యచౌదరి.

ఇండియన్ పెనిన్సులర్

ఇన్స్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

9-11, రత్నబజారు రోడ్డు ఛార్జులను, చెన్నపట్నం.

వై కంపెనీవారి పక్షమున పనిచేయుటగాను ఉత్తర సర్కారు జిల్లాలనుండి వుంచి రుసుములపైని డిస్క్రిప్టు ఏజంటు లేక తాలూకా ఏజంటు వుద్యోగమునకు పలుకుబడి కలిగినట్టి ఉత్సాహులు నగువారినుండి దరఖాస్తులు కోరడమైనది. దరఖాస్తుదారుల వయస్సు పుట్టత వుద్యోగము గత వ్యావహారికానుభవము (సులేఖప్రతి. యిన్నయెడల వాటివఱ) తెలియ పరచునది.

ఏజంటుకు జీతములు నెల 1 కి రు 50/ రు 200/- వరకు యుండును.

పూర్తి వివరములకు దిగువ విలాసమునకు రెడి. ఏ. శర్మ అండ్ కంపెనీ, మేనేజర్, లేక

అక్కికల్ ఇన్స్టిట్యూట్, విశాఖ తీరసర్కారు జిల్లా.

రామచంద్రులు

పర ద్రవ్యవిముఖత్వము

గాంధీమహాత్ముని ధర్మవచనము

ఆగస్టు 28:- గాంధీమహాత్ముని ధర్మవచనము ప్రాసంగికముగా పరిశీలించి, మనము దూరములనుండి వచ్చినందుకంటే పరిశీలించి, పరమావధిగా కలిగియున్నది. సత్యమునే ఆశ్రయించియున్నది. సత్యమేనామె ననుభవక వేద్యమునకు నున్న కొనుట మీ జీవిత పరమావధి. ఆహింసా స్వయాపమైన ప్రేమమార్గమే యీ పరమావధి చేరుటకు సాధనము.

మనకు ఆపరమార్గమేనని విస్తృతముగా అర్థమైనది. తీసికొనుటకు అర్హమే. అదికూడ చార్యమే. వాక్యార్థపాటకును దేహపరమలక్షణమును విడిచి ఫలహారములను విడుదలముగా భజించుటకూడ పరద్రవ్యపరమార్థమే యగుచున్నది. సామాన్యముగా మన కేవలార్థమే అని భావించుచున్నది. అందువల్ల మనము సురాశాపదలమై దొంగలమనుచున్నాము. కాబట్టి పరద్రవ్య విముఖత్వమున క్రమము సాధకము చేయువాడు క్రమమున జీవిత వాంఛలను తగ్గించి వేయగలడు. ప్రపంచములో గల దారిద్ర్యము మాడుచున్నానని మనస్సులో భయమును కలుగజేయుచున్నది.

వై తెప్పిన దొంగతనమునకున్న మాత్మవైస యింకొక చార్యము కలదు. ఇది ఆత్మవికాసమునకు కేంద్రబిందువు. ఇతరుల సాక్షాత్తున తనకు కావలసిన మనస్సులో ఆశించుటకూడ చార్యమేయగును. ఇది దొంగబుద్ధి. దురాశ. ఏదైన రమ్యమైన ప్రమాదమును అది తనకుకావలసిన కొరకు మాడదు.

చేరాశి. ఆపవాదముచేయువాడు చిత్రపటలక్ష్యమున గలిగి బుద్ధిమంతుడై వాంఛించుటవల్ల ఆపవాదకర్తలను సూక్ష్మము బుద్ధిగాక నిషేధవస్తువు నానించుటవల్ల దొంగబుద్ధి గల దొంగ డనుచున్నాడు. ఆపవాదమున బుద్ధిచాంచల్యము వల్ల ఆపవాదమునకు ఆలోచించుచు మరునాటి నంటకములను గూర్చి యూహించు చుండుటకూడ దొంగబుద్ధియే యగును. పరద్రవ్య సంక్రమణ కాంతరాహిత్యమున సాధకము చేయగల్గువాడు భవిష్యత్తునుగూర్చి విచింతింపడు. కేవల జరుగుచున్నట్లు అను దిగుటవల్ల ప్రపంచములో చార్యము జరుగుచున్నది.

ఇతరుల భావరచనలను తనవేయని ప్రకటించుకొనుట, గ్రంథచార్యముకూడ ఆపరాధమే. కాబట్టి చార్యరాహిత్య ప్రతి ముఖంబించువాడు బహువిధమున బాగుకాదు. వివేక వాపరమై నిరాదంబుడై వర్తించవలెను.

ఇనామ! ఇనామ!! ఇనామ!!! నేల రోజులు మాత్రమే

కంఠలు చెప్పిన "శీవరు" రిక్తు గడియారము ప్రెంసిన ఇనామతో ధర్మరస-15-0. తపాలాచార్జి ప్రత్యేకము

"శీవరు" కాదని రుజువు పరమ వారలకు రు 50 ఇనామ ఇవ్వబడును. స్త్రీలు పురుషులు మహిళాధిపతులను ధరించ తగిన గొప్ప భూమి చే ప్రత్యేకముగ తయారుచేయబడి గలవు. తయారు పోగొట్టుకొనవచ్చు. చెప్పి, పొక్కుకొను, మద్రాసు.

లీలా ఫోటో లికలు దంపతుల యొక్క ఆల్బమ్ 1 కి మెల రు 5. పోస్టల్, వేమరీ, మద్రాసు

రామపూరు సంస్థానాధీశ్వరుని యభిషేకము

సంయుక్త రాష్ట్రముల గవర్నరు ఫిరీటుమునొనంగుట ప్రజలకు వరదానములు

రామపూరు, ఆగస్టు 27:- సంయుక్త రాష్ట్రముల గవర్నరు సర్ మాల్కమ్ పేయిలింగరు రామపూరు నవాబుయొక్క రాజ్యాభిషేక సందర్భమున ఈనెల 25 తారీఖున ఫిరీటు మునిచ్చి బహుళకరించిరి. రామపూరు సంస్థానాధీశ్వరుడు చేసిన సదాచార్యులకు విశిష్టతలలోను సత్కారములలోను ముఖ్యముగా వచ్చి యుండిరి. సంయుక్త రాష్ట్రాధీశ్వరులలో చాలమందియు నవాబుగారి స్నేహితులు చాలమందియు సభ నలంకరించిరి.

ప్రజలకు వరములు రాజ్యాభిషేకానంతరమైన తరువాత ప్రజలకు వరములు ప్రకటించబడినది. ప్రజలు భాగ్యము 12 లక్షల రూపాయల వస్తు ముదరా యవ్వబడినది. నీటిపారుదలకును, మరుగున పుటకును కొత్తపాకర్లు చేయబడినవి.

మాల్కమ్ పేయిలింగరు నవాబుగారికి "ఫిరీటుము" ప్రకటించుచు సర్ మాల్కమ్ పేయిలింగరు రాజప్రతినిధియొక్కయు, తనయొక్కయు సందేశమును తెలిపెను. పూర్వపు రామపూరు నవాబుగారు చాల గొప్పవాడనియు, భాషాభిమాని యనియు చిత్రకళాభిమానియనియు, బాగుగ చదువుకొనినవారనియు మాల్కమ్ పేయిలింగరు రినిరి. రామపూరు సంస్థానము బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారియందల రాజ్యక్తి కలిగియున్నదని ఆయన యనెను.

సంస్థానముల యభివృద్ధి పూర్వమునకు యిప్పటికిని భేద మాలోచించినచో బ్రిటిషుఇండియాలో ప్రజలయొడ ప్రభుత్వమువారిని ప్రభుత్వముయొడ ప్రజలకును వచ్చిన మార్పులను నవాబుగారు గమనించియు యుండుననియు ఈ మాల్కమ్ సంస్థానాధీశ్వరులకును వారి ప్రజలకునుగల సంబంధములను నిర్ణయింపగలమనియు పేయిలింగరు రినిరి.

బ్రిటిషు ఇండియాలో ప్రజాప్రభుత్వము యేర్పడుచుండుటవలన సంస్థానములలో నిరంతర ప్రభుత్వముగూడ చేరింపబడునని వారనిరి. పాశ్చాత్య ప్రజాప్రభుత్వము భారతదేశమునకు వై పరికినా, బ్రిటిషు ఇండియాకు కొత్తయో, లేక కేవలము పాశ్చాత్య విద్యాభ్యాస మొనరించినవారు అంగరేఖ ప్రభుత్వమునంటే ప్రభుత్వమును స్థాపించుచు మన్నారా యను విషయము యికమందు తెలియవలసిన విషయమని పేయిలింగరు రినిరి. ఏది యెట్లయినను యికమందు సంస్థానముల పరిపాలనలో అభివృద్ధి కావలసిన ప్రజల కోరుట మాత్రము సత్యము. ఇట్లు నుట వలన సమయానుకూలముగా సంస్థానాధీశ్వరులు తమ సంస్థానములలో అభివృద్ధి కలుగజేయుట లేదని యర్థము కాదు. ప్రజలకు సంక్షృష్టి శుఖము గలగజేయుటవలన సంస్థానముల భావినితి యేర్పడును. సంస్థానాధీశ్వరుల యెడల తమ తమ ప్రజలు చాల విషయవిధేయతలు గలిగియున్నారు. రాజభగవంతుడే యని వారు తలచుచున్నారు. విషయ ప్రజల కోర్కెల ననుసరించి సంస్థానాధీశ్వరులు పనిచేసినచో ఈ భయభక్తులు చాలకాల ముండవలసిన పేయిలింగరు చెప్పిరి.

నవాబు ప్రత్యుత్తరము నవాబుగారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు తన తలపై మోపబడిన బాధ్యతలను తాను బాగుగా గ్రహించుచున్నానని చెప్పెను. తాను రాజ్యాంగమును మార్చుట కిదివరకే ప్రయత్నములు పర్యవసించి తనముంక్రమపరమములను అవి సఫలముననియు ఆయన తలచెను. ఇకమందు ఈ సంస్థానమున తాను ప్రవేశ జెట్టదలచిన సంస్కరణలను గూర్చి వివరించి నవాబుగారు విరమించిరి. (ఆ. ప్రా.)

అనందబోధిని: చిత్రపటముతో వెలవడు చిత్రకళాపత్రిక ఇందు కథలు, వద్యములు, సౌందర్య కళా రహస్యములు, హాస్యము, వాంఛము, కళల ప్రపంచవార్తలు మొన్నగునన్నియు ప్రకటించబడును. ఈ మాసపత్రిక ఆక్టోబరు, నవంబరు, డిసెంబరు మాసగట్టనలు లుండును. మాసిపత్రికల వ్రాయుడు. సం. చందా రు. 1 మాత్రమే. అనందబోధిని కార్యాలయము, కృష్ణాక్షి సం. 157, మదరాసు.

స్త్రీ పురుషుడుగా మారుట

20 ఏండ్ల యువతి అంతఃసౌభమముండగా కేంద్రబిత్తు చేయబడిన, వెంటనే పురుషుడయ్యెను

మారుట, ఆగస్టు 22:- నగరీకాలాకాలోని నెల్సు ముద్రుడు గ్రామముందు ఒక గొల్లవాని కన ప్రభుభార్య వల్ల నొక కుమార్తె కలిగెను. ఆ పిల్లను 20 ఏండ్ల ప్రాయమునకు తండ్రి పెంచి పెద్దదానిగ చేసెను. ప్రక్కగ్రామ వాని యొకని కిచ్చి పెండ్లి చేసెను. పెండ్లిచేయకముందే పిల్ల మారుకమ్మయి పెండ్లి కుమారునితో చేప్పిరట. కాని పెండ్లికుమారు డెండుల పట్టపడియే పెండ్లాడెను. 10 మాసములు భర్తతో కాపురముచేసెను. ఇంతలో భరింపరాని నొప్పియొకటి యాపెనుపుట్టెను. అందువల్ల పుట్టినంటికి పంపబడినది. ఎన్నియంగలిచినను కుదురలేదు. అక్కడ నొకడు ప్రసానికి ఆమెను చూపించిరి. పురుషప్రకృతియే యున్నదని మంత్రసాని పరీక్షచేసి చెప్పెను. దాక్షరమూడ అలాగే అభిప్రాయపడినది. వెంటనే నగరీకాలాకాలోని ఆమె తీసికొనివెళ్లి అచట పెద్దదార్లరంతే కేంద్రముచేయించిరి. వెంటనే ఆయుర్వేద యవశాదయ్యెను. పాత్రకడుపుకొండ కొక చర్మము దుర్భాగం సములై పెరియుండుటవల్ల పురుషాంగము కన్పించుటచే ఆ చర్మమునకు ఏడతలు ఏర్పడి సందు తేర్చుటవల్ల స్త్రీయై మువల సుంపెనయ్యె వైద్యులు అభిప్రాయపడిరి.

కేంద్రబిత్తువల్ల స్త్రీ పురుషుడగుట యిదివర కన్న దును జరియుండలేదని జనులు విశ్వాసముగా చెప్పుకొనుచున్నారు. ఈతనికి త్వరలోనే పెండ్లి కావచ్చునని. (హిందూ పత్రిక)

ఆంగ్ల కళాశాల విద్యార్థిసంఘ

మహారాజాకాలేజీ, విజయనగరము

వై సంఘపు యజమాన్యమున 25-8-80 సోమవారన 5 గంటల క్రియక స్త్రీ వెంకటగారి యాధిపత్యమున విద్యార్థుల సమావేశమైరి. క్రియక ఎం. కాజగోపాలరావుగారు "వర్ణదళము హిందూజాతీయతకు విషమమా?" యను విషయమును తమ ప్రారంభోపన్యాసము నొసంగిరి. తదుపరి క్రియకు: ముగిల పరసినపాశాస్త్రి, వై. రామమూర్తి, రామచంద్రరాజగంటి శిష్యునారాయణ, చి. పూర్ణయ్య, గోపాలకృష్ణ, వై సత్యనారాయణపర్యులు విషయమును జక్కగ చర్చించిరి "క్రమముగ వర్ణ భేదమును తొలగించి జాతీయాభివృద్ధికి యత్నము పాటుపడవలయును" అను తీర్మాన మేకక్రమముగా వంద కరింపబడినది. క్రియకేషులగు ఏమూరి పెంటాయయ్యు డి. డో "రసాయనశాస్త్రపండితులు" గారి యాత్మకు సత్యమును కాంక్షమును ప్రసాదించు గాత్రమని తీర్మానింపబడినది. తునకు వందనములతో సభ ముగిసెను.

యెండ్లి

సారస్వతినీ చెడుగుడు

వేటపాలెము, ఆగస్టు 21:-

తనికేతనముయొక్క యజమాన్యమున కూరు శ్రీరాములు శ్రేష్ఠిగారి జ్ఞాపకార్థము స్థగదు పోటీఆటలు 1980 సంవత్సరము నెట్టెంబ. జరుపబడును. గెలుపొందిన ముతావారికి క్రియ. లక్ష్మీవరసించువాడుగారిచే నొసంగబడిన రు 75/- నుండరమును వెండిగిన్నె నియ్యబడును. ఆంధ్రరాష్ట్ర అన్నిరకముల మధ్యను, ఉన్నతపాఠశాల విద్యార్థుల చేయవచ్చును. దరఖాస్తులు రు. 8/- రుసుముతోనీ, తమన కండుగురు అటదార్ల కేళ్ళతోను 21-8-80 తేదీనగాని, ఆ తరులోపలగాని కార్యాలయము చేరవలెను. ఏజెంట్ ఆజురు: టలో గెలుపొందు ముతావారికి తొమ్మిది రజితపత్రము లొస గబడును. అటనియనుముల దెంపు పాత్రములు విక్రయమున నిర్ధముగ ఉన్నవి.

డా. వెం. శ్రేష్ఠి, ప్రతిష్ఠాపకాధ్యక్షుడు, ధర్మకర్త.

ప్రశ్న: కవిక ప్రముఖ నరసింహర కల్పలలి జడలు వ్రాయుటకు రు. 10-0. వై ప్రతికల్పకు రు. 0-4-0. కల్ప వ్రాయు కావము తెలుపవలెను. డి. డి. 0-4-0 అగును. గాంధీ జ్యోతిషనిధియందు, తిరుత్తన, 8.0